

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Birleşim

14 Ekim 2021 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, Muğla'nın yatırımları ve sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Trabzon ili Araklı ilçesi Değirmenci Mahallesi'nde yapılması istenilen HES projesine mahalle halkının tepkisine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan'ın, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 98'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 58'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, 2021 yılında yapılacak olan polis memuru alımlarına ilişkin açıklaması
- 2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, AKP iktidarının Bursa'da ve ülke çapında yarım bıraktığı projelere ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması
- 4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Dünya Konut Günü'ne ilişkin açıklaması
- 5.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, güvenlik korucularının sorunlarına ilişkin açıklaması
- 6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, soğan üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, AK PARTİ'nin ithalata dayalı tarım politikalarının ülkemizi dışa bağımlı hâle getirdiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkaleli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması
- 9.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas iline yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması
- 10.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, iktidarın ekonomi yönetimine ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın sorunlarına ilişkin açıklaması
- 12.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Malatya Pütürge'de deprem sonrası yaşanan mağduriyetlere ilişkin açıklaması
- 13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Feke ilçesinde yaşayan orman köylülerinin nakliye konusunda yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması
- 14.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 3600 ek gösterge hakkına ilişkin açıklaması
- 15.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Meclis gündeminde olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi için aldığı teşekkür mesajlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Meclis gündemine gelen Kooperatifler Kanunu'nda yapılacak düzenlemelere ilişkin açıklaması
- 17.- Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler'in, Kütahya iline tarım ve hayvancılığa yönelik yapılan destekleme ödemelerine ilişkin açıklaması
- 18.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, limon üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 19.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye'de turizm sektörünün gelişmesi için atılması gereken adımlara ilişkin açıklaması
- 20.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana Hafif Raylı Sistem Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep'te çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İYİ Parti Grubu olarak sorumlu muhalefet anlayışını kendilerine rehber edinerek verdikleri araştırma önergeleriyle çözüm önerilerini sunduklarına ve işlemeyen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yerine parlamenter sistemin yeniden inşa edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Merkez Bankası ve Para Politikaları Kurulundaki görev değişiklikleri sebebiyle doların rekor kırdığına, Türkiye sınırlarının İŞİD üyelerine neden açıldığını sormaya devam edeceklerine ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ile oğlu Bilal Erdoğan'ın Avrupa'ya ilişkin açıklamalarının Türkiye'nin ciddiyetini ortadan kaldırdığına ilişkin açıklaması
- 24.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Merkez Bankası yönetiminin görevden alınmasıyla doların zirve yaptığına, değişmesi gerekenin Merkez Bankası Başkanları değil Cumhurbaşkanlığı sistemi olduğuna, ekonomideki kötü gidişatın sebebi Cumhurbaşkanı Erdoğan'a dünyada duyulan güvensizlik ve başkanlık sistemi olduğundan buradan çıkılması için derhâl seçim yapılması gerektiğine ve Merkez Bankasının bağımsız statüsüne kavuşturulması için kanun teklifi sunduklarına ilişkin açıklaması

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Cumhurbaşkanının yazdığı "Daha Adil Bir Dünya Mümkün" kitabına, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde hızlı karar alınabildiğine, salgın döneminde vatandaşa götürülen hizmetlere ve Hükümetin icraatlarına ilişkin açıklaması

26.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, Bursa'da devam eden projelerin tamamlanma oranlarına ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, vatandaş tarafından yaygın olarak kullanılan ilaçların SGK tarafından ödeme listesinden çıkarılmasına ilişkin açıklaması

28.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımda dışa bağımlılığın ve pahalılığın iktidarın suçu olduğuna ilişkin açıklaması

29.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Gergerli vatandaşların susuzluk, ulaşım ve zamlar nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

31.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nun, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin açıklaması

32.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

33.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

34.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'nın Yüreğir ve Ceyhan ilçelerinde yaşayan köylülerin sorunlarına ilişkin açıklaması

35.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, orman işçilerinin kadro sorununa ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, motorlu taşıtların çarpmasıyla oluşan bisiklet kazalarına ilişkin açıklaması

37.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıncı'nın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

38.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, Şile, Silivri ve Çatalca'yı kapsayan kırsal mahalle düzenlemesine ve Şile beziyle ilgili yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması

39.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, muvafık oldukları değişiklikler yanında sakıncalı buldukları düzenlemeleri de içermesi nedeniyle ret oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamentar Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubunun Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ) Grubu kontenjanından istifayla boşalan üyeliğine AK PARTİ Grup Başkanlığınca Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in aday gösterildiğine ilişkin tezkeresi (3/1703)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 5/10/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve arkadaşları tarafından, İstanbul'un Şile ilçesinde köyden mahalleye dönüşüm yerleşim yerleri ile merkezdeki mahallelerde yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 14/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerindeki keyfi infaz yakma iddialarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, 14/10/2021 tarihinde Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, Türk Hava Kurumundaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 271)

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 272)

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 280) Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Türkiye ile Afganistan arasındaki diplomatik ilişkilere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/50494)

14 Ekim 2021 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşimini açıyorum.(x)

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Muğla'nın yatırımları ve sorunları hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Yelda Erol Gökcan'a aittir.

Buyurun Sayın Gökcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın, Muğla'nın yatırımları ve sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem olan Muğla ve ilçelerinde yaşanan içme suyu problemleriyle ilgili söz almış bulunuyorum.

Genel Kurul çalışmaları dışında, her hafta sonu Muğla'da sahadayım; belediye başkanlarımızla, muhtarlarımızla, ilçe başkanlarımızla ve hemşehrilerimizle toplantılar yapıyorum. Hemşehrilerimizin Muğla'da en büyük sorunu içme suyudur, köy ve ilçelerimiz susuzluktan kınıyor. Hemşehrilerimiz "CHP'li belediye, bizi bir damla suya muhtaç hâle getirdi." diye şikâyet ediyor. (CHP sıralarından gürültüler) Muğla'mızın tüm ilçelerinde, Menteşe, Milas, Marmaris, Datça, Bodrum, Yatağan, Fethiye, Ula, Dalaman, Ortaca, Seydikemer, Köyceğiz ve Kavaklıdere'de ciddi bir su sıkıntısı yaşanıyor. Köyceğiz'in Otmanlar; Seydikemer'in Patlangıç, Dodurga, Boğaziçi ve İzzetin Mahallelerinde su sorunu had safhadadır. Menteşe ilçemizde iki aydır her gece düzenli olarak sular kesiliyor. Kavaklıdere'de Çamlıbel ve Menteşe Mahallerinde çeşmelerden su yerine çamur akıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Datça'nın İskele Mahallesi'nde beş gündür sular kesik. Datça'nın 9 mahallesinde kanalizasyon yok, çocuklarımızın sağlığı tehlike altındadır. Muğla'mızda sular günaşırı kesiliyor, birkaç gün su verilmeyen köy ve mahallelerimiz var. CHP'li Muğla Büyükşehir Belediyesi ve MUSKİ maalesef ilgisiz ve yetersiz. Halkımız su ihtiyaçlarını açtıkları yeni artezyen kuyularından ve tankerlerle taşınan sularla kendi imkânlarıyla çözmeye çalışıyor. CHP'li Muğla Büyükşehir Belediyesi su yetersizliğinin nedeni olarak yağmurun yağmamasını ve kuraklığın artmasını bahane ediyor. Hâlbuki zamanında yatırım yapsalardı su kesintisi yaşanmayacaktı.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Üçüncü Bölüm'ünün 7'nci maddesinin (r) bendinde "Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak." görevi Büyükşehir Belediyesine verilmiştir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Büyükşehirin topladığı paraları...

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Ağustos ayında Muğla'da CHP Genel Merkezi ve Muğla Büyükşehir Belediyesi yangın çalıştay yapmıştır. yangın çalıştay yapacağına keşke su çalıştay yapsaydı da Muğla'mızı susuzluktan kurtarsaydı ama nerede! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Son günlerde Muğla'da gündem olan yurt konusunda da söyleyeceklerim var: Yeni açtığımız Turgutreis KYK Öğrenci Yurdu'na su ve kanalizasyonu bağlayamayan CHP'li belediye yine sınıfta kaldı. CHP'li Milletvekili Sayın Girgin yurtla ilgili yine yanlış ve yanıltıcı bilgiler verdi. Mevzuata bakarak açıklama yapmamızı söyleyen Sayın Girgin'e çağırımız şudur: Kendileri mevzuata ve CHP'li belediyeye yazdığımız yazılara tekrar baksınlar. Su ve kanalizasyonu olmayan yere iskân verilmez; bilgi sahibi olmadan da fikir sahibi olanlara duyurulur. Öncelikle su ve kanalizasyon bağlanacak sonra da iskân alınacaktır.

Sayın Girgin 27 Ağustos tarihinde MUSKİ Genel Müdürlüğü "Müracaat olduğu takdirde suyu bağlayalım demiş." şeklinde bir açıklama yaptı. 27 Ağustos tarihli o yazı şimdi elimde, görüyorsunuz. Yazıda özetle, suyun basınçlandırılması ve yurt bölgesine iletimini yapamayacaklarını itiraf etmişler, Bakanlık tarafından yapılmasını istemişler. Muğla Valiliği İl Koordinasyon Kurulunda defaatle yurtların su ihtiyacı gündem maddesi yapıldı, büyükşehir belediyesine yazılar yazıldı ancak CHP'li Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Osman Gürün "Talep etmedikleri için bağlayamadık, talep etmezlerse kime, nasıl su bağlayacağız?" diyerek talihsiz bir açıklama yaptı. Oysa devletin resmî belgeleri ortadadır. Muğla'mızı susuz bırakan CHP zihniyeti yurda da su ve kanalizasyonu bağlamadı, öğrencilerimizi mağdur etti. Hükûmet olarak belediyenin asli işini yine biz yaptık, yurtlarımızı da açtık. CHP'li Büyükşehir Belediyesinin beceriksizliği ve yetersizliği gün gibi aşikârdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hangi ilçelerde açtınız? Nerede, nerede?

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, son yerel seçimlerde Cumhuriyet İttifakı olarak, hemşehrilerimizin teveccühüyle 13 belediyenin 7'sini kazandık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Ondan belediye başkanlarını görevden aldınız.

YELDA EROL GÖKCAN (Devamla) - Ak belediyecilikle yönetilen Köyceğiz, Seydikemer ve Kavaklıdere'yi tekrar kazandık; Ula, Yatağan, Dalaman ve Ortaca Belediyelerini de CHP'nin elinden aldık. Belediye başkanlarımız yatırım, hizmet ve çalışmalarıyla hemşehrilerimizin gönlünde taht kurmuştur. CHP'li Muğla Büyükşehir Belediyesi de miadını doldurmuştur; gidiyor gitmekte olan. Önümüzdeki ilk yerel seçimlerde Muğla Büyükşehir Belediyesini ak belediyecilikle buluşturacağız. Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, hizmet nasıl yapılır, yatırım nasıl yapılır, nasıl çalışılır göreceksiniz. (CHP sıralarından gürültüler)

Bu bilgiler ışığında yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldız.

Önce niçin söz istediğinizi izah eder misiniz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bilgi verdi sadece, hatip kürsüden bilgi verdi.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, vekilimiz hem partimize hem de milletvekilimize sataştı. İki dakika, cevap verecek Süleyman Girgin, Muğla Milletvekili.

BAŞKAN – Evet, Süleyman Girgin'in ismini birkaç defa telaffuz etti konuşmacı. Niçin söz istediğinizi söyler misiniz?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Yanlış bilgi verdi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Girgin, sataşmadan iki dakika, buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan'ın yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, sonndan başlayayım: Miadı dolan AK PARTİ iktidardır; yolcudur Abbas, bağlasan durmaz; bu, bir. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yirmi yıldır aynı şeyi söylüyorsunuz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – İkincisi, değerli arkadaşlar, iktidarın Muğla'daki yangınlara bakış açısı aynen pandemideki gibi olmuştur; önce oluruna bırakmıştır ama iş işten geçtikten sonra da müdahale etmeye çalışmıştır ve Muğla'daki 8 bin hektar alan kül olmuştur.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Köylere git, köylere!

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Suyu yok, suyu yok!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Köylere git, su yok!

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Bunun da sorumlusu AK PARTİ iktidardır müdahale etmedikleri için, ne uçak ne helikopter; zamanında müdahale edilmiş olsaydı Muğla'nın 67 bin hektarlık alanı yanmayacaktı sevgili dostlar.

Değerli arkadaşlar...

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Suyu söyle, suyu!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sayın Girgin, köylere git, köylere!

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Suyu geleceğim şimdi.

Ben müsaadenizle şu soruları size sormak istiyorum Sayın Gökcan: Bir, 2008 yılında dönemin Muğla Belediyesi tarafından Devlet Su İşlerine yapılan başvuruya rağmen proje neden hâlâ başlamadı?

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hangi proje?

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – “Su sorunu” dediniz, ona cevap veriyorum.

Bu proje için yıllık 94,5 milyon ödenek tahsis edilmesi gerekirken neden 2021 için sadece 1 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir, 661 milyon liralık maliyetli projeyi 1 milyon ödenekle nasıl bitirmeyi düşünüyorsunuz? Bu, bir.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Hangi proje, hangi proje o?

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Muğla'nın su sorunun çözülmesi için Sandıras Projesi'nin devreye girmesi lazım ama 661 milyon liralık proje için yılda 1 milyon lira ödenek tahsis edilmektedir, bunu da kamuoyunun bilmesini istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sandıras Projesi yatırım programına alındı, yatırım programına alındı. Büyükşehir Belediyesine rağmen yapacağız onu.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Diğer konu, belediyemiz tarafından içme suyu sistemlerindeki kayıp ve kaçakların azaltılması projesi için 3 finansman sağlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Kasım 2020 yılından bu yana defalarca müracaat yapılmasına rağmen niçin Cumhurbaşkanı bu projeye onay vermiyor?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sataşmadan iki dakika söz...

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Yine biz yapacağız.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Onaylamaz. Çünkü arkadaşlarımız tarihî projeleri hayata geçiriyor.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – İller Bankasından kredi alınırken niçin Muğla'ya üvey evlat muamelesi yapıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Girgin, teşekkür ediyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Orman yangınlarına müdahale eden helikopter ve uçakların sesinden belki meseleyi kavrayamadınız.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Sorulara cevap vermediler.

Başkanım...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Gerisine orada cevap vereceğim.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Trabzon ili Araklı ilçesi Değirmenci Mahallesi'nde yapılması istenilen HES projesine mahalle halkının tepkisine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Trabzon Araklı ilçesi Değirmencik Mahallesi'nde yapılması istenilen HES projesine mahalle halkının tepkisi hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi'ye aittir.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Trabzon'un Araklı ilçesi, şimdi mahalle olan Değirmencik Köyü sakinlerinin sesi olarak huzurunuzdayım. Değirmencik köylüleri, Karadere üzerinde yapılmakta olan, merkez ve Yoncalı köyleri yanında kendi köylerini olağanüstü ölçüde olumsuz etkileyecek olan bir HES projesine proje sürecini öğrendikleri andan itibaren karşı çıkıyorlar. Köylülerin tepkisini sosyal medyadan takip ediyordum. 29 Eylül tarihinde köyde bu projeyi konu alan bir toplantı düzenlendi. Ben de bu köyün komşu köyü olan Pervane köyündenim yani Karadere dediğimiz dere, bizim çocukluğumuzun geçtiği bir deredir; etrafında, sağında, solunda birçok köy vardır. Doğal olarak çok yakından takip ettim, ben de kalktım, bu köye gittim; il başkanımızla, ilçe başkanımızla birlikte bütün köylüleri dinledim. Kadından erkeğine, gencinden yaşlısına “Bu proje iyidir.” diyen tek bir kişi çıkmadı. Köylülerimizin, köy sakinlerinin projeye karşı çıkması gayet bilinçli verilere dayanıyor, gelişigüzel değil yani “HES istemiyoruz.” meselesi değil. “Bu HES projesi bizim köyümüzü olağanüstü ölçüde etkileyecek. ‘Nasıl etkileyecek?’ diye sorarsanız, Değirmenci köyü zaten heyelan tehlikesi yaşayan bir köydür. Yapılmak istenen Ayvadere HES Projesi'nin iletim tünelinin 4,6 kilometrelik, 4.600 metrelik kısmı Değirmencik köyünün altından geçecek. İşte gerek bu tünelin yapılması gerek tünelin yapımı sırasında yapılacak olan patlatmalar, köyde var olan heyelan tehlikesini tetikleyecek.” diyorlar.

Ben bu köyü bilirim, daha önce gittiğim bir köydür. Gittiğimde tekrar gezdim, köyün camisini gördüm, köyün Kur'an kursunu gördüm, bazı evlerin bahçelerini gittim, gördüm. Cami duvarında, Kur'an kursunun duvarında çatlaklar var. Bu çatlaklar eskiden de vardı ama çatlaklar sondaj faaliyetleriyle birlikte büyümüş durumda. Yolda yarıklar var ama asfalt tamiriyle, yol tamiriyle onlar gideriliyor ama bir süre sonra bu çatlaklar, yarıklar tekrar ortaya çıkıyor.

Bu proje köylüye anlatılmamış. “Olur mu?” diye soru soranlarınız olabilir, ÇED projesi gereği bunun anlatılması lazım. Bu proje önce 10,5 megavat olarak planlanmış, 10 megavatın üstü ÇED raporuna tabi olduğu için bu zorunluluktan kurtulmak amacıyla projeyi 8,7 megavata düşürmüşler “ÇED Gerekli Değildir.” statüsüne sokmuşlar. Projenin adı: Ayvadere HES Projesi. Ayvadere karşı köy, bir başka köy ve araştırdım, baktım bu projenin Ayvadere köyüyle hiçbir ilgisi yok. DSİ'nin yazısında bu

yazıyor. Proje Değirmencik, merkez ve Yoncalı köylerini ilgilendirmektedir. Sordum DSİ'ye: Niye böyle? "Ben bilmiyorum, herhâlde eskiden böyle geldi bu projenin adı." diyor. Projeyi gidip Ayvadere köyünde anlatmışlar, Değirmencik köylülerinin bundan hiçbir haberi yok. Köylüler bunu öğrenince yargıya götürmüşler, dava açmışlar; idare mahkemesi reddetmiş, sonra Danıştayda kazanmışlar. Danıştay kararında da diyor ki: "Bu köyün Ayvadere köyüyle hiçbir ilgisi yok." Peki, neden Ayvadere deniliyor? Çünkü Değirmencik köylüleri bunu duymasın.

Değerli arkadaşlar, 18 Haziran 2019 tarihinde bu köyün biraz yukarısında, Çamlıktepe köyünde bir heyelan meydana geldi. İstanbul'da İstanbul seçimleri çalışmaları vardı, benim ilçem olduğu için kalktım köye gittim, Çamlıktepe köyüne kadar çıktım. Çamlıktepe köyünde de bir HES vardı, o heyelan o HES'i de almış götürmüş. Bir dereye onun kaldırabileceğinin üzerinde bu kadar yüklenilmez arkadaşlar, bu kadar yüklenilmez. Bakın, Karadere üzerinde toplam 7 tane HES projelendirilmiş. Karadere, Gümüşhane ili sınırlarından doğar Trabzon Araklı'dan denize dökülür; 70 kilometredir uzunluğu. "Çatak" diye bir mevki vardır, çok turistik bir mevkidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Çatak'tan Araklı'ya 45 kilometredir. Bu 45 kilometre üzerinde 7 projenin 6'sı vardır, bölerseniz 7,5 kilometreye 1 HES düşer. Yani su dereden akıyor arkadaşlar, o güçlü güçlü akan dere yok artık. Köylüler diyor ki: "Bizim yaşamımız tehlike altında, evlerimiz tehlike altında, bizim hayatımız tehlike altında; bundan vazgeçin." Ben de vazgeçin diyorum, bu köylüye eziyet etmeyin.

Bilirkişiler atandı. Köylüler "Karadeniz Teknik Üniversitesinin bilirkişileri olumsuz görüş verdi." şeklinde bir duyum sahibi olmuşlar. Bir başka duyum: "Onun üzerine Gümüşhane Üniversitesinden bilirkişiler tayin edilmiş." Ben sanmıyorum ki bir başka üniversite bu hayati tehlikeyi görmezden gelip oraya olumlu görüş versin.

Gelin bu projeden vazgeçin. Yeşil enerji, temiz enerji hepimize lazım ama bu insanların hayatını, yaşamını tehlikeye atma pahasına değil.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 98'inci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Nevzat Ceylan'a aittir.

Buyurun Sayın Ceylan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Nevzat Ceylan'ın, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 98'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Ekim 1923 yılında başkent olan Ankara'mızın başkent oluşuyla ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bütün konuşmalarda şöyle bir söz geçer: "Bir Anadolu kasabasından yapılan başkent." diye bahsedilir. Aslında Ankara, bir Anadolu kasabası değildi, çok görkemli bir vilayetti. Geçmiş dönemlerde, Türklerin eline geçmeden önce, 3 kez başkentlik yapmıştı Ankara. Türklerin eline Malazgirt Zaferi'nden iki yıl sonra geçmiştir, 1073 yılında. 1073 yılından üç yüz seksen yıl sonra ancak İstanbul Türklerin eline geçmiştir, yaklaşık dört asır sonra. Dolayısıyla kadim bir Türk şehridir aynı zamanda.

Efendim, özellikle Ankara'nın gelişmesinde, büyümesinde sof kumaşının son derece önemli özelliği vardır. Tiftik keçisinden oluşan sof kumaşı, Ankara'nın ekonomisinde ve Osmanlı İmparatorluğu'nun ekonomisinde son derece etkili olmuştur. O dönemlerde, özellikle, Osmanlı'nın en çok ihracat yapan sektörlerinin başında sof kumaşı gelmektedir. Ama sof kumaşının tekelinin ortadan kalkmasından, tiftik keçisinin İngilizlerin eline geçmesinden sonra maalesef Ankara yavaş yavaş geriye doğru gitmeye başlamıştır. O dönemlerde, 1600'lü yıllarda, Ankara'nın nüfusu bir ara 90 bine ulaşıyor, özellikle 1830'lu yıllarda 50-60 bin civarında oluyor, ki bu çok önemli bir nüfus o tarihlerde. Yine, 1900'lü yıllarda 34 bin civarında bir nüfusu var ama 1919 yılına gelindiği zaman 20 bin civarında bir nüfus var. Tabii, bu, tiftik tekelinin ortadan kalkması ve diğer taraftan da özellikle, 1873 yılındaki kuraklık, 1893 yılındaki çekirge istilası ve 1917 yılındaki büyük yangından sonra Ankara bu zor durumlara düşüyor. Fakat şunu da özellikle belirtmek istiyorum: Ankara, 4'üncü başkentliğini Ahi Cumhuriyeti'ne yapıyor. O da Anadolu Selçuklu Devleti yıkıldıktan sonra, Anadolu'nun her tarafında -bildiğiniz gibi- beylikler kuruluyor, bir tek beylik kurulmayan yer var; orası da Ankara. Ankara, Ahilerin yönettiği bir cumhuriyet hâlinde yönetiliyor ve dünyada eşi olmayan bir cumhuriyet şeklinde yaklaşık 1290 yılından 1360 yılına kadar yetmiş yıl boyunca modern bir devlet anlayışı içerisinde yönetilerek dünyaya örnek bir sistemle cumhuriyet şeklinde yönetiliyor. Yani 4'üncü başkentliği Ahi Cumhuriyeti'nin ve 5'incisi de -malumunuz- ebediyen yaşayacak Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentliği.

Şimdi, efendim, Ankara, aynı zamanda Osmanlı döneminde bir eyalet merkezi, daha sonra sancak ve bu sancağa Çorum, Yozgat, Kayseri, Kırşehir vilayetleri bağlı; böyle geniş bir nüfusa sahip. Ankara, dünyada, o dönemde büyüklük itibarıyla ve ekonomik gücü itibarıyla 20 vilayetten bir tanesi; bunları da bilmemiz lazım.

Özellikle Ankara, dereleriyle ve bağlarıyla da ünlü bir şehir o tarihlerde Ankara'nın armudu, keçisi, tavşanı, balı ve güvercini de "Ankara'nın beş beyazı" olarak adlandırılır, bunlar da son derece önemliydi.

Evet, Anadolu, tabii, Kurtuluş Savaşı'ndan önce çok fakir vaziyetteydi ve bundan nasibini alan yerlerden bir tanesi de elbette Ankara'ydı. Ankara'nın Kurtuluş Savaşı'ndaki rolü son derece önemlidir. Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcından önce Ankara'nın eşraflarının, ileri gelenlerinin vatandaşları Kurtuluş Savaşı'na son derece azimli bir şekilde hazırladıklarını çok iyi biliyoruz. Bu konuda Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın 27 Aralıkta Ankara'ya girmeden önce Ankara'daki o mitinglerle beraber Ankara halkının bu konuya çok iyi bir şekilde hazırlandığını da özellikle belirtmek istiyorum. Ama en önemlisi de o dönemde İstanbul Hükûmetiyle olan çatışmalarda Ankara'ya kendi valisini atayacak kadar da özgür özelliklerine sahip olduğunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Gazi Mustafa Kemal'in 27 Aralıkta Ankara'ya gelişi de son derece önemlidir. 27 Aralıkta Ankara'daki halkın o coşkulu karşılaması, 3 binden fazla seymenin bizzat çok coşkulu bir şekilde karşılaması ve 100 bine yakın insanın da destek vermesi gerçekten Gazi'yi heyecanlandırmıştır ve Kurtuluş Savaşı'nın mihenk noktası olmuştur. Malumunuz 23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisiyle beraber Kurtuluş Savaşı Meclisten idare edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – Bu son derece önemlidir. Dünyada eşi olmayan bir uygulamadır.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – Bu sayede de Ankara, Kurtuluş Savaşı'nın mihenk noktası olmuştur.

Evet, Ankara, 5 Ekim 1922 tarihinde Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya Ankara hemşehriliği unvanı veriyor. 13 Ekimde Ankara başkent ilan ediliyor, 29 Ekimde -malumunuz- cumhuriyet ilan ediliyor.

Şimdi, efendim, Ankara, tabii, başkent olduktan sonra bütün mazlum milletlerin ve bağımsızlığın başkenti olmuştur; bunu çok iyi bilmek lazım. Şu anda Ankara artık bir memur şehri değildir, bir gri şehir de değildir; Ankara şu anda 6 milyon insanın yaşadığı Anadolu'nun özetidir ve Ankara sağlığın başkentidir, hızlı trenin başkentidir, AnadoluJet'in başkentidir, savunma

sanayisinin başkentidir, teknoparkların başkentidir, Türkiye'nin en büyük senfoni orkestrasının kurulduğu yerdir, Türkiye'nin en büyük millî kütüphanesinin kurulduğu yerdir ve bu şekliyle de Ankara'mız gün geçtikçe büyüyen, gelişen ve Türkiye'ye örnek olan bir başşehirdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – Yüce Meclisimizi bu anlamlı günde saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk yirmi milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, 2021 yılında yapılacak olan polis memuru alımlarına ilişkin açıklaması

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2021 yılında yapılacak olan polis memuru alımlarında lisans ve ön lisans mezunları koşulların esnetilmesini talep etmektedir. 2018 yılı içerisinde yapılan alımlarda "31 Aralık gün alma" ibaresi 1 Ocak baz alınarak yapılmıştır, 23'üncü Dönem alımlarda ise "1 Ocak gün alma" ibaresi baz alınmamıştır. Bu ufaklık değişiklikle bir, son senesi olan kişiler bir yılla beraber tüm şansını kaybetmiştir; iki, 2021 yılına gelinmiş olmasıyla beraber yaş sınırı 35'e dayanmıştır. Mağduriyetin giderilebilmesi için 2021 polis alımlarında bir, yaş hükmünün 1 Ocak, 35 yaş olarak baz alınmasını; iki, alınacak olan kadın kontenjan sayısının maksimum seviyeye çıkarılmasını talep etmektedirler. Polis adayı kardeşlerimizin taleplerinin değerlendirilmesi düşüncesiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, AKP iktidarının Bursa'da ve ülke çapında yarım bıraktığı projelere ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2022 yılı bütçe görüşmelerinin başlamasına az bir zaman kaldı, o yüzden hatırlatmak istedim: AKP, iktidarının ilk yıllarında bir eleştiri yapıyordu, "Türkiye proje mezarlığına dönmüş." diyordu ama yirmi yılın sonuna geldiğimizde ülkeyi tam anlamıyla proje çöplüğüne çevirdiler. Bursa'dan birkaç örnek vermek isterim: Örneğin, Karacabey Yeşildere Barajı, işin süresi 2014-2018 olmasına rağmen şu an ne durumda, ne zaman bitecek belli değil. Karacabey'in bir diğer barajı Gölecik, yine Gemlik Büyükkumla Barajı -işin süresi 2012-2016'ydı- yine İznik Barajı, birçok örnek var Bursa'da elbet, ülke çapında da birçok yarım kalmış proje var. Bursa, ülke ekonomisine kattığı ekonomik değerin karşılığını maalesef AKP iktidarından alamıyor, hep yarım projelerle karşı karşıya. 2012-2016 süreli yüksek hızlı tren projesi ise artık beceriksizliğin tam bir simgesi oldu Bursa'da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

3.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda dünyaya seslenen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bir dünya lideri olarak, dünyadaki zulümlerin, haksızlıkların 5 ülkenin dudağı arasına sıkışmış bir Genel Kurulun çözebileceği bir iş olmadığını, Afganistan'ı, Suriye'yi, Filistin'i, Kırım'ı, Uygurları, iklim değişikliğini gündeme getirirken bütün gerçekleri tüm çıplaklığıyla haykırıyor; dünyanın sorunlarının temelinde yatan problemi, emperyalist, sömürgeci ülkelerin bu işin asıl sorumluları olduğunu ve çözümünde de onların taşın altına elini koyması gerektiğini herkesin anlayabileceği bir dille öyle "dümdük" ifade ederken Genel Kurula tarihî bir görevin sorumluluğunu hatırlatıyor; isteseler de istemeseler de dünyanın bu gerçeklerini birisinin hatırlattığı, mazlumların sevindiği, zalimlerin üzüldüğü bu anlar Genel Kurula damgasını vuruyordu.

Tarih kaydediyor, bizler tanık oluyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

4.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Dünya Konut Günü'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, dün Dünya Konut Günü'ydü. Atalarımız "Dünyada mekân, ahirette iman." demişler. İnsanlık açısından temel bir hak olarak kabul edilen konut, yeterli ve sağlıklı barınma hakkı için öncelikli ihtiyaçtır. Anayasa'nın 57'nci maddesinde "Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır." denilmekte. Son on dokuz yılda AK PARTİ iktidarıyla hükûmetlerimiz 1 milyon 100 binin üzerinde yeni konut yaptı. 150 bin konutun çalışmaları devam ediyor. Seçim bölgem Kocaeli'de büyükşehir belediyemiz ve TOKİ toplam 25 binin üzerinde konut yaparken 6 binin üzerinde konut çalışmaları da devam ediyor. Yapılan konutlar bacasından duman tüten, sıcak bir yuva, huzurlu ve güvenli bir ev demektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karadağ...

5.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, güvenlik korucularının sorunlarına ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, güvenlik korucularımız kırsal alanda, özellikle köylerde güvenlik konusunda özveriyle görevlerini yapmakta ve terörle 7/24 mücadele etmektedir. Ancak, yaklaşık otuz beş yıldır askerimiz ve polisimizle omuz omuza görev yapan güvenlik korucularımızın özlük hakları ve maaşları istediğimiz seviyeye ulaşmamıştır. Güvenlik korucuları tam gün mesai yapmalarına rağmen en düşük maaş alan kamu görevlisi durumundadırlar. Bu anlamda güvenlik korucularımızın maaşlarının iyileştirilmesini, emekliliklerinde toplu ikramiye haklarının olmasını, korucu kanununun çıkarılmasını, sigorta primlerinin 4/A üzerinden değil de 4/C üzerinden yatırılmasını ve ayrıca Iğdır ilimizin sınır ili olması ve dağınık bir yerleşime sahip olması nedeniyle kadrolu güvenlik korucularımızın sayısının artırılmasını yetkililerden talep etmekteyiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, soğan üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara İl Başkanımız ve Ankara Milletvekilimiz Levent Gök'le birlikte Şereflikoçhisar'da soğan üreticilerini ziyaret ettik. Bu yıl da tarlada soğan kalmış. 80-85 kuruşa mal olan soğanı 60 kuruşa satamıyorlar. 100 dönüme yakın tarlada ise soğan hiç sökülmeden tarlada kalmış. Soğan üreticileri ciddi anlamda bir mağduriyet yaşıyor. Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri bölgedeki soğan üreticilerine daha önce de ziyaretlerde bulunmuşlardı.

Ne yazık ki ülkemizde tarımda bir planlama olmadığı için bir yıl ürün çok oluyor, değer bulmuyor; diğer yıl az oluyor, bu kez de tüketici mağdur oluyor, ürün pahalıya gidiyor. Bu düzensizlik ve plansızlık tarımın gerçeği oldu. Girdi fiyatları artıyor; bu

anlamda, çiftçi, üretici zor durumda.

Soğan üreticilerinin sesini de Bakanın duymasını ve Tarım Kredi Kooperatifleri eliyle bu soğanların alınmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

7.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, AK PARTİ'nin ithalata dayalı tarım politikalarının ülkemizi dışa bağımlı hâle getirdiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ sayesinde bugdayı Rusya'dan, nohudu Meksika'dan, pirinci Çin'den, arpayı Suriye'den, mercimeği Kanada'dan, şekeri Ukrayna'dan, soyayı Brezilya'dan, patatesi Hollanda'dan, kuru soğanı Mısır'dan, zeytinyağını Suriye'den ithal eden bir ülke olduk.

Ülkemiz yirmi yıl öncesine kadar tarımda kendi kendine yeten dünyanın 4'üncü ülkesiyken, ithal sevdalısı AK PARTİ sayesinde bugün dışa bağımlı hâle geldi. Bütün fabrikalarımızı sattınız, üretimi ve üreticiyi desteklemek yerine her şeyi ithal ederek çiftçilerimizi toprağa küstürdünüz.

Bugün dolar 9 lirayı geçti. Türk lirası bu kadar değer kaybettiye sizin beceriksiz iktidarınız sayesinde. Kasırga kapıya dayandı, vaktiniz doldu, gemi batıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Önal...

8.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkaleli vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Her geçen gün küçülen, göç veren Kırıkkale'miz ekonomik olarak tarihinin en kara günlerini yaşıyor. Bir dönem sanayide marka şehir olan Kırıkkale, maalesef, AK PARTİ iktidarlara döneminde en çok göç veren iller arasında yerini almış durumda. İşsizlik ve ekonomik kriz nedeniyle boşanma davalarının çığ gibi büyüdüğü, icra dairelerinin harıl harıl çalıştığı, neredeyse her 4 kişiden 1'inin icralık durumda olduğu Kırıkkale'miz bu tabloyu hak etmiyor. Nüfusunun beşte 1'inin emekli olup ortalama 2 bin lira emekli maaşıyla geçinmeye çalıştığı, çalışan nüfusun ise yüzde 60'ının asgari ücret aldığı Kırıkkale'de havalaların soğumasıyla birlikte elektrik ve doğal gaz faturaları da el yakmaya başladı. İşsizlik, yoksulluk, hayat pahalılığı, her gün gelen zamlar vatandaşımıza nefes aldırıyor. Çiftçimiz, üreticimiz, asgari ücretlimiz, işsizimiz, emeklimiz, esnafımız, kısacası Kırıkkale'de geçim sıkıntısı çeken yüz binlerce vatandaşımız oy sandığının önüne geleceği günü sabırla bekliyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

9.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas iline yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Sivas Belediyemiz ile Gençlik ve Spor Bakanlığımızın iş birliğiyle her yaştan insanımızın sosyal hayata daha etkin katılımını sağlamak ve gençlerimizin verimli vakit geçirmelerine yardımcı olmak amacıyla her bölgeye bir kültür merkezi kazandırıyoruz. Fatih Mahallesi, Alibaba Mahallesi, Şeyh Şamil Mahallesi'ndeki kültür merkezlerimizin yapımı hızla devam ediyor ve inşallah, en kısa zamanda sultan şehrimizin, aziz hemşehrilerimizin hizmetine girecek. Ayrıca, Sivas Belediyemiz 45 farklı amatör spor kulübü ve takımına 950 milyon malzeme desteği sağlamış ve bundan 1.200 amatör sporcumuz faydalanmıştır. Bu hizmetlerin sağlanmasında emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Gençlik ve Spor Bakanımıza ve Sivas Belediye Başkanımıza huzurlarınızda bir kez daha teşekkür etmek istiyor, yapılan tüm yatırımların sultan şehrimiz Sivas'ımıza hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

10.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, iktidarın ekonomi yönetimine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2002'den günümüze iktidarın ekonomiye bakışını en iyi özetleyecek kavram borca dayalı parasal genişlemedir. Hiç ödenmeyecek gibi borçlanan saray, borçla yarattığı finansal genişlemeyi 5'li çeteye aktararak yarattığı rant ekonomisine sırtını yaslamıştı. Kamunun neyi var neyi yoksa özelleştirerek cumhuriyet tarihinin özelleştirme rekorunu kıran iktidar, günün sonunda yap-işlet-devret ve kamu kaynaklı kredilerle köpürttüğü kalkınma masalının korku filmine dönüşmesine engelleyemedi. Sıcak paranın çekilmesiyle tırmanan faizler Türkiye ekonomisini zorluyor.

Dün gece yarısı Merkez Bankasına yapılan operasyona ise piyasalar sert tepki verdi. Dolar rekor üstüne rekor kırıyor. Dolar yükseliyor, halk fakirleşiyor, ekonomi batıyor. Sarayın aynı şeyleri yaparak farklı sonuçlar elde edemeyeceğini hâlâ kavrayamamış olmasının faturasını ise 82 milyon hep birlikte ödüyor. AKP artık bu ülkeyi yönetememektedir.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sizin vasitanızla Sayın Cumhurbaşkanına soruyorum; Şırnak'ın şu sorunları var, özellikle, öncelikle Şırnak'ın şu sorunlarının çözülmesi gerekiyor: Bir, eğitim sorunu var.

İki, işsizlik sorunu var. İşsizlik nedeniyle vatandaşın beli bükülmüş durumda. Onun için Şırnak sürekli göç veriyor.

Şırnak'ta korucu vatandaşlarımız var. Korucuların özlük hakları yetersiz, korucular bu konuda mağdur, bir an önce düzeltilmesi gerekir. Korucuların bu konudaki mağduriyetinin giderilmesini talep ediyoruz.

Şırnak'ta en büyük sorunlardan bir tanesi de Şırnaklıları DEDAŞ mağdur ediyor. Oradaki faturalar yüksek geliyor. Vatandaşların bununla ilgili elektrik sayaçlarını kontrol etme imkânı yok, kilitli.

Şırnak ilçelerine bağlı yollar bozuk, köy yolları bozuk. Şırnak'ın yer altı kaynakları yağmalanıyor. Başverimli'de, Silopi ilçesindeki çöpler yakılıyor, vatandaş mağdur ediliyor. Cizre'ye üvey evlat muamelesi yapılıyor.

BAŞKAN – Sayın Karaduman...

12.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Malatya Pütürge'de deprem sonrası yaşanan mağduriyetlere ilişkin açıklaması

ABDULKADİR KARADUMAN (Konya) – Malatya Pütürge'de geçen yıl meydana gelen depremde bu yana hâlâ mağduriyetler giderilmemiştir. Yıkılmış evlerin yerine yenilerinin yapılacağı söylendiği hâlde, bu evler yapılmamış ve insanlar hayvanlarıyla beraber dışarıda kalmıştır. Çok az sayıda yapılan ev de maalesef bölgenin iklim koşullarına uygun değildir. Arıtoprak köyü ve çoğu köyde, hasar tespiti yapılan evler için köylülere "Evlerinizi boşaltın, evinizi yıkacağız." deniliyor ancak alternatif sunulmadığı için insanlar sokağa atılıyor. Bunu kabul edebilmemiz elbette ki mümkün değildir. Pütürge'de deprem sonrası yaşanan bu mağduriyetler bir an önce giderilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Feke ilçesinde yaşayan orman köylülerinin nakliye konusunda yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana Feke ilçemizde köylülerimiz, orman ürünleri üretip geçimlerini ormancılık faaliyetiyle sağlamaktadır; aynı zamanda, kamyoncular kooperatifi aracılığıyla orman deposuna emval taşıyarak nakliyecilik işi yapmaktadırlar. Son yıllarda mazot, benzin, yağ, yedek parça, lastik, işçi yevmiyeleri gibi kalemlerin sürekli artması nedeniyle köylülerimiz bu durumun altından kalkamaz hâle gelmiştir. Orman İşletme Müdürlüğü'nün artan maliyetlere rağmen nakliyecilerimize verdiği üretim ve taşıma ücreti, daha önceki yıllarda belirtilen fiyatlardan çok daha aşağıdadır. Defalarca uzlaşma aranmasına rağmen, nakliyecilerimize verilen taşıma ücreti artırılmamıştır. Bu sebeple Feke Kamyoncular Kooperatifi Tarım Kredi Kooperatifleriyle birlikte karar alarak 46 kamyon ve tir Orman Genel Müdürlüğü'nün taşıma ve üretim işini durdurup kontak kapatmıştır. Tüm geçim olanakları ormana ve bu işin nakliyesine bağlı vatandaşlarımızın talebi yerine getirilmeli, Orman Genel Müdürlüğü orman köylüsünün haklı talebine çare bulmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Aksoy...

14.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, 3600 ek gösterge hakkına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her seçim öncesi devlet memurlarımızın ağzına bir parmak bal çalmak gibi "3600 ek göstergesi vereceğiz." sözü veriliyor. Seçim geçiyor, ne eki var ne göstergesi var.

Değerli milletvekilleri, gelin, 3600 ek göstergesi sağlık çalışanlarımıza, polislerimize, öğretmenlerimize ve din görevlilerimize hiç beklemeden verelim. Kırk yıllık bir hekim olarak, üç yıldır pandemiyle boğuşan sağlık çalışanlarımıza öyle geçici, peyderpey eklemeler yerine doğrudan maaşlarına bin TL maaş zammı yapalım. Ayrıca, emeklilikte yaşa takılanlara da beklemeden haklarını verelim. Bayramlarda emeklilere verilen bayram ikramiyelerini hem millî hem dinî bayramlarımızda 1 asgari ücret olarak verelim. Böylece toplumsal barışı sağlayalım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

15.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Meclis gündeminde olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi için aldığı teşekkür mesajlarına ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Milletçe en önemli özelliklerimizden biri hak teslimi yapmaktır Değerli Başkanım. Şimdi, şu anda Meclis gündeminde olan kanun teklifi için çok sayıda teşekkür mesajı alıyorum. Özellikle yerel basını koruduğumuzdan dolayı Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu, Doğu Anadolu Gazeteciler Federasyonu, Doğu Anadolu Gazeteciler Cemiyeti, Doğu Anadolu Basın Konseyi, Erzurum Gazeteciler Cemiyeti minnettarlıklarını ifade etmişler AK PARTİ'ye, Cumhurbaşkanımıza, Meclisimize. Bunun yanında, çiftçi için stopajların geriye dönük ödenecek olmasından dolayı da çiftçilerin, ziraat odası başkanlarımızın teşekkürleri var; özellikle burada paylaşıyorum ve Sayın Cumhurbaşkanımıza, Cumhurbaşkanımıza, AK PARTİ'ye, Milliyetçi Hareket Partisine yüreğimden kopup gelen muhabbetlerimi ifade ediyorum, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gerçekleri kamuoyuyla paylaşın.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

16.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Meclis gündemine gelen Kooperatifler Kanunu'nda yapılacak düzenlemelere ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bilindiği üzere, Kooperatifler Kanunu Meclis gündemine geldi. Dünyada da kabul gördüğü üzere, üreticiyi ve tüketiciyi ancak kooperatifleşerek koruyabiliriz. Ülkemizde de 12 binden fazla tarımsal amaçlı kooperatif var, fakat 10 binden fazla kooperatif tasfiye noktasında. İktidar "destekleme" adı altında süt hayvancılığı için kredi verdi, Brezilya'dan damızlık hayvan ithal etti; besi hayvancılığı için kredi verdi, Sırbistan'dan et ithal etti; seracılık için kredi verdi, artan gübre, tohum, ilaç ve enerji fiyatları karşısında üreticiyi korumadı.

İktidar, kooperatifçiliği gerçekten önemsiyorsa öncelikle malına mülküne ipotek koydurmadan kooperatiflere işletme kredisi vermeli, geri ödemesi mümkün olmayan alacakların tahsilatında kolaylık sağlamalıdır. Yoksa Meclise gelen bu teklif kooperatifleri dernekleştirme çabasından öteye gitmeyecektir.

BAŞKAN – Sayın Erenler...

17.- Kütahya Milletvekili Ceyda Çetin Erenler'in, Kütahya iline tarım ve hayvancılığa yönelik yapılan destekleme ödemelerine ilişkin açıklaması

CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Sayın Başkan, kadim şehrimiz Kütahya'mızın çinisi, Simav halısı, Tavşanlı leblebisi, Şaphane vişnesi, cimcik aşısı, bitli helvası, köpük helvası, paşa helvası, kızılçık tarhanası ve Pazarlar kirazı olmak üzere coğrafi işaret alan 10 ürünü bulunmaktadır.

2002 yılından bu yana, ilimize tarım ve hayvancılığa yönelik 1,1 milyar lira destekleme ödemesi yapılmıştır. Ülkemizin en büyük tıbbi aromatik bitkiler üretim merkezi Kütahya'mızdır. AK PARTİ'miz sayesinde ilimizi her alanda daha ileriye taşıyan projeler hayata geçirilmiştir.

Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a destekleri için şükranlarımızı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erbay...

18.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, limon üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye, dünya limon üretiminde 6'ncı sırada yer almaktadır. Ülkemizde yıllık ortalama 1 milyon ton limon üretilmektedir. Seçim bölgem Muğla ülkemizin 3'üncü büyük limon üretim merkezidir. Ortaca'da 80 bin ve Dalaman'da 20 bin ton olmak üzere ilimizde yıllık ortalama 100 bin ton limon üretilmektedir. Başta Rusya olmak üzere Irak, Ukrayna, Romanya, Bulgaristan gibi ülkelere limon ihracatı yapılmaktadır ancak 2020 yılında alınan bir kararla Rusya'ya 10 bin ton limon ihracatı kotası konulmuştur, bu kota nedeniyle üreticimiz büyük sorunlar yaşamaktadır. Geçtiğimiz yıl 3 TL'ye kadar alıcı bulan limon bu sene 1,5 TL'ye satılamamaktadır, fiyatlarda yaklaşık yüzde 50 düşüş yaşanmaktadır. AKP'nin yanlış tarım politikaları ve dış politikadaki tutarsızlıkları çiftçimizi yok olma noktasına getirmiş, limon, dalında kalmıştır. Rusya'ya uygulanan kota acilen kaldırılmalı, limon üreticisine destek sağlanmalı ve maliyetler düşürülmelidir.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

19.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye'de turizm sektörünün gelişmesi için atılması gereken adımlara ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Osmaniye, Karatepe Aslantaş Açık Hava Müzesi, Kastabala Antik Kenti, Toprakkale, Harun Reşit ve Savranda Kaleleri gibi tarihî ve kültürel zenginlikleri, Karaçay Şelalesi ve Kırmıtlı Kuş Cenneti gibi doğal güzellikleri, yaylaları ve

zengin mutfak kültürüyle önemli bir turizm potansiyeline sahiptir, fakat Osmaniye’de turizm sektörü katma değer ve istihdam olanakları açısından istenilen yerde değildir. Turizmin gelişmesi o bölgede ekonomiyi canlandıracak ve istihdamı artıracaktır. Osmaniye’de turizm sektörünün gelişmesi için turizm varlıklarının tanıtılması, ekonomiye kazandırılması, fiziki altyapı eksikliklerinin hızla giderilmesi ve özellikle konaklama kapasitesinin nitelik ve nicelik bakımından hızla geliştirilmesi... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

20.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin’in, Adana Hafif Raylı Sistem Projesi’ne ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yapımına 1996 yılında başlanan ve 2010 yılı Mayıs ayında resmî açılışı gerçekleştirilen 535 milyon dolar maliyetli Adana Hafif Raylı Sistem Projesi Adanalıların kâbusu olmaya devam ediyor. 1 milyar 200 milyon liraya ulaşan borç nedeniyle Adana Büyükşehir Belediyesinin eli kolu bağlanıyor. Raylı sistem, tüm AKP hükümetlerinin ve Cumhurbaşkanının söz vermesine rağmen Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına devredilemiyor. Belediye tarafından projelendirilen Akıncılar-Üniversite-Stadyum 2’nci Etap Hafif Raylı Sistem Hattı’na ilişkin projelerin fizibilite etütleri, teknik ve mali açıdan güncellenerek Cumhurbaşkanına sunulmasına rağmen, dokuz aydan bu yana onaydan çıkmıyor. Belediyenin büyük orandaki geliri de raylı sistem nedeniyle âdeta ipotek altında. Sayın Cumhurbaşkanını söz verdiği gibi Adana’da doğmamış çocukları bile borçlandıran raylı sistem kabusuna bir son vermeye çağırıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, Gaziantep’li çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep’in Nurdağı ve İslahiye ilçelerinde 60 bin ton civarında biber yetiştirilmektedir. Hasadın ardından ilçelerdeki tesislerde işlenerek toz ve pul biber hâline getirilen biberler, iç piyasanın yanı sıra dünyanın birçok ülkesine de ihraç edilmektedir.

Girdi maliyetlerine bakıldığında, gübre 3 liradan 7 liraya çıkmış, akaryakıt zamlanmış, elektrik 2 katına çıkmış durumdadır. Biberin kilogram fiyatı geçen sene 16 liraydı, bu sene de 16 lira. Ne yapsın çiftçiler? Biber ekmeyp ithal mi edilsin?

Ayrıca, yer fıstığı geçen yıl 12 liraydı bu yıl ortalama 6 liradan satılmaktadır. Fiyatlar maliyeti karşılamadığı müddetçe çiftçinin borçtan kurtulamayacağı açıktır. Yer fıstığında müdahale alımları yapılmalı, çiftçilerimize gübre, elektrik ve akaryakıt destekleri yapılarak tarımda dışa bağımlılık önlenmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım ancak Sayın Grup Başkan Vekillerinin de sisteme girmelerini rica ediyorum.

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Müsavat Dervişoğlu’na ait.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

22.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, İYİ Parti Grubu olarak sorumlu muhalefet anlayışını kendilerine rehber edinerek verdikleri araştırma önergeleriyle çözüm önerilerini sunduklarına ve işlemeyen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yerine parlamenter sistemin yeniden inşa edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

İYİ Parti olarak, kurulduğumuz ilk günden itibaren sorumlu muhalefet anlayışımızı kendimize rehber edinerek siyaset üretmeye devam ediyoruz; ülkeye dair eleştirdiğimiz ne varsa her biriyle alakalı çözüm önerilerini de beraberinde getiriyoruz. Bu kapsamda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunduğumuz üç yıl içerisinde vatandaşlarımızı doğrudan etkileyen 250’den fazla Meclis araştırması önergesi vermiş bulunmaktayız. Emeklilerimizi ilgilendiren, emeklilikte yaşa takılanlar ve en düşük emekli maaşının asgari ücretle eşit olması hakkında önergeler vermiştik. Çiftçilerimizi ilgilendiren, mazot, gübre, tohum, ilaç ve yem gibi temel girdilerde yapılacak düzenleme, borç erteleme ve yüksek elektrik fiyatları gibi birçok sorun hakkında da çeşitli önergeler verdik. Öğrencilerimizi ilgilendiren, bursların yetersizliği, harçların yüksekliği ve yetersiz yurt sayılarıyla ilgili sorunları Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşıdık. İşçiye ve memura verilen zamların enflasyon karşısında yetersiz kaldığını Mecliste verdiğimiz önergeler ve yaptığımız konuşmalarla da Türkiye’nin gündemine taşıdık. İşsizliğin, bilhassa yüksek orandaki genç işsizliğin sebeplerini tespit etmek ve çözüm önerilerini belirlemek adına da çeşitli önergeler vermek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatini çekmeye çalıştık.

Kadına şiddet, hayvan hakları, engellilerin istihdamı gibi toplumun genelini ilgilendiren temel konuları çeşitli önergelerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine taşıyarak aziz milletimizin sesi olmaya çalıştık.

Bununla birlikte, dünyayı saran pandemi süreci henüz Türkiye’de başlamamışken tarihinde Türkiye’de olası bir ölümcül enfeksiyon salgınının önlenmesine dair araştırma önergesini de İYİ Parti olarak 30 Ocak 2020 Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirmiştik.

Görüldüğü gibi, milletimizin her kesimini ilgilendiren gündem maddelerini çözüm önerileriyle birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getirdik ve getirmeye de devam edeceğiz. Hükümetin muhalefete ve partimize yönelik “Ülke gündemine dair çözüm önerileri yok.” eleştirisini asla kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İYİ Parti olarak vatandaşlarımıza doğrudan dokunacak her konunun da takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Dün gece yarısı yayımlanan Cumhurbaşkanı imzalı karara göre Merkez Bankasında 2 Başkan Yardımcısı ile Para Politikası Kurulunun 1 üyesi görevinden alınmıştır. Kararın ardından piyasada dolar 9,19’a yükselmiştir ve rekor bir seviyeye ulaşmıştır. Dolar ve euronun son beş yıllık seyrine bakıldığında, 2016 yılı sonlarında dolar 3 lira seviyesindeyken beş yıl sonra, bugün, 9 lira seviyesini aşmıştır. Euro da -aynı zaman aralığı içinde- 3,5 lira seviyesinden 10,4 lira seviyesine yükselmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Dolar, 7 lirayla ilk zirvesini 2017 referandumunda Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin kabul edilmesini takip eden süreçte görmüştür, enflasyon için de benzer bir seyir söz konusudur. 2017 yılı başlarında yüzde 9 civarında olan enflasyon, 2018 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra, resmî rakamlara göre, yüzde 20’leri aşarak uzun yıllar sonra en yüksek seviyesini görmüştür. Ayrıca, hissedilen enflasyon, açıklanan resmî enflasyon oranlarından da en az 2 kat yüksektir.

Ekonomideki çöküşün temel sebebi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden kaynaklı güvensizlik ortamıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Gece yarısı kararnameleriyle sık sık değışen Merkez Bankası yöneticileri ve tek bir kişinin kontrolündeki ekonominin kötü yönetilmesi bizim açımızdan beklenmedik bir durum değildir çünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi adıyla sunduğunuz bu sistem aslında Cumhurbaşkanlığı vesayet sistemidir.

Kuvvetler ayrılığını yok sayan ve yetkiyi tek elde toplayan bu sistemin işlemediğini geride bıraktığımız üç yıl içinde tecrübe etmiş bulunmaktayız. Hukuksuzluğa, keyfiliğe, liyakatsizliğe, adaletsizliğe dur diyerek milletimizin huzur ve refahı ve gençlerimizin geleceği için iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemi yeniden inşa etmeliyiz. Bu sorumluluk, başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere iktidarın bir numaralı gündemi olmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Merkez Bankası ve Para Politikaları Kurulundaki görev değişiklikleri sebebiyle doların rekor kırdığına, Türkiye sınırlarının IŞİD üyelerine neden açıldığını sormaya devam edeceklerine ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı ile oğlu Bilal Erdoğan'ın Avrupa'ya ilişkin açıklamalarının Türkiye'nin ciddiyetini ortadan kaldırdığına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, dün bir gece yarısı kararıyla daha ülkenin kaynaklarını tüketmeye, borçlarını katlamaya devam eden bir iktidarla karşı karşıyayız. Yine bir gece yarısı kararnamesiyle Merkez Bankasından 3 kişi daha görevden alındı, bir de Para Politikaları Kurulundan. Yani bu iktidar Merkez Bankasında görevden alma meselesine doyamadı. Sorsam şimdi "Kaç Merkez Bankası Başkanı değışti son iki yılda?" diye, doğru rakamı söyleyemezler çünkü sürekli bir hareket var. Ama bu sefer başkan değil, başkan yardımcılarını değışti. Dikiş tutmuyor, dikiş tutmuyor, çok açık ve net, bunu görmek lazım ve bütün bu hamlelerin hepsi doların rekor üstüne rekor kırmasına yarıyor; 9,19'u gördü dolar. Peki, dolar 9,19'u görünce ne oldu? Türkiye'nin bir gecede dış borç miktarı 58 milyar Türk lirasından fazla artmış oldu. Yani Türk lirası tarihinin en değersiz dönemlerini yaşıyor bu iktidar sayesinde, en değersiz; pula çevirdiler parayı ya, resmen pula çevirdiler. Ağzınızdan çıkan her sözle ve yaptığınız her politikayla bu ülkenin halklarını biraz daha yoksullaştırıyorsunuz, Türk lirasını biraz daha değersizleştiriyorsunuz. Bakın, hiç dolar, uluslararası piyasalar filan demeyin; öyle değil. Dolar, uluslararası piyasalarda, baktığınızda, gelişmiş ülkelerin para birimleri karşısında değer kaybediyor şu anda yani euroya baktığınızda böyle, Avustralya dolarına baktığınızda böyle, Yeni Zelanda doları, İsviçre frangı, İngiliz sterlini hepsine karşı dolar değer kaybetmiş. "Türk lirasına karşı dolar değer kazanmış." diyorlar; değil, Türk lirasını siz değersizleştiriyorsunuz esas itibarıyla ve bu ülkenin halklarının ekmeğinden her ağzınızı açtığınızda bir parça daha kopartıyorsunuz. Kaybedenler belli, halk yoksullaşıyor; para, pul oluyor; milletin açlığı ve yoksulluğu her gece yarısı kararnamesiyle biraz daha büyüyor. Peki, soruyorum: Ya, kimlere kazandırıyorunuz, kimlere? Halk bunu bilmek istiyor. Kimlere kazandırıyorunuz bu yaptıklarınızla? Siz biliyorsunuz, halkın da bilmesi hakkıdır, bunun açıklanması gerekiyor. Bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

Şimdi, Irak Başbakanı Mustafa el-Kazımi "Ülke sınırları dışında en zorlu operasyonlardan birini gerçekleştirdik." dedi ve bu operasyonda, IŞİD'in eski lideri Ebubekir el-Bağdadi'nin yardımcısı ve örgütün kasası olarak bilinen Sami Casim'in - düzenlenen gizli operasyonla- Türkiye'de ele geçirildiğini duyurdu. Sonra, biraz düzeltildi bu haber "Doğrudan Türkiye'de değil de Türkiye'nin kontrol ettiği Suriye topraklarında ele geçirildi." dendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Fark etmiyor, ister Türkiye'de ister Türkiye'nin kontrol ettiği Suriye topraklarında olsun -ne demekse o, Türkiye'nin kontrol ettiği Suriye toprakları- orada ele geçirilmiş. Şimdi, tabii, Bağdadi de biliyorsunuz, - nerede- 5 kilometre mesafede öldürülmüştü. Sami Casim'in ne yaptığı biliniyor; kasası olduğu, maliye bakanı gibi çalıştığı biliniyor. Bu ilk değil ama bakın, 2 Türk askerinin yakılma görüntülerini çektiler sosyal medya aracılığıyla yaydıkları öne sürülen "Ömer Yetek" isimli kişinin de Türkiye'de ticaretle uğraştığı ve İstanbul Ticaret Odası kayıtlarında 3 şirketi olduğu ortaya çıkmıştı geçtiğimiz günlerde.

Başka örnekleri de var, saymaya devam edebiliriz: "Abu Taki Alshamy" kodlu Türkiye kökenli kişinin uzun süredir borsada bir doğal gaz şirketinde çalıştığı ortaya çıktı ve yakalandı. Elâzığ'da operasyon, İstanbul Esenyurt'ta operasyon, Urfa'da, Sakarya'da, Ankara'da; her tarafta, ülkenin her tarafında IŞİD'liler yakalanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ya, nasıl geliyor bunlar Türkiye'ye? Nasıl giriyor da burada ticaret yapıyorlar, çeşitli yerlerde çalışıyorlar, dolaşıp eğleniyorlar? Nasıl oluyor bu? İktidar bu sorunun cevabını bugüne kadar vermedi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yakalıyoruz, biz yakalıyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tabii, yakalıyoruz da yakalananlar Türkiye'ye nasıl giriyor; biz bunu soruyoruz. "Siz niye yakalıyoruz?" demiyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yakaladık, yakaladık; yakalamadık, vururuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yakalayın da Türkiye'nin sınırlarını bunların hepsine niye açtınız? Niye bunların hepsini Türkiye'ye aldınız ve almaya devam ediyorsunuz? Esas itibarıyla, bunu soruyoruz, bunu soruyoruz ve sormaya devam edeceğiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Az kaldı, PKK'nın da, IŞİD'in de kökünü kazıyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – "IŞİD'le girdiğiniz bu ilişkileri hâlâ neden bu şekilde sürdürüyorsunuz?" diye merak ediyoruz, bunu sormaya devam edeceğiz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hırsız eve almış, sonra yakaladığıyla övünüyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Öldürüyoruz, yakalıyoruz, hapsediyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, değinmek istediğim üçüncü bir konu var: Aslında mesele biraz komedi konusuna da geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PKK'lısı, DEAŞ'lısı...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Cahit Özkan, bakın, mikrofonunuz açıldığı zaman oradan konuşursunuz; bize bir şey söylüyorsanız cevap veriniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sesiniz kapandı da ondan.

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

Sayın Özkan, sizden de rica ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

Yani, siz konuşun, biz de gerekirse cevap veririm.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ses kapandı, sizin sesiniz gitti.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hani, öyle laf atmakla yapmayalım bu işi, biliyorsunuz, bu, iyi olmuyor yani. Şimdi, biraz komedi konusu hâline geldi ama iz sürmeye devam ediyoruz, biri daha yakalandı faillerden.

Biliyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı, sizin Başkanınız dedi ki: “Bu Avrupa’da durum felaket, yoksulluk diz boyu, millet sıraya girmiş, açlar; Almanya’da, Fransa’da yiyecek bulamıyorlar, çok kötü durum var.” Allah Allah! Biz de merak ettik nasıl oluyor ki acaba diye? Böyle olmadığını biliyoruz, bir kuyruklu yıldız yalanı gibi bir şey. Şimdi, iz sürüyoruz ya, Bilal Erdoğan, oğlu demiş ki: “Benim uzmanlık alanım, doktora alanım Avrupa.” Eyvah eyvah! “Avrupa diye bir şey kalmayacak.” Müthiş bir tespit! “Şu anda Avrupa’da seçimler yapılıyor, hükümet kurulamıyor ülkelerde, ülkeler birbiriyle kavga içinde, Avrupa’da lider denilecek bir tane adam yok.” Allah Allah!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, son kez açıyorum, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum, son sözlerim.

“Bunlar inançsız toplumların yaşamaya mahkûm olduğu meseleler.” Yani müthiş tespitler! Avrupa uzmanı... Demek ailede Avrupa meselesiyle ilgili çok ciddi bir bilgi üretilen bir merkez bulunmuş vaziyette. Yahu, lütfen uyarın. Bakın, Genel Başkanınızdır, Genel Başkanınızın oğludur, böyle laflarla gayriciddi bir ortamı bu kadar desteklemesinler. Yani hoş değil çünkü oğlu “Avrupa’da lider yok, hiç kimse kalmamış, adam yok filan.” diye bunları konuşuyor; babası, Avrupa’yla ilişkileri geliştirmeye çalışıyor “Avrupa’nın parçasıyız.” diyor, Avrupa Birliğine mesajlar gönderiyor yani bu kadar aile içi uyumsuzluk biraz fazla, Türkiye’nin ciddiyetini tamamen ortadan kaldırıyor. Ya siz de “Biraz ciddi olun.” diye uyarı yapsanız iyi olur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurun Sayın Özkoç.

24.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Merkez Bankası yönetiminin görevden alınmasıyla doların zirve yaptığına, değişmesi gerekenin Merkez Bankası Başkanları değil Cumhurbaşkanlığı sistemi olduğuna, ekonomideki kötü gidişatın sebebi Cumhurbaşkanı Erdoğan’a dünyada duyulan güvensizlik ve başkanlık sistemi olduğundan buradan çıkılması için derhâl seçim yapılması gerektiğine ve Merkez Bankasının bağımsız statüsüne kavuşturulması için kanun teklifi sunduklarına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, bütün arkadaşlarımın bahsettiği gibi, Merkez Bankasının yönetiminin yarısı görevden alındı; gece yarısı yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla görevden alındılar. Bugün dolar yine zirve yaptı. Aradaki bağlantıyı görmek için ne gerekiyor? Böyle davranmaktaki amacı ne Cumhurbaşkanının? “Dolar kurunu 10 liraya çıkarmak olabilir mi?” diye düşünüyoruz. Merkez Bankası bağımsız olmadığı sürece piyasaya güven ve istikrar gelmeyecektir. Ekonomiden anladığını zanneden bir insanın iki dudağı arasında, piyasa, gerçeklerden uzak, politik yürütülen bir para politikası piyasayı allak bullak ediyor; TL’ye güven yok ediliyor, paramızın değeri düşüyor, milletimiz kaybediyor. Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtiğimiz son beş yılda Merkez Bankasında tam 5 Başkan değişti. Değişmesi gereken Başkanlar değil, Cumhurbaşkanlığı sistemidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün Türkiye’de ekonomi kötüye gidiyorsa temel iki tane sebebi vardır: Birincisi, Erdoğan’a olan dünyadaki güvensizlik çünkü öngörülemez bir şekilde keyfiyetle ülkeyi yönetiyor. İkincisi, ucube Başkanlık sistemidir çünkü bu sistem bütün bir ülkenin yönetimini tek kişiye bağlıyor. Herkesin kaderi bir kişinin iki dudağı arasında; yatıyoruz kalkıyoruz, bir bakıyoruz, İstanbul Sözleşmesi raftan indirilmiş; yatıyoruz kalkıyoruz, bir bakıyoruz, bir bakan değişmiş; yatıyoruz kalkıyoruz, Merkez Bankası yönetiminin yarısı görevden alınmış; böyle ülke yönetilmez, böyle ekonomi de yönetilmez, güven ve istikrar oluşmaz. Erdoğan keyfi kararlar alıyor, bedelini de vatandaş ödüyor. Doların 9,20’ye dayanması ne demek? Yoksulun daha yoksul, bir avuç zenginin daha zengin olması demek ve temelde ülkemizin kazanımlarının erimesi demektir. Buradan çıkmanın bir tek yolu var, hemen seçimdir, derhâl seçimdir. Ekonominin yeniden düzelmesi için Cumhuriyet Halk Partisinin bu ülkeyle ilgili yol haritası vardır. Çözümü biz biliyoruz, temel adımlarımızdan bir tanesi güçlendirilmiş parlamenter sistem içerisinde bağımsız Merkez Bankasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Biz bunun için 3 Grup Başkan Vekilinin imzasıyla kanun teklifini Meclisimize sunduk, komisyonda bekletiyorlar. Merkez Bankası 2018 öncesi gibi bağımsız hukuki statüsüne yeniden kavuşturulmalıdır. Başkan ve başkan yardımcılarının göreve atanması ve görevden alınması 2018 öncesi gibi Cumhurbaşkanlığı kararına değil, kanundaki gerekçelere dayandırılmalıdır. Merkez Bankası Başkanları kendi yardımcılarını yine liyakat esasıyla önerebilmelidir. Merkez Bankası yine yüzde 20 ihtiyaç akçesi ayırmalı ve bunu hazineye aktarma zorunluluğu ortadan kaldırılmalıdır. Geleceğiz ve bunları, kanun teklifimizdeki esasları tek tek uygulamaya koyacağız, halkımız rahat edecek, ülkemizin önü açılacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan’da.

Buyurun Sayın Özkan.

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Cumhurbaşkanının yazdığı “Daha Adil Bir Dünya Mümkün” kitabına, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde hızlı karar alınabildiğine, salgın döneminde vatandaşa götürülen hizmetlere ve Hükümetin icraatlarına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, uluslararası toplumun uluslararası adalet, barış ve hakça paylaşımaya dayalı bir yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyduğu ortadadır. Sadece bir haftalık süre zarfında dünyada meydana gelen olaylara baktığımızda maalesef teröre destek artıyor, ABD Başkanı Joe Biden: “Türkiye’nin Suriye’deki varlığı ABD’yi tehdit edebiliyor.” diyebiliyor. İslam karşıtlığı yükseliyor, Belçika’da Müslümanlar hedef alınıyor, camilere kısıtlama getirilme planlanıyor, Müslümanların evleri taşlanıyor, ırkçı saldırılar artıyor. Batı Şeria’nın Selfit kentinin Marda köyüne baskın düzenleyen bir grup Yahudi yerleşimci Filistinlilere ırkçı saldırı düzenleyip maalesef maddi ve yaşamsal tehdit ortaya koyabiliyor. Düzensiz göç çoğalıyor, milyonlarca insan savaşlar yüzünden evlerinden yurtlarından ediliyor. Covid-19 salgınının sosyal, ekonomik ve sağlık üzerindeki tahribatıyla baş edilemiyor. İşte, tüm bunlara baktığımızda “Dünya 5’ten büyüktür.” sözünün ne kadar büyük bir umut olduğu ortada. Cumhurbaşkanımız tarafından “Daha Adil Bir Dünya Mümkün” kitabında dünyanın büyük sorunlarla karşı karşıya kaldığı bir dönemde insanlığın kaderinin sınırlı sayıda ülkenin iki dudağının arasına bırakılamayacağı, BM’in Kuruluş Sözleşmesi’nde adalet ve güvenlik, ekonomik kalkınma ve sosyal adalet bütün dünya halkları ve devletleri için vadedilmiş olmasına rağmen bu hususta etkisiz kaldığı açıkça belirtiliyor. Birleşmiş Milletlerin işlevsizliğinin altında yatan en temel sorunun veto yetkisi olduğu ifade ediliyor. Adil ve sürdürülebilir bir küresel barışın temini için çok kültürlülüğü ve çok kutupluluğu yansıtan bir BM’ye ihtiyaç duyulduğu net bir şekilde ortaya konuluyor. Birleşmiş Milletlerin her ülke için hem cazip hem caydırıcı olması gerektiği bu kitapta anlatılıyor. İşte, yeniden adalet, barış, güvenlik ve hakça paylaşım için bütün dünyada yeniden bir reforma ihtiyaç duyulduğu bir ortamda uluslararası toplumun vicdanı,

bir sesi olarak hamdolsun Cumhurbaşkanımız tarafından ifade edilen bu duruş, bu dik duruş inşallah yeniden insanlığın umudu olacaktır.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Cahit Bey, biraz yüksek kaldırım, görülmedi efendim!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, ülke ve millet olarak dünya böylesi sorunlarla karşı karşıyayken, Avrupa kendi vatandaşlarının sağlığını ve güvenliğini koruyamazken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Kim koruyamamış ya?

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Avrupa kendi vatandaşlarının sağlığını dahi koruyamazken, bırakınız sağlığını, evinde ölenleri mezara koyamazken biz Türkiye Cumhuriyeti pasaportu olan, nerede yaşarsa yaşasın vatandaşlarımızı bulunduğu ülkelerden aldık, uçaklarla, ambulans helikopterlerle ana vatanımızda, cennet yurdumuzda sağlığa kavuşmalarına vesile olduk. Tabii, bu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin hızlı karar alma ve vatandaşlarına hizmet götürme kabiliyetinden ortaya çıkıyor.

Salgın döneminde sadece bu başarıyı elde etmedik, aynı zamanda Suriye'deki terör koridorunun bertaraf edilmesi, mavi vatanın inşası, mavi vatana göz diken darbeci Hafter'in Libya'da yerle yeksan edilmesi, Dağlık Karabağ'ın özgürleştirilmesi, milyonlarca yılda oluşmuş doğal gazın yine, bu dönem içerisinde, keşfedilerek milletimizin hizmetine sunulması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sesi açalım efendim, duyamıyoruz!

BAŞKAN – Açıyoruz, açıyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Ayasofya, Taksim Camisi, şehir hastaneleri, binlerce kilometre duble yol; hamdolsun, böylesi bir salgın, küresel afet ve doğal afet sürecinde Cumhurbaşkanımız liderliğinde hayata geçirildi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hamdolsun, sarayda çok mutluyuz, hamdolsun!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İnşallah, milletimizden güç alan ve milletimize hizmetkâr olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bu aziz ve necip millete nice büyük, hayırlı hizmetleri, icraatları ortaya koyacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Cahit Özkan eğer kendi söylediklerine inanıyorsa benim diyecek bir lafım yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçmesi için söylüyorum. İlk defa, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda iktidar “Doğal gazı biz keşfettik.” dedi. Bu keşfettikleri doğal gazı nasıl keşfettiler?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Üç yüz milyon yılda edildi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bilim dünyası bunu merak edebilir. Açıklarlarsa çok seviniriz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yani İngiltere'nin keşfettiği size yaramıyor, kendimizin bulduğu işe yarıyor.

BAŞKAN – Evet, Grup Başkan Vekillerinin söz talepleri karşılanmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Keşfetmek” ne demek? Onu lütfen...

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sehven, tek eksik “keşfetme” kelimesini kullanmamdır.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim...

BAŞKAN – Lütfen, benden söz talep edin yani tutanaklara geçsin diye yerinizden bağırdığınız zaman bütün işleyiş bozuluyor. Ben size söz veriyorum.

Buyurun, mikrofonunuzu da açıyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, tutanaklara geçmesi için biraz önce verdiğiniz söz çerçevesinde hem küresel hem de ulusal hedeflerimiz ve başarılarımızı paylaştım. Sayın Grup Başkan Vekili, tüm anlattıklarımın içerisinde sadece bir tane sehven, hataen söylenmiş kelimedenden bahsetti. Evet, tek hatam oradaki “bulduğumuz doğal gaz” yerine “keşfettiğimiz doğal gaz” kelimesidir. Bu hatanın da düzeltilmesini ifade ediyor, Genel Kurula teşekkür ediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Biz seni Malkoçoğlu zannetmiştik, Ulubatlı Hasan çıktın Cahit Bey!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, siz de o hatanın düzeltilmesine vesile oldunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Düzelttik; bir tek eksik oydu, o da bitti.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tek doğru laf oydu ya, geri kalanın hepsi yanlış.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, müsaade ederseniz... Grup Başkan Vekilleri konuşurken konuşmalarına ayrıca kalkıp bir muhalefet yapmak âdetten değildir. Biz, fikirlerin özgürce tartışılmasından yanayız.

Sayın Cahit Özkan'ın gerek Suriye'yle ilgili gerek Libya'yla ilgili gerekse doğal gazın keşfedilmesiyle ilgili söylediklerinin gerçeklikle alakası yoktur. Suriye'de bir tek vatan toprağı olan Süleyman Şah Türbesi'ni PKK'lı teröristlerle kaçıran bir iktidarın bu konuda söyleyecek bir sözü de yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Gündeme geçiyoruz...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Kayıtlara geçmesi için bir cümle söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Bu da yeni usul oldu “Kayıtlara geçmesi için...”

Ben sizin mikrofonunuzu açıyorum. Lütfen, oturduğunuz yerden bir dakika...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Çok kısa, gerçekten, kayıtlara geçmesi içindi.

Bu hafta içinde Libya'dan bir heyet geldi bu Meclise ve görüşme yapıldı Mecliste, Adalet ve Kalkınma Partisi temsilcileri de o görüşmenin içindeydi. Resmî bir heyet geldi ve o resmî heyet, sizin bu, Libya'yla imzalamış olduğunuz anlaşma için ne dedi biliyor musunuz? Kayıtlara geçti o görüşmede: “O anlaşmayı, siz, yanlış insanlarla imzaladınız; onun geçerliliği yoktur. Libya'nın iç işlerine karışmayın.” dediler. Burada, bu Meclis çatısı altında. Hani, Hafter'le ilgili söylenenlere hitaben bunun da kayıtlara geçmesini istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın milletvekilleri, izninizle, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubunun Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ) Grubu kontenjanından istifayla boşalan üyeliğine AK PARTİ Grup Başkanlığınca Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in aday gösterildiğine ilişkin tezkeresi (3/1703)

14/10/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi uyarınca Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Türk Grubunun Adalet ve Kalkınma Partisi (AK PARTİ) Grubu kontenjanından istifayla boşalan üyeliğine AK PARTİ Grup Başkanlığınca Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir aday gösterilmiştir.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 5/10/2021 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve arkadaşları tarafından, İstanbul'un Şile ilçesinde köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerleri ile merkezdeki mahallelerde yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/10/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 milletvekili tarafından İstanbul'un Şile ilçesinde köyden mahalleye dönüşen yerleşim yerleri ile merkezdeki mahallelerde yaşanan sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 5/10/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/10/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'un Şile ilçesinde köyden mahalleye dönüşen yerleşim birimlerinde artarak devam eden şikâyetler ve diğer sorunlarla ilgili vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz aldım, selamlarımı sunarım.

Anadolu yakasında, Karadeniz'in 72 kilometrelik sahil şeridinde yer alan Şile, çok eski ilçelerden biri olup 755 kilometrekareyle Çatalca ve Silivri'den sonra en geniş alana sahiptir. Yakın zamana kadar köy statüsünde olan 57 yerleşim birimi ve merkezdeki 5 mahalleyle birlikte toplam 62 mahalleden oluşmaktadır. 40 bine yakın nüfusla İstanbul'un 39 ilçesi arasında 38'inci sırada en küçük 2'nci ilçesi olsa da yaz aylarında yüz binleri geçen nüfusuyla sayfiye yeridir. Çok yüksek olmayan, plato görünümündeki ilçenin yüzde 79'u orman, yüzde 10'u tarım, yüzde 11'i de yerleşim yerleri ve kumsallardan oluşmaktadır. Deniz mevsimi kısa sürse de İstanbul'un en güzel koy ve plajlarına sahiptir. Geniş orman alanları içerisinde bulunan yerleşim birimlerinde, ziraata elverişli çok az alanda bahçe ziraatı, hayvancılık ve balıkçılıkla geçinen ailelerin gençleri Şile'de iş bulamamakta, genellikle Üsküdar ve Ümraniye ilçelerinde çalışmaktadır. Bu sebeple, Şile nüfusunun yüzde 30'u 60 yaş üstündeki vatandaşlardan oluşmaktadır. Gençler için geçici işler çözüm olmadığı gibi kıyı temizliği, itfaiye ve cankurtaranlık gibi sezonluk ve sadece birkaç ay süren işlere bile girmek de hiç kolay olmamaktadır. Bu yüzden gençler arasında umutsuzluk artmakta, yuva kurmak ve kurulan yuvaların devamı zorlaşmaktadır. İşsizliğin ve umutsuzluğun tabii sonucu olarak da madde bağımlılığı hızla yayılmakta ve ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Değerli milletvekilleri, taş ve kum ocakları Şile ormanlarını tahrip etmektedir. Bu ocaklar yer üstü ve yer altı sularına da zarar vermektedir. Su kaynaklarındaki bozulma Şile'deki doğal dengeyi olumsuz yönde etkilemektedir. Şile ormanlarında köylüler eskiden tıraşlama yöntemiyle kesim yapıyordu ve ormanlarda hiçbir sorun yaşanmıyordu. Şu anda ormanlarda seyreltme yöntemiyle kesim yapılmakta, bazı ağaçlar kökünden sökülmeğe ve sorunlar da artmaktadır. Kestane ağaçlarının hastalıklarına ise çare bulunamamaktadır. Diğer taraftan orman yangınlarına karşı da yeterli tedbirlerin alınmadığı, hatta gece nöbetçilerinin olmadığı iddia edilmektedir.

Tarım arazilerindeki sorunların en önemlisi, yapılaşmaya göz yumulmasıdır. Bunun sonucu, kaçak yapılaşmayla araziler âdeta talan edilmektedir. Kurfalı Ovası'nda neredeyse tarım yapacak arazi kalmamıştır.

Şileli fındık üreticileri destek dışı bırakılmıştır. Mahalli seçimler öncesi Tarım ve Orman Bakanı Şileli fındık üreticilerine destek sözü vermişti fakat şu ana kadar böyle bir destek gelmedi.

Su baskınları tehdidinden de söz etmek gerekir. Dere yataklarındaki rastgele yapılaşma sonucu her sene büyük yağmurlardan sonra su baskınları görülmekte ve ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Şile ve Ağva gelecekte sel ve su baskınları yüzünden büyük acılar yaşayabilir. Biz, uyarma görevimizi yaparak önlemlerin hemen alınması gerektiğini yetkililere duyurmak istiyoruz.

Şile köylüsünün sorunları Büyükşehir Belediyesi Yasası'nın değişmesinden sonra çok artmıştır. Köylüler, kendi arazisine tarım araç ve gereçlerini koyacak geçici yapı ve ahır bile yapamazken dışarıdan gelenler arazi alıp beton binalar

yapmaktadır. Tarım arazilerinde ahır yapma şartı 20 dönümdür ve bu, Şile için çok yüksektir, 5 dönüm olarak yeniden düzenlenmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Ayrıca köylünün bahçe tarımı ve hayvancılık konusunda teşviklerle desteklenmesi gereklidir.

Şile sahillerindeki plajlar ve otoparklar da sorunludur. Sahillerdeki cankurtaran hizmetini İstanbul Büyükşehir Belediyesi vermektedir. Otoparklar ise Şile Belediyesi tarafından işletilmektedir. Hava muhalefeti sebebiyle denize girmenin yasak olduğu günlerde bile Şile'ye gelen insanlar, otoparka para verip içeriye girdikleri için canlarını tehlikeye atıp denize girmeye çalışıyorlar. Kayıplar yaşanıyor ve güvenlik güçleri ile halk karşı karşıya geliyor. Görevi hayat kurtarmak olan cankurtaranlar, vatandaşın hedefi oluyor. Şile sahillerinde her yaz bıçaklanma dâhil çok olay yaşanmaktadır. Olumsuzlukların giderilmesi için gerekli önlemler mutlaka alınmalıdır.

Bütün bu sorunların ve şikâyetlerin yerinde incelenip araştırılması ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla verdiğimiz araştırma önergesine desteklerinizi bekliyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurun Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İstanbul'da kırk yıldır yaşayan birisi olarak Şile'yi yakından biliyoruz yani uzun zamandır gidip geldiğimiz bir yer. Özellikle Anadolu yakasının nefes aldığı, yazın gençlerin ve ailelerin, tatil yapma imkânı olmayan insanların da serinlemek için denize girdiği bir bölge. İstanbullular açısından da oldukça kıymetli bir yer bu anlamıyla. Maalesef dokuz yıl önce yani 12 Kasım 2012'de Büyükşehir Belediyesi Yasası değiştirilerek 30 ilde 16.220 köy mahalleye dönüştürüldü ve Türkiye'de 34.434 olan köy sayısı da neredeyse yarıya düştü. "Türkiye artık köylü toplum değil." demek için mi yapıldı bu, anlamıyorum. Yani köylülüğün bir kaçış mı var? Yani köylü olmak mı istenmiyor da böyle bir şey düşünülüyor, anlam veremiyorum.

Oysa bunun çok ciddi zararları oluştu özellikle köylerin yapısına yönelik. Köyler, köy olma özelliğini yitirdikleri için malları, meraları, taşınmazları bağlandıkları belediyelere geçti ve ortak alanları, bazı köy ortak alanları da bu anlamıyla ya hazineye geçti ya belediyenin kamusal alanına geçti, çeşitli kurumlara devrildi. Bununla birlikte de çok ciddi bir şekilde meralar, belediyeler eliyle büyük şirketlere ya da buralara yönelen birtakım sermaye gruplarına satılmaya başladı. Dolayısıyla köylü kendi topraklarında doğduğu, atalarının olduğu, yaşamının bütünüyle orada olduğu topraklarda tarım işçisi hâline dönüştü yani böyle bir durum da söz konusu. Bakan Pakdemirli de 2020'deki Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu itiraf etti yani dedi ki: "Bu Köy Yasası iyi olmadı ve tarım ciddi anlamda zarar gördü." Şile'nin bu anlamıyla hem bir sayfiye yeri hem ormanlık alan olması hem de köylerinin tarımla uğraşmasından kaynaklı olarak yaşadığı ciddi sıkıntılar var ve bunların mutlaka giderilmesi gerekiyor. Evet, taş ve kum ocakları çok yoğun bir şekilde orada, hem ormana hem yer altı sularına hem de bölgenin bütün o yapısına zarar veren bir nitelikte duruyor. Özellikle pandemi süreciyle İstanbullular yoğun olarak Şile'de ev alma, orada yaşama hevesine girdiler çünkü kent ortamında özellikle sokağa çıkma yasaklarında nefes alabilecekleri tek alanlar, bahçeli yerler, araziler orada vardı, Şile civarında, Anadolu yakası açısından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla Şile kıymetli bir hâle de geldi bu anlamıyla. Tabii, kıymetli hâle gelmesi rantın artması, imar planlarının buna göre değişmesini de beraberinde getiriyor. Bütün bunlar Şile'yi açıkçası doğal güzelliklerinden ve tarım imkânlarından alıkoyan işler.

Bir taraftan da Şile Belediyesi plajı özelleştirdi ve burası artık vatandaşların giremez hâle geldiği bir noktaya döndü. Oysa demin de söylediğim gibi, tatile gidemeyen, tatil imkânı olmayan insanların hafta sonları denize girebildikleri İstanbul'daki nadir yerlerden bir tanesiydi Şile. Otopark parası 50 liraya çıkartıldı arkadaşlar yani gidiyor bir vatandaş, 50 lira otopark parası veriyor. Bu özel şirket bunu uyguluyor. Bundan kaynaklı olarak da vatandaş olduğu gibi bu alanlardan uzaklaşmak zorunda kaldı. Yine tekellerin ve şirketlerin himayesine girdi.

Bu anlamıyla, Şile'nin sorunlarının mutlaka araştırılması ve İstanbul'un güzide yeri, güzide ilçesi olan Şile'nin bu sorunlarının ortadan kaldırılmasına çalışılması gerekir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Şile, Marmara ve Karadeniz'i buluşturan, masmavi deniziyle, tertemiz kumsallarıyla, plajlarıyla, nehirleriyle, köyleriyle, şelaleleriyle, tarihî mekânlarıyla, yeşillikleriyle, doğal güzellikleriyle dünya harikası olan bir ilçemizdir aslında. Dünyada Ağva gibi bir başka yer yok değerli arkadaşlar, iki nehrin arasında kurulan, dünya harikası olan bir yer. Tüm Türkiye'yi Şile'ye bekliyoruz.

Şile'nin sorunlarına gelirsek hemen başlıklar şeklinde söyleyeceğim, kalan süre içerisinde de ayrıntılara gireceğim. Bir: Şehir merkezinde otopark yok. İki: Devlet hastanesi var, uzakta olduğu için vatandaşın sağlığa erişim hakkı kalmıyor. Üç: Devlet hastanesinde uzman doktor yok. Dört: Ağva'da saat beşten sonra milletin aşısını, iğnesini yaptırabilmek için 30 kilometre o bozuk yollardan Şile'ye gitmesi gerekiyor. Ağva kalabalık olan bir belde olduğu hâlde orada sağlık ocağı saat beşte kapanıyor. Beş: Değerli İYİ Parti temsilcisi arkadaşımız bahsetti, orası sel bölgesi; Devlet Su İşlerinin acilen Göksu Nehri'ni temizlemesini, gereken işlemleri yapmasını istiyoruz. Altı: Şile'de aynı zamanda Şile ile Ağva arasında yol sorunu var. Yedi: Türkiye Büyük Millet Meclisinde, burada, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası'na bir madde eklendi. Ne denildi? Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu yerlerde ilçe belediyesine -kentsel anlamda- bir düzenleme getirdik, eğer orayı biz yerleşik anlamda, kırsal yerleşik alan hâline getirirsek bazı mağduriyetlerini gidermiş oluruz. O kırsal yerleşik alanı AK PARTİ'li Şile Belediyesi yapmadığı için köylünün yaşadığı mağduriyetler nedir? Bir, fazla su parası ödüyor. İki: Tarla parasıyla emlak vergisi ödüyor. Üç: İnşaat harcını ödüyor. Orada 62 mahallenin 57 tanesi köy statüsündedir arkadaşlar, köy statüsünde. Yazıktır, gınahtır, Şile köylüsünü, Şileliyi mağdur etmeyin.

Mesela Şile merkezde turizm tanıtım rehberlik bürosunun olması gerekirken -her ilde belediyeler bunu yapıyor- Şile Belediyesi bunu yapmıyor. Şile'ye gelen, orayı tanımak isteyen, gezmek isteyen, turistik, tarihî yerlerini görmek isteyen vatandaşımız, belediye rehber tahsis etmediği için şehri tanımadan geri gidiyor. Benim buradan Şile Kaymakamlığından, İstanbul Valisinden, Şile Belediyesinden istirhamım şu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bir dakika, Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ben buradan Şile Kaymakamına, Şile Belediye Başkanına, İstanbul Valisine, Turizm Bakanlığına, İçişleri Bakanlığına şu öneride bulunuyorum: Şile'yi ve Ağva'yı turizm bölgesi ilan etmedikleri için, Ağvalı ve Şileli kardeşlerim turizm teşviklerinden yararlanamadığı için mağdur. Yazılı soru önergesini verdik, Bakanlık diyor ki: "Şile'ye kaç turistin gittiğini biz bilmiyoruz. Ne kadar konaklamanın olduğunu bilmiyoruz." Ya, tabii ki bilmezsiniz. Niye? Çünkü devleti yönetmesini bilmiyorsunuz ki. Devleti yöneten bir zihniyetin Şile'de ne kadar konaklama tesisinin olduğunu, ne kadar turistin gittiğini bilmesi lazım.

Şile, Şile beziyle meşhurdur, AK PARTİ Şile bezi bitirdi ya, yazık günah değil mi?

Şile'nin sorunları saymakla bitmez, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında hepsini halledeceğiz.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Şile bezi kurtaralım arkadaşlar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, söz konusu kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alanlarla ilgili teknik olarak bilgilendirmek isterim. 2012 yılında hakikaten Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda değişiklik yapıldı ve büyükşehir mücavir alanları içerisinde bulunan bütün köyler mahalleye dönüştü. Nedeni de şu: Büyükşehirin imkânları var, büyükşehirin bu imkânlarını ilçelerin sınırlarına kadar değil, ilçelerin içerisinde bulunan ve büyükşehirin mücavir alanında bulunan bütün mahallelere aynı hizmeti sunabilmesi için çıkarılan bir kanun bu. Daha sonra tabii, bu kanunla birlikte şöyle teknik sıkıntılar oluştu: Su paraları, emlak vergileri, ruhsatlarla ilgili sıkıntılarla karşılaştık. Daha henüz bu olaylar bitmeden bir kanun daha çıkarıldı. Bu kanun da aslında düzenleme kanunuydu ve üzerinde konuştuğumuz asıl konu buydu. 6306 sayılı Kanun çıkarıldı ve burada dendi ki: Hâlâ kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan özelliği devam eden, mesela, tarım yapıyordur, bu türden işlerle uğraşıyordur... O zaman bunları normal mahallenin yükümlülüğünün altından çıkarmak gerekir; bununla ilgili bir kanun çıkarıldı. Bunu biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, buradan alınan bir yetkiyle yapmak istemedik, dedik ki: İlçe belediyeleri... Belediye başkanlarının iki tane önemli özelliği var. Bir, hizmet etmek isterler bir dahaki seçimi kazanmak için. İki, bu hizmet için gerekli bütçeleri vardır. Dolayısıyla, belediyelerin hangi alanlarının kırsal alan, hangilerinin mahalle alanı olması yetkisini belediye meclislerine verelim. Bu, demokratik bir ülkede, yerel yönetimler açısından son derece ileri demokrasi örneği olarak alınmış bir karardır. Dolayısıyla, şu anda yetki bizde değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AK PARTİ'li Şile Belediyesi yapmıyor bunu.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Biz, bu yetkiyi yerel yönetimlerle paylaştık. Şu anda tüm belediye başkanlarıyla biz görüşme hâlindeyiz. Hangi mahallelerin kırsal özelliği devam ediyorsa onlar meclisten alacakları kararla bunu kırsal mahalle olarak devam ettirecekler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Silivri MHP'nin elinde, yaptı; Şile AK PARTİ'nin elinde, yapmıyor.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) - Peki, kırsal mahalle olarak devam edecekse bunlar ne tür imkânlardan faydalanacaklar? Demin arkadaşımızın söylediğini düzeltmek için söylüyorum. Bir defa, kırsal özelliği devam eden bu yerlerde emlak vergisi alınmayacak. Peki, hangi türden emlak vergisi alınmayacak? Adam, mahallede oturuyorsa, köyde oturuyorsa kendi evinden alınmayacak. Orada basit usulde çalışan terziden, çilingirden, berberden, kahvehaneden emlak vergisi alınmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yine, öte yandan, orada yaşayan insanlardan 2464 sayılı Kanun'a göre, bina inşaatı ruhsatı, imarla ilgili hiçbir harç alınmayacak. Ayrıca eğer burada, köy yerleşik alanlarında ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde bulunuyorlarsa bunlara da emlak vergilerinden yüzde 50 oranında bir indirim uygulanacak.

Dolayısıyla yapılan bu düzenleme aslında iyi niyetle başlanmış, büyükşehir mücavir alanındaki köylere, büyükşehirde yaşayan insanların bütün hizmetlerinin gönderilmesi amacıyla çıkarılmış bir kanun. Daha sonra ufak tefek eksiklikler ve oradaki insanlar bunlarla karşılaşmadan alınmış tedbirlerle şu anda hiçbir problemin olmadığını düşünüyoruz ve bu yetkiyi de tamamen ilçe meclislerine devrettik.

Saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, kayda geçmek kaydıyla şunu söyleyeceğim.

Sayın hatibin konuşmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Diyor ki: "Bu yetki ilçe belediye meclisine ait." Sanki bu ilçe belediye meclisinde CHP çoğunlukta; orada AK PARTİ çoğunlukta, Şile Belediyesi AK PARTİ'nin elinde.

BAŞKAN – Mahmut Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AK PARTİ'li Şile Belediyesi bunu yapmadığı için Şile'deki mahalleli, köylü, çiftçi mağdur.

BAŞKAN – Mahmut Bey, düzeltelim, sadece ilçeye değil...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunu gidermesini istiyoruz.

BAŞKAN – Kanunu düzeltelim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kanun bunu yaptı, kanunu uygulamıyor. Şile Belediyesi uygulamıyor bu kanunu Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bizim talebimiz şu: Bu Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı kanunu AK PARTİ'li Şile Belediyesinin uygulamasını istiyoruz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, sadece o değil!

BAŞKAN – Peki, sadece ilçe belediyelerinin çıkarması yetmiyor, belediye meclislerinden çıkması yetmiyor, kanuna göre ayrıca da büyükşehirin bunu onaylaması gerekiyor ama öncelikle...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Büyükşehir bekliyor bunu, büyükşehir dört gözle bekliyor.

BAŞKAN – Peki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – CHP'li İstanbul Büyükşehir Belediyesi bunu dört gözle bekliyor.

BAŞKAN – Önce kanunu doğru izah edelim ki yanlış anlaşılmasın.

Peki, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi 3 sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika 60'a göre söz vereceğim.

Sayın Esgin...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Bursa Milletvekili Mustafa Esgin'in, Bursa'da devam eden projelerin tamamlanma oranlarına ilişkin açıklaması
MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüz seksen iki yıldır Orman teşkilatımızın gençleştirme çalışmaları neyse Mustafakemalpaşa Ömeraltı'ya da yapılan odur, bundan başka bir şey değildir. Yeşildere Barajı, Büyükkumla Barajı, Gölecik Barajı... Arkadaşlar, projelerimizle muhalefetin gündemine gelmek bizim için sevindirici. Karacabey Yeşildere Barajı'nda yüzde 60, Büyükkumla Barajı'nda da yüzde 90 tamamlanmamız var, en kısa süre içerisinde bitiriyoruz, Gölecik Barajı'nda da sürecimiz devam ediyor.

Hızlı tren ihalemizi öyle bir şekilde yaptık ki Bandırma'ya kadar uzattık, burada da sürecimiz net bir şekilde devam ediyor.

Ben, Bursa muhalefet milletvekillerine buradan çağrıda bulunmak istiyorum, devam eden projelerimizi birlikte ziyaret etme çağrısıdır bu.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

27.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, vatandaş tarafından yaygın olarak kullanılan ilaçların SGK tarafından ödeme listesinden çıkarılmasına ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kış mevsimine girdiğimiz ve pandeminin de yoğun biçimde süregeldiği bugünlerde daha çok gereksinme duyulacak olan, "antienflamatuar" ilaçlar olarak adlandırılan, ağrı ve iltihap tedavisinde lokal olarak kullanılan spreylerin, eklem, kas ağrısı tedavilerinde kullanılan jel ve merhem gibi topikal ilaçların, çocukların dış çıkarma döneminde lokal kullanılan ağrı kesici topikal ilaçların, ağız ve boğaz spreylerinden oluşan 52 ilacın bedeli 16 Ekim Cuma gününden itibaren SGK tarafından artık karşılanmayacak. Vatandaşlar yarından itibaren bu ilaçları ancak cepten kendileri ödeyecekleri paralarla alabilecekler. Hekimler, vatandaş tarafından çok yaygın olarak kullanılan ve SGK tarafından yıllarca ödenen bu ilaçların hangi gerekçelerle artık bu listelerden çıkarıldığını bilmiyorlar. Yandaşa her türlü imkânı sağlayan, holdinglerin vergi borçlarını silen iktidarın gözünü vatandaşın ilacına dikmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bu mümkün olmayan bir şeydir. Bunun düzeltilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

28.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımda dışa bağımlılığın ve pahalılığın iktidarın suçu olduğuna ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çiftçinin kullandığı gübre pahalı, tohum pahalı, ilaç pahalı, mazot pahalı, sulama elektriği pahalı, vergiler yüksek, destekler yetersiz. İthalatla çiftçiyi üretimden koparıyorsunuz, sonra da etiketlerdeki fahiş fiyata suçlu arıyorsunuz. Gübreyi, tohumu, ilacı, mazotu ve sulama elektriğini zamlı alan çiftçi suçlu; elektriğe, doğal gaza, mazota geçen yıldan fazla ödeyen kabzımal ve marketçi suçlu; pahalılıktan şikâyet eden vatandaş suçlu, bunları haber yapan bağımsız medya suçlu; hepsinin sebebi olan iktidar süttan çıkmış ak kaşık, öyle mi? Suçlu belli değil mi? Yirmi yıldır bu memleketimizi tarımda kendi kendine yetemez hâle getiren iktidarın ta kendisidir suçlu.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati. 15.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 14/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerindeki keyfi infaz yakma iddialarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/10/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Ekim 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Betaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (14868 grup numaralı) cezaevlerindeki keyfi infaz yakma iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/10/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurun Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HDP olarak ara ara böyle cezaevi sorunlarına dikkat çekmek adına, orada yaşanan hak ihlallerinin Meclisin gündemine alınabilmesi için çeşitli zamanlarda önergeler vermekteyiz ama genellikle reddediliyor. Umarım, bu önerimiz bugün reddedilmez. Bu yasa, daha doğrusu, infaz Yasası dediğimiz 5275 sayılı Kanun Meclisin gündemine teklif olarak geldiğinde bu kürsüde HDP olarak düşüncelerimizi çok yaygın söylemiştik. Bunun en başta ayrımcı bir yasa olduğunu ve çok büyük hak ihlallerini birlikte getireceğini defalarca söylemiştik. Ancak AKP'nin aslında dışarıda uyguladığı atmosferi içeride de cezaevlerinde de yoğun

uygulamaya çalışıldığının bir göstergesi olarak açığa çıkmıştı bu. Şimdi de hem Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi ve aynı zamanda, alt komisyon olan Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu Üyesi olarak da cezaevlerinde yaptığımız incelemelerde hem de bizzat tarafımıza, grubumuzun diğer üyelerine gelen beyanlara baktığımızda, gerçekten bu yasanın pratik uygulaması on ay içerisinde kendini çok daha bariz, canlı ve büyük hak ihlalleriyle yansıtmaya başladı.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz 14 Nisanda bu kabul edildi, 1 Ocaktan itibaren yürürlükte olan bir yasa ve en çok şu an mağdur olunan... Bundan iki üç gün önce cezaevi komisyonu bir araya geldiğinde Sayın Başkana bunu ilettiğimiz. Cezaevlerine bundan sonra gidişimizde gözlem kurullarıyla yaşanan hak ihlallerini mutlaka inceleyelim çünkü Komisyonumuz gittiğinde "Disiplin cezasına maruz kaldık." der demez "Yargı bizim işimiz değil." deniliyor ve söz kesiliyor. Bundan sonra en azından bu yöntemi biraz değiştireceğimizi umut ediyorum. Gözlem kurulları yani ciddi bir hak ihlali dedik; hasta tutuklulara uygulanıyor, yaşam hakkı ihlali olarak açığa çıkıyor. Yani insanlar cezalarını infaz ediyor, iki üç gün sonra çıkmayı beklerken birden kendilerine daha önceki disiplin cezaları gerekçe gösterilerek infazları yakılıyor, erteleniyor. Denetimli serbestlik hakkını elde etmelerine rağmen bundan da yararlanamıyorlar. Bunun birçok şeyi var, aslında birçok avukat da var, hukukçu arkadaşlar da var, çok değerli hukukçular da Meclis bünyesinde yer alıyor, bunu biliyoruz. Aslında AKP sıralarında da var ancak böyle disiplin cezalarını gerekçe göstererek infaz yakmalarına nasıl tahammül edebiliyorlar, gördükleri hukuk eğitimiyle nasıl bağdaştırıyorlar, bunu da anlamak zor.

Disiplin cezalarında mesela kınama verilir, herkes biliyor bunu. Etkinliklere dâhil olma yasağı verilebilir, haberleşme yasağı verilebilir; ziyaretçi yasağı uygulanmıştır, daha önce hücre cezası şeklinde uygulanıyordu. Ancak şimdi direkt infaz yakmayla karşı karşıya kaldığımızı görüyoruz. Mesela, Tekirdağ 2 No.lu F Tipinde tutulan, aynı zamanda ağır hasta Ramazan Durmaz'ın infazı yakılarak tahliyesi engellendi. Yine, Şakran'da Ahmet Çakal, 68 yaşında, mide kanseri; uzun süre cezaevinde kalmış ve infazını tamamlamış, şu an gözlem kurullarının keyfi yaklaşımından dolayı tahliye olamıyor. Tevfik Kalkan otuz yıllık cezasını tamamladıktan ve kısa süre sonra tahliyesini, dışarı çıkmasını beklerken -yine dediğim gibi- gözlem kurullarının keyfi yaklaşımıyla bunun engellendiğini görüyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, baktığımızda -aslında bunu çoğu kez söyledik, her yerde bunu söyledik- infaz yakma gerekçeleri tümüyle bahanelerle... Bazı cezaevlerinde okuduğu kitabın az oluşu, bazı cezaevlerinde çok oluşu gerekçe gösteriliyor. "Fazla su kullandın." diyerek... Bu belki abartı gibi görülebilir, bunun belgeleri var, bize gelen başvurular var, biliniyor yani raporları var. "Suyu çok kullandın." deniliyor "Bağımsız koşutta niye kalmıyorsun?" deniliyor. Açlık grevi... Cezaevine gittiğimizde tutuklular şunu söylüyor: "Açlık grevi bir haktır, benim demokratik bir hakkımdır, ben bu demokratik hakkı kullanabilirim. Bu yasa dışı değil, bu bir haktır." Ancak, açlık grevine girdiği gerekçesiyle de infaz yakılıyor yani aslında bu yasanın bütünüyle gözden geçirilmesine, tekrar ele alınmasına kesinlikle ihtiyaç olduğu görüldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Tümüyle keyfi gerekçelerle, bunun dışında da... Yani ben şu çağırıyor yapmak istiyorum: Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonunun da İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun da artık çalışma metodlarını, biçimlerini, şekillerini biraz değiştirmeleri gerekiyor. Cezaevinde insanlar "Ben işkenceye uğradım." dediğinde bizim Komisyon üyesi şunu söylüyor: "Filistin askısı var mı?" Yani Filistin askısını hâlâ arıyorsunuz AKP'li sayın vekiller, bunun peşindesiniz. Ancak "Ben susadıysam bana su verilmiyorsa bu işkencenin en âlâsı değil midir?" dediğinde hepimiz orada hemfikir olabiliyoruz. Orada tecavüz var, her türlü baskı var ama hepsinden de ötesi hak edilmiş bir hakkın ihlali var; infazlar yakılıyor. Meclisin buna acilen... Belki öneri üzerinde, şimdi söz aldığınızda "Bu yönlü bir komisyon vardır, bu incelemeyi yapar..." Bu Komisyonun nefesi bunu incelemeye yetmeyecektir. Bir komisyon kurulması elzemdir diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

5275 sayılı Ceza İnfaz Yasası'nın 89'uncu maddesinde, hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâllerinin belirlenmesi düzenlenmiştir. Bu maddede yer alan muğlak ifadeler sebebiyle uygulayıcı idareler arasında farklı tutum ve kararlar verilmekte, beraberinde de keyfi uygulamaları getirmektedir. Bu kanun kapsamında bu konuda, özellikle keyfi uygulamalar kapsamında tarafımıza, özellikle de cezaevi komisyonuna ve İnsan Hakları Komisyonuna çok sayıda şikâyet dilekçesi gelmekte. İdarenin kötü uygulayıcıları ve bu kötü kanunları sayesinde de mahkûma infaz dışında ayrıca ezayı gerektiren işlemler uygulandığı tarafımızca tespit edilmiştir.

Suç neveleri arasında infaz oranlarında farklılıklar yasayla düzenlenmiş, bazı suçlarda 1/2 infaz, bazılarında 3/4 infaz düzenlenmiş; bu düzenleme infaz adaletsizliğini de beraberinde getirmiştir. Kanun koyucu suçun nevine göre zaten eksik veya fazla bir ceza öngörmüş, sonrasında infaz sürelerinin ve şekillerinin farklılandırılması da adil olmamıştır. Ayrıca, iyi hâlin belirlenme şartlarında da suçun nevine göre farklı kriterlere bağlanmıştır, bu da ikinci bir adaletsizliği beraberinde getirmiş ve keyfiliği doğurmuş, uygulama birliğini de ortadan kaldırmıştır. Hem infaz rejimindeki hem de iyi hâl tespitindeki farklı düzenlemeler infaz adaletini de maalesef zedelemektedir.

Ağır hasta olan, Adli Tiptan infaz ertelenmesi raporu alan hastalara -İnfaz Kanunu'nun 89'uncu maddesi gereğince- idare tarafından tahliye verilmemekte, bunda gerekçe gösterilmektedir. Burada yaşamının sonuna gelmiş ya da ağır hasta olan mahkûmların son zamanlarını ailesiyle birlikte geçirmesine izin verilmesi gerekirken suçun nevine göre cezaevinde ölüme terk edilmesi de doğru bir uygulama değil, aksine zulmeden bir uygulamadır.

Bugün itibarıyla cezaevlerinde 292 bin tutuklu ve hükümlü bulunuyor, kapasiteden tam 40 bin kişi fazla. 2020 Nisan ayında İnfaz Yasası'nda yapılan değişiklikte tam 75 bin kişi tahliye edilmişti. Bakın, aradan bir yıldan biraz fazla bir süre geçmiş, buna rağmen bu süre içerisinde cezaevleri 40 bin kişi daha fazla dolmuş. Maalesef, çok sayıda "Yerlerde yatıyoruz." diye tarafımıza ve Komisyonumuza dilekçe geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Sadece suçu önleyen tedbirlerin yasalaşmasıyla da sorunlar bitmez. Ülkemizde yaşanan işsizlik sıkıntısı ve ekonomik sorunlar bitmediği sürece, her geçen gün eğitim daha da kötüye gittiği sürece yeni suç işlenmesinin önüne geçilemez. Tek adam rejiminin kötü ekonomik yönetimi, kötü siyasal yönetimi son bulmadığı sürece suçun önüne geçemeyiz. 40 bin kapasite fazlası mahkûm, adaletsiz ve keyfi infaz rejimi ve hâlâ hakları teslim edilmemiş, yetersiz infaz koruma memurları varken cezaevlerinde sorunlar artarak devam edecektir.

Kişiyi suça sürükleyen ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların temelinde yirmi yıldır devam eden AKP iktidarının bizzat kendisi vardır. Görünen o ki AKP iktidarı sonlanmadığı sürece bu koşulların da değişme ihtimali yok.

Huzurlu ve refah içerisinde bir ülkede yaşayabilmemiz mümkün diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Van Milletvekili Sayın Osman Nuri Gülaçar.

Buyurun Sayın Gülaçar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben 2 konuşmacımızı da hatibimizi de dinledim. AK PARTİ öncesinde biz karakolların, cezaevlerinin durumunu biliyoruz, binlerce, belki de on binlerce şikâyet söz konusuydu fakat AK PARTİ iktidarıyla birlikte “işkenceye sıfır tolerans” düsturuyla ciddi mesafeler katedildi, cezaevlerinde bu anlamdaki şikâyetler sıfırlandı. Bizler AK PARTİ hükümetleri olarak bu konuda büyük çabalar sarf ettik, bunu muhalefetteki partiler de takdir ederler.

Bizler İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu olarak şu ana kadar onlarca cezaevini ziyaret edip incelemelerde bulunduk. Bu hususta iktidar ve muhalefet partisi vekilleri olarak ayırım yapmaksızın gördüklerimizin tamamını kayda geçirdik, bire bir yüzlerce tutuklu ve hükümlüyle görüştük. Söz konusu idare ve gözlem kurulu değerlendirmeleriyle alakalı, keyfi davranıldığıyla alakalı hiçbir şikâyet almadık, kayda geçmedi.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Allah Allah!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Komisyon üyelerimiz de takdir ederler ki genelde ortak kararlar almaya çalışıyoruz Komisyonunda. Hassasiyetlerimiz ortak, dolayısıyla kararlarımızı da ortak bir noktaya getirmeye gayret ediyoruz. Zaman zaman şerhler de düşülebilir, bunları da tabii karşılıyoruz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ, insan hak ve hürriyetleri hususunda yirmi yıllık iktidar tecrübesinde rüştünü ispat etmiş, bu konudaki hassasiyetlerini fiile dökmüş, her türlü insani hak ve arayışları da saygıyla karşılamıştır. Söz konusu teklife konu olan durumla alakalı iki gün önce bir milletvekili tarafından Komisyon gündemine konu getirildi. Sayın Komisyon Başkanımızın da ifade ettiği gibi “Gerekli araştırmayı yapıp gereğini yerine getireceğiz.” dedik. Yaptığımız araştırmalarda, Meclis araştırması önergesi olarak sunulan teklifteki gerekçede bahsi geçen 2 şahısla ilgili idare ve gözlem kurulunca alınmış herhangi bir karar bulunmadığı ve iddiaların gerçeği yansıtmadığı bilgisine ulaştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Diğer hükümlüyle ilgili olarak da hükümlünün kanunun aradığı iyi hâlli olma şartını taşımadığı ve söz konusu idare ve gözlem kurulu değerlendirmelerinde keyfiliğin söz konusu olmadığı bilgilerini aldık.

Değerli arkadaşlar, bu ve buna benzer iddialarla alakalı hem AK PARTİ olarak hem de Komisyon olarak ne kadar hassas olduğumuzu biliyorsunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - İnsanlar ölüyor, hassasiyetiniz bu mu?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Dolayısıyla yapılan çalışmaları gölgede bırakacak bir propaganda dili değil, sonuç alacağımız çözümler üretmenin derdinde olalım. AK PARTİ olarak biz her zaman buna hazırız.

Saygılarımı arz ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Hapishanelerdeki hasta mahkûmları ölüme yollamaktan vazgeçerek başlayabilir misiniz acaba?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, niye söz istediniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Doğru bilgi vermediğimizi iddia etti sayın hatip, o nedenle Fatma Kurtulan’a söz vermenizi rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Fatma Hanım, yerinizden bir dakika...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar’ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, doğru bilgi vermediğimizi iddia etti AKP yetkilisi arkadaşımız, Komisyonunda da birlikte çalışıyoruz. Kendisiyle de şöyle bir paylaşımımız oldu, kendisi de gözlemliyor: Şikâyetleri en çok olan, siyasi tutsaklardır, tutuklulardır ama Komisyonumuz genellikle... Bakın, şu ana kadar, FETÖ dosyasından yargılanan, sadece çocuklu bir iki annenin dışında doğru düzgün hiç kimseyi görmedik biz; doğru düzgün çağılmıyor. Diğer siyasi tutsaklar da çok çağırılmamaya çalışılıyor, bizler biraz ısrar edersek oluyor.

Şu an şunu söyleyeyim, benim Komisyona ve Adalet Bakanına verdiğim soru önergesi var: Kandıra Cezaevinde Garibe Gezer tecavüze uğradığını iddia ediyor; yarı çıplak soyulduğunu, erkek gardiyanlar arasında sürüklendiğini ve süngerli odaya götürüldüğünü söylüyor. Yine, tekrar, bu Komisyonun bir üyesi ve her yeri takip eden birisi olarak şunu iddia ediyorum: Afyon’dan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 14/10/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, cezaevlerindeki keyfi infaz yakma iddialarının araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri Kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Tutdere...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, Adıyaman Gergerli vatandaşların susuzluk, ulaşım ve zamlar nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Seçim bölgem olan Adıyaman’ımızın Gerger ilçesinde, ilçeye içme suyu sağlayan kuyuların kuruması nedeniyle sular akıyor; Atatürk Barajı’nın kıyısındaki ilçe susuz. Uzun yıllardır ulaşım nedeniyle mağduriyet yaşayan Gerger halkı, bu kez içme suyu sorunu nedeniyle mağdur durumdadır. Gerger halkı zamlar nedeniyle mağdur, Gerger halkı ulaşım nedeniyle mağdur,

Gerger halkı susuzluk nedeniyle mağdurdur. Buradan, Gerger halkı adına Sayın Cumhurbaşkanına, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ve Adıyaman Valiliğine çağrıda bulunuyorum: Gerger ilçemizin içme suyu sorununu çözmek için acilen tedbirleri alın, Gerger halkının bu çektiği çileyi bir an evvel sonlandırın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay...

31.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözeğü'nün, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cezaevindeki hak ihlalleri bize de ulaşıyor. Şakran 3 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklular yaşadıkları hak ihlallerini tarafıma ve Ege TUHAY-DER'e mektupla ilettiler. Hastaneye gidiş gelişlerinde askerlerin dayattığı üst aramaları rencide edici ve onur kırıcı. "Çıplak arama sorunu hâlen çözülmedi." diyorlar. Denetimli serbestlikten yararlanamıyorlar keyfi şekilde. Yine, "Adalet Bakanlığının talebi var." denilerek baskınlar düzenlenmiş geçenlerde ve bu baskınlar sonucunda koğuş baskınları yapılmış ve mahpuslara bir sonraki günü bekleme ve eşyalarını toplama zamanı dahi tanınmamış. "40 kişi bir koğuştaki ve koğuştaki tuvalet pisliğine kadar kirli ve yaşanmaz." diyorlar. Kurum revirine zamanında çıkarılmadıklarını söylüyorlar. Sevk ve nakil konusunda talepleri dikkate...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

32.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum.

AKP'nin ucube Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemi nedeniyle ülkemiz her geçen gün uçuruma sürükleniyor. Çiftçilerimiz perişan hâlde. Tarımda girdi maliyetleri sürekli artıyor. On iki yılda çiftçinin yarısı tarımdan uzaklaştı. Sizin beceriksizliğiniz yüzünden -burayı iyi dinleyin arkadaşlar- yıllık değil yirmi günde, tarımda kullanılan üre gübresinin kilogramı yüzde 78 zamlandı. Çiftçi buna göre üretimi nasıl yapsın? Köylü tarlasında "Üreteyim, ülkenin gıda ihtiyacını karşılayayım." diyor ama maalesef, AKP'nin yanlış ekonomi ve tarım politikaları nedeniyle sürekli tarımdan uzaklaşıyor, zarar ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Mersin'de, narenciye başkentinde erkenci mayar çeşit limon ve okitsu mandalina yetiştiren ama dalında alıcı bekliyor. İhracata uygulanan teşvik primini kaldırdınız, hem çiftçiye mağdur ettiniz hem üreticiyi hayatından bezdirdiniz. Narenciye, derhâl, ihracat priminin verilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, 14/10/2021 tarihinde Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, Türk Hava Kurumundaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Ekim 2021 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

14/10/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 14/10/2021 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, Türk Hava Kurumundaki yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla 14/10/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2859 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 14/10/2021 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl, ülkemiz çok ciddi afetlerle âdeta boğuştu; bir yandan sel felaketi, bir yandan da yangınlar. Yangınlar son on yılın en büyük yangınlarıydı ve o yangınlar 250 bin futbol sahası büyüklüğünde ormanlarımızı âdeta yok etti. Peki, bütün bu yangınlar olurken iktidar ne yaptı? İktidar maalesef çaresizlik içindeydi. Bakanlar oradan oraya koştururken niçin bu çaresizliğin bedelini yurttaşlar ödüyor, o ormanlardaki masum canlılar ödüyor; hiç bunun ayırında değillerdi, zevahiri kurtarmakla meşgullerdi. Çaresizlerdi çünkü doğru dürüst bir programları yoktu; çaresizlerdi, hiçbir önlem alınmamıştı; çaresizlerdi, tek bir uçak dahi yoktu. Peki, bugünlere nasıl geldiniz?

Değerli milletvekilleri, otuz beş yıl boyunca Türk Hava Kurumu tek başına o yangınlarla mücadele etti ve o mücadelede hep galip çıktı. Ama neylersiniz ki AKP'nin o Osmanlıcı zihniyeti yani cumhuriyetin kazanımlarını ve değerleri yok etme adına yaptığı girişimler maalesef Türk Hava Kurumunda da kendisini gösterdi. Neydi bu? O çürümüşlük, o yolsuzluk, o usulsüzlük âdeta Türk Hava Kurumunu bitirmeye yönelikti. Bunun 2 nedeni var; 1 tanesi az önce söylediğim gibi cumhuriyet değerleriyle hesaplaşmak, 2'ncisi de bu ülkede darbe yapmaya yeltenen tarikat ve cemaatlara, Türk Hava Kurumunun en büyük gelir kalemi olan kurban derilerinin, fitre ve zekâtın toplanmasının önüne geçerek o yandaş tarikatlara ve cemaatlara olanak tanımak. Oysa, Türk Hava Kurumu, çok önemli birkaç gerekçeyle kurulmuştu ve açıp bakabilirsiniz, o günün Meclis tutanaklarında gizli oturumlar yapılmış sadece Türk Hava Kurumu için. Bunun gerekçesi şu: O gün Silahlı Kuvvetlerin bir hava şubesi var, Hava Kuvvetleri yok, imkânsızlıklar içinde ama uluslararası baskı nedeniyle uçak ve benzerlerini alma şansı da yok; dönülüyor -Türk Hava Kurumunun kuruluş felsefesinde bu var- Türk Hava Kurumu üzerinden o uçakların alınıp Silahlı Kuvvetlere verilmesi sağlanıyor. On beş yılda tam 331 uçak alınıp hediye adı altında Silahlı Kuvvetlere veriliyor. Bununla sınırlı değil. Bakın, o dönemde öyle şeyler yapılıyor ki, şu deniliyor: Hangi il ve ilçe belli ölçüde yardım yapsa o il ve ilçenin adı uçağa verilecek. Ve burada ilk olarak Adana'nın Ceyhan ilçesi 10 bin liralık bağışla ilk uçağa adını yazdırıyor. İki yıl içinde tam 72 il ve ilçe yaptıkları katkı nedeniyle adlarını uçaklara yazdırıyorlar. Peki ne oldu? Bakın, bu bir utanç vesikasıdır, utanç vesikası! Birtakım kurumlara gideriz, bakanlıklara gideriz, siyasi partilere gideriz, o kurumun başından itibaren başkanlarının, genel başkanlarının fotoğrafları ve isimleri vardır. Türkiye tarihinde ilktir ki Türk Hava Kurumunun bir Genel Başkanının adı o listeden çıkarılmıştır; bu, utançların en büyüğüdür çünkü 2014 ile 2019 arasında Genel Başkanlık yapan şahıs Türk Hava Kurumunu âdeta yolsuzluğa ve çözümsüzlüğe, usulsüzlüğe gark etmiştir. Gelinen noktada, bu süre zarfında Türk Hava Kurumunun bu içinde bulunduğu açmazı gidermek adına sözüm ona kayyum

atandı. Kayyum heyetinin başkanlığında da eski bir AK PARTİ milletvekili var. Adamcağız bu borçları, bu tıkanmışlığı, bu çaresizliği görünce kayyum başkanlığından istifa etti. Ya, kırk iki gündür mahkemeye isyan ediyor, "Benim kayyum heyeti başkanlığından istifamı kabul edin." diyor, kabul etmiyorlar. 2 kez başvurdu. Niçin etmiyorlar? Zamana oynuyorlar. Gerekçe şu: Bir kongre talebi var bütün Türk Hava Kurumu şubeleri ve delegelerinin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Deniyor ki: "Süratle kongreye gidelim, adil bir kongre yapalım, yeni bir yönetim oluşsun ve bu yönetim yeniden Türk Hava Kurumunu ayağa kaldırsın." Neylersiniz ki AKP zihniyeti buna karşı, şubeleri dizayn etmekle meşgul tıpkı Kızılayda yaptığı gibi.

Değerli milletvekilleri, hepimizin büyüklerinin Türk Hava Kurumunda alın teri var, emeği var; onların katkılarıyla bu Türk Hava Kurumu bu hâle geldi. Şimdi bu araştırma önergesine "ret" verenler o aile büyüklerinin alın terine, emeğine ihanet edeceklerdir.

Çok açık söylüyorum: Gelin, Türk Hava Kurumunu araştıralım; yolsuzluğunu, usulsüzlüğünü ortaya çıkaralım. Eğer ipoteklendirilen bu 1.300 mal varlığını kurtaramazsak Türk Hava Kurumunu tamamen çürümüşlüğe terk edeceğiz.

Öyle bir şey yapılıyor ki on yıllık geliri bankalardaki kredilere yeni bir yapılanmayla bağlanmış yani on yıl boyunca Türk Hava Kurumunun eli kolu bağlı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Şunu söyleyeyim: Bu Kurumun Onursal Genel Başkanı Cumhurbaşkanı. Cumhurbaşkanı isterse şu anda atıl vaziyette duran 6 uçağı, sarayındaki bir miktar tasarrufla rahatlıkla ayağa kaldırır ve önümüzdeki yıl -Allah göstermesin- bu büyük facialarda kullanılır hâle getirir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, teşekkür ediyoruz.

İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Türk Hava Kurumu çok önemli bir müessesemizdir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "İstikbal göklerde dir." vizyonu ile kurulmuştur 1925 yılında. İlk on yılında çok başarılı işler yapmıştır. Örneğin, halkın gönlünde o kadar yer etmiştir ki savaştan yeni çıkmış fakrızareti içindeki bu halk, o zamanın parasıyla 70 milyon lirayı toplayabilmiştir. Bu 70 milyon lira şu anki rakamlarla birkaç 100 milyar lira değerinde olabilir. Bu paranın 55 milyon lirasını Savunma Bakanlığına vermiş, geri kalanına da 231 uçak almıştı. Ayrıca, motor fabrikası -hâlâ yapmaya çalışıyoruz- ve uçak fabrikası da kurmuştu. Dolayısıyla, Türk Hava Kurumu, ilk on yılında, Atatürk'ün döneminde çok başarılı çalışmalar yapmıştı fakat daha sonra bu Kurum resmen sömürülmüş, birileri kendi çiftlikleri olarak görmüş, yolsuzluklarla iyice zarara uğratılmıştır.

Şu an Türk Hava Kurumunun borçları yaklaşık olarak 2 milyar lira görülmektedir; bu, Devlet Denetleme Kurulunun tespiti. Ayrıca, halktan toplanan bağışların da Kurumun hesabına yatırılmadığı tespit edilmiş. Tabii, bunlar halkın nezdinde Türk Hava Kurumunun güven yitirmesine neden olmuştur.

Peki, iktidar ne yapmıştır? Özellikle son yirmi yılda ne olmuştur? Son yirmi yılda Türk Hava Kurumunun birinci yaptığı iş, üniversite kurmak olmuştur. Aslında, çok doğru bir karardır çünkü savunma sanayisinin kalbi olan Ankara'da Türk Hava Kurumunun bir üniversite kurması çok önemli bir karardır fakat bu kararı uygularken "Üniversite kuracağız." diye bankalardan kredi alıp onu da bir şekilde başka amaçlara yöneltmişler. Dolayısıyla, raporlara göre, maalesef üniversite yolsuzlukların aracı olarak kullanılmış. Peki, ikinci olarak ne yapılmış? İkinci olarak da -demin vekilimizin de bahsettiği- orman yangınlarına müdahale meselesi... İktidar, Türk Hava Kurumunun orman yangınlarına müdahalesini bir türlü içine sindirememiş. Biliyorsunuz, Orman Bakanlığı her yıl ihale açıyor. Bu o kadar yanlış bir karar ki arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Yani diyelim ki belediyeler, itfaiye dairelerini kapatsınlar ve her yıl itfaiye ihalesi açsınlar. Olacak şey mi? Yani bu itfaiye erlerinin eğitimi, donanımın hazırlanması, acil müdahale yapılması öyle her yıl yenilenecek şeyler mi? Aynı şekilde, Orman Bakanlığının da her yıl ihale yapmaktan vazgeçmesi lazım. Niye öyle yapmıştır? Ayrıca da Türk Hava Kurumunu ihaleye sokmamak için özel maddeler koydurmuş; bu da kamuoyunun gündemine geldi. Dolayısıyla, iktidar Türk Hava Kurumunun çürümesine, ölmesine seyirci kalmıştır. Bizim acilen Türk Hava Kurumunun yönetim yapısını değiştirmeye, mali denetimlerin düzgün yapılmasına ve tekrar aktif hâle getirilerek halkın güveninin kazandırılmasına ihtiyacımız var.

Bu nedenlerle, CHP Grubunun önerisini desteklediğimizi ifade ediyor, saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, ülkenin dört bir yanında çıkan yangınlarla başarılı mücadelesinden dolayı kutlamamız gereken bir kurumun yolsuzluklarını, hırsızlıklarını, talanını ve âdeta yok edilmesini konuşuyoruz. Bu bile başlı başına utanılması gereken bir konu. Hatta demokratik bir ülkede olsa, hesap sorulabilirliğin sağlanabildiği bir ülkede olsa şu an bir bakanın istifası gerekirdi. Ülke yangın içinde, yanıyor, gözler havada Türk Hava Kurumu uçaklarını bekliyor; insanlar evlerini, arazilerini terk ediyor, bunun yanında ormanda canlılar yok oluyor ama ne gelen var ne giden. Çünkü Türk Hava Kurumu çoktan AKP'nin çiftliğine dönmüş, kimsenin haberi yok.

Değerli milletvekilleri, liyakatin olmadığı yerde talan vardır; aslında, Türk Hava Kurumu bu talanın en bariz örneğidir. İşte, talanın olduğu yerde iş olmaz, hizmet olmaz, orman yangınlarında olduğu gibi müdahaleler olmaz. Çok değil 2017 yılında, bundan dört yıl önce CL-215 yangın söndürme uçaklarının önünde kurum yöneticileri bir fotoğraf paylaşmıştı: "Yangın söndürme uçakları orman yangınlarına karşı mücadele edecek." Buraya kadar her şey normal. İki yıl sonra kuruma kayyum atanıyor, sonra AKP'lilerin çocukları, enişterileri, amcaları bu kurumun çeşitli birimlerinde görev almaya başlıyor. Bu kurumda görev almak için aranan kriterler basit; AKP'li bir tanıdığın referansını bulması ve adını bir yere yazabilecek kadar okuma yazma bilmesi yeter

çünkü amaç orada yangınlarla etkin ve hızlı bir şekilde mücadele etmek ya da başka bir şey değil. Kimsenin böyle bir kaygısı da yok, tek amaçları "Biz yiyoruz, buyurun biraz da siz yiyin." demek.

Aslında konuşacak çok şey var. Sayın Bekir Pakdemirli'nin birbiriyle çelişen birçok açıklaması var, gerçekten insanın yüzünün kızarması gerekiyor. Böyle bir fiyasko için hesap vermek yerine "Hükümetimize saldırı var." açıklaması yapıyor. Memleketin ciğerleri yanıyor, beyefendinin derdi "Hükümetimiz..." ve şöyle bir ifade kullanmıştı: "Benim teşkilatım bunlarla uçmak istemiyor, nokta." Tarımdan, hayvancılıktan, ormandan hiçbir şey anlamayan bu Bakan "Pilot brövem var." diyor ama uçaktan da anlamadığı ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Yani her ne hikmetse her şeyi uçurmasını bilen iktidar yangın söndürme uçaklarını uçuramıyor. Dövizi uçuruyorsunuz, pahalılığı uçuruyorsunuz, işsizliği uçuruyorsunuz, yolsuzluğu uçuruyorsunuz, kara para aklayanları uçuruyorsunuz, Pandora kâğıtlarını uçuruyorsunuz ama iş 10 tane uçak uçurmaya gelince çuvallıyorsunuz. İşte, kayyum atanan yerlerin bariz sonuçları. Kayyum sebep; yolsuzluk, hırsızlık, talan neticedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tüm iddiaları reddediyorum!

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın İbrahim Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

Aramızdan zamansız ayrılan İstanbul Milletvekili, kıymetli ağabeyimiz İsmet Uçma'ya Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Son on yıllık verilere bakıldığında, çıkan yangınların yüzde 90'ı insan kaynaklıdır ama bu yangınların yayılma ve büyüme hızı daha çok iklimle ve meteorolojiyle ilgilidir. Bu yılki temmuz ayı dünyada son yüz kırk iki yılın en sıcak temmuz ayı olarak tarihe geçmiştir. Ege ve Akdeniz Bölgelerinde temmuz ayı ortalama sıcaklığı 27 derece, nem yüzde 50'lerin üzerinde ve rüzgâr hızı ise saatte 30 kilometre iken 2021 Temmuz ayında sıcaklık 42 dereceye, rüzgârın hızı saatte 70 kilometreye yükselirken nem oranı da yüzde 10'un altına düştü. İşte, 28 Temmuzda başlayan, on yedi gündeki 16 büyük yangının bu boyuta gelmesinin en büyük nedeni bu olumsuz hava şartlarıdır. Bu yıl cumhuriyet tarihinin en büyük yangınları meydana gelmiş, 145 bin hektar orman zarar görmüştür. Orman Genel Müdürlüğü ormanlarımızın ihtiyaçları doğrultusunda yüz seksen iki yıllık bilgi, birikim ve tecrübesiyle gerekli olan tüm tedbirleri almaktadır. Kullanılan araçlar da gerekli teknolojik donanımlara sahip, Orman Genel Müdürlüğünün ihtiyaçları doğrultusunda kiralanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1986 yılından bugüne kadar ihale mevzuatı çerçevesinde Orman Genel Müdürlüğü tarafından yangın söndürme çalışmalarında Türk Hava Kurumu Gökçen Havacılık İktisadi İşletmesine ait hava araçlarıyla yapılan sözleşmelere uygun olarak bedeli karşılığında hizmet sağlamıştır. M-18 Dromader tipi 1.200 litre su kapasiteli amfibik olmayan, yerden dolumlu küçük uçaklar 2014 yılına kadar kiralanmıştır. 2014 yılından sonra bu uçaklar, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilen uçuş izinlerini alamamıştır. 2009 yılından itibaren de CL-215 tipi amfibik uçaklar kiralanmıştır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türk Hava Kurumu Gökçen Havacılık İktisadi İşletmesine 2009 yılından 2018 yılına kadar Orman Genel Müdürlüğü tarafından amfibik uçak kiralamaları için yaklaşık 138 milyon dolar ödeme yapılmıştır. 2020 yılında Orman Genel Müdürlüğü CL-215 amfibik uçakların piston motorlu olması sebebiyle kullanmış olduğu Avgas yakıtının havaalanlarındaki ikmallerde sorunlarla karşılaşılması, eski teknoloji ve motorların çok arıza yapması sebebiyle gayrifaal olması gibi sebeplerle turboprop ve turbofan motorlu amfibik uçakların kiralanması yönünde karar almış ve bununla ilgili ihaleler yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – 2020 yılında yapılan ihaleyle 2 adet 10 bin litre ve üzeri su taşıma kapasitesine sahip amfibik uçak, 2021 yılında yapılan ihaleyle 3 adet 10 bin litre ve üzeri su taşıma kapasitesine sahip amfibik uçak için Türk Hava Kurumu Gökçen Havacılık İktisadi İşletmesi-CMC Savunma Sanayi AŞ İş Ortaklığıyla sözleşme imzalanmış olup hizmet alınmıştır. 2021 yılında yapılan ihaleyle 18 adet yangın söndürme helikopteri için Türk Hava Kurumu Gökçen Havacılık İktisadi İşletmesiyle sözleşme imzalanmış ve hizmet alınmıştır. 13-15 Ekim tarihlerinde yapılan İklim Değişikliği Sürecinde Orman Yangınları Çalıştayı'na diğer taraflarla birlikte Türk Hava Kurumu davet edilmiş, şu anda genel müdürlük düzeyinde 4 adet katılımcı katılmak istemiş, bu talep Orman Genel Müdürlüğü tarafından kabul edilerek Türk Hava Kurumunun 4 katılımcısıyla temsil edilmesi sağlanmıştır. Buradan da anlaşılıyor ki Orman Genel Müdürlüğünün Türk Hava Kurumuyla herhangi bir sorunu yoktur; tam tersine, beraber çalışmaktadır. Orman Genel Müdürlüğünün eski teknolojiyle problemi vardır.

Hepinize saygılar sunuyoruz.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline yerlerinden 60'a göre birer dakika söz vereceğim.

Sayın Gülüm...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Biraz önce cezaevinde yaşanan sorunlar anlatıldığında cezaevleri sütlüman gibi, hiçbir sorun yaşanmıyormuş gibi anlatılıyor. Cezaevlerinde hasta olanlar, hasta mahpuslar tahliye edilmiyor. Adli Tıp Kurumu tabii, AKP'nin yandaş kurumu olunca özellikle siyasi mahpuslar açısından asla olumlu rapor verilmiyor. Bunu nereden biliyoruz? İnsanlar ölümüne bir hafta kala ya da bir iki gün kala tahliye ediliyor, rapor gereği, sağlık sorunları nedeniyle tahliye ediliyor ve arkasından ölümleri gerçekleşiyor. Yine, cezaları ve infazları ertelenmesi gereken birçok hasta mahpus cezaevlerinde tutuluyor ve üstelik de tedavileri yapılmayarak tutuluyor. Sadece o kadar değil, hastaların doktora gitme, hastaneye gitme hakları ellerinden alınıyor; aylar sonrasında, artık neredeyse kronikleşmiş bir hâl aldıktan sonra hastaneye götürülme, kelepçeli götürülme, götürülürken işkenceye maruz kalma gibi birçok nedenle de hasta mahpuslar gitmek istemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Peköz...

34.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'nın Yüreğir ve Ceyhan ilçelerinde yaşayan köylülerin sorunlarına ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarımla uğraşan köylü her gün biraz daha yoksullaşıyor, her gün biraz daha zorluklar yaşıyor. Adana'nın Yüreğir ve Ceyhan ilçelerindeki köyleri dolaştık. Geçen sene 1.600 liraya dönümünü mal ettikleri üretimin bu sene 2.600 liraya mal olduğunu, geçen sene 12 liraya sattıkları yer fıstığının da bu sene tüccar tarafından 6 liraya alındığını, ayrıca süt üretimi yapanlar da 340 kuruş olması gereken süt fiyatının 240-250 kuruş civarında olduğunu ifade ettiler. Bu konularda bir an önce tedbirler alınmalı ve bu insanların her gün biraz daha yoksullaşması, zarara uğramaları önlenmelidir. Kendilerine "Bu zararı nasıl karşılayacaksınız?" diye sorduğumuzda da "Geçen seneki kazancımızdan bu senekini telafi edeceğiz ama önümüzdeki sene ne yapacağımızı bilemiyoruz." diyorlardı. Şu anda dönüm başı 200 lira zararla karşı karşıya kalmış köylümüz, buna Tarım Bakanının bir an önce çare bulması lazım.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

35.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, orman işçilerinin kadro sorununa ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazine ve Maliye Bakanlığına orman işçisinden mektup var: "Bizler mevsimlik orman işçileriyiz, diğer adımız ateş savaşçılarıdır. Yangında, selde, depremde, kısacası nerede afet varsa biz oradayız. Bozkurt sel felaketindeydik, Muğla'da yangınlardaydık, yarın başka yerdeyiz. Günlerce ateşle savaşırken uyumak için taşı yastık, toprağı döşek yapan insanlar. Sadece yangında değil, tüm ormancılık faaliyetlerinde çalışıyoruz. Ormanda on iki ay iş varsa on iki ay da aş var prensibiyle evimize ekme götürme kavgası çeken işçileriz ancak bizler senenin altı ayı mevsimlik işçi olarak çalışıyoruz, son üç yılda ise dört ay uzatmalarla on ay çalışıp diğer iki ay işsiz kalıyoruz. Bizler ülkemizin akciğeri olan ormanlarımızı korumak için canını bile feda ederek çalışırken devletimizin bizleri korumayıp kanayan yaramıza çare üretmemesi bizim zorumuza gitmektedir. Acilen kadro istiyoruz."

Teşekkür ediyorum Başkanım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, siz niye söz talep ettiniz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Grup adına bir konuyu dile getirmek için.

BAŞKAN – Grup adına Grup Başkan Vekiline vekâlet ettiğiniz için size yerinizden bir dakikalık söz veriyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İki dakika rica edeceğim.

BAŞKAN – İki dakikayı satışmadan veriyoruz, bir dakikayı yerinizden veriyoruz 60'a göre.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Grup Başkan Vekillerine de mi öyle veriyorsunuz?

BAŞKAN – Aynı şekilde.

Evet, buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, motorlu taşıtların çarpmasıyla oluşan bisiklet kazalarına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Motorlu taşıtların çarpmasıyla oluşan bisiklet kazaları sadece iki yılda 285 kişinin ölümüne yol açtı. Alkollü bir sürücünün arkadan çarpıp kaçması yüzünden henüz 19 yaşında hayatını kaybeden Umur Gündüz'ün ailesi cinayet sayılabilecek kazaları önlemek için hukuk mücadelesi veriyor. Meclise geldiler, farklı siyasetçilerle görüştüler ve bu konuda gerekli adımları atmamızı bekliyorlar bizden. Cezaları artırmak, caydırıcı önlem almak, trafik eğitimine "bisikletli ulaşım" dersi eklemek, yaya ve bisikletlilere ulaşım güvenliği sağlamak için "yol güvenliği denetim merkezi" kurmak, güvenli bisiklet yolu altyapısı kurmak gibi somut önerileri görüşmek için Mecliste özel oturum talep ediyorlar. Mecliste gözümüz arabalardan başka bir şey görmüyor olabilir ama bisiklet bir ulaşım aracıdır ve bu konuda hep birlikte bir şeyler yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Gayet net anlaşıldı bir dakikada. Çok da önemli bir konuyu dile getirdiniz.

Teşekkür ediyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) ^(X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Geçen birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi üçüncü bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Üçüncü bölüm 46 ila 65'inci maddeleri kapsamaktadır.

Üçüncü bölümde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin üçüncü bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan teklifin içerdiği önemli değişikliklerden biri de gelirleri basit usulde tespit edilenlere uygulanacak istisnadır. Yaklaşık 850 bin mükelleften toplanan 230 milyon Türk lirası vergiden vazgeçilmektedir yani mükellef başına yıllık 270 Türk lirası istisna getirilmekte. Günlerdir iktidar tarafından kamuoyunda "Esnafa büyük müjde!" diye anlatılmaya çalışılan da meğerse buymuş. Lakin dağ yine fare doğurdu, beklentiler yine boşa çıktı. Asıl müjde nedir biliyor musunuz? Ekonomiyi gerçekten şahlandıran esnafımıza artık gerçek usulde vergilendirilmesini sağlayacak kadar çok kazandırmaktır. "270 Türk lirası kadar vergi tahakkuk eden esnaf ve aileleri zaten açıkla mücadele ediyor." demektir. Ekonomi bu durumdayken elbette ki bu istisnanın getirilmesini destekliyoruz ancak sizlerin bahsettiği kadar alıyyülâla bir müjde gibi bununla gurur duyamıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı, "Muhalefetten pandemi döneminde herhangi bir teklif gelmedi." diyerek büyük bir gaf yapmıştır. Bu teklifle getirdiğiniz istisnayı dahi pandeminin başladığı dönemde İYİ Parti olarak biz önermiştik, nihayetinde bu önerimizi yerine getirdiğiniz için mutluyuz. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in sözleriyle hatırlatmak gerekirse "Bizim çözüm önerilerimiz mirî maldir, alın, uygulayın." Ancak bunları binlerce esnaf iflas etmeden önce, on

^(X) 280 S. Sayılı Basmayazı 12/10/2021 tarihli 5'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir

binlerce anne baba geçim sıkıntısı sebebiyle zora düşmeden önce uygulayın ki bir işe yarayabilsin, hatta hazır başlamışken milletin yararına olan diğer önerilerimizi de inceleyin, hayata geçirin çünkü İYİ Parti olarak tek gayemiz, milletimizin refah seviyesinin artmasıdır. Siyasi kazancı size yazılacak dahi olsa bu düzenlemeleri getirdiğinizde destekçisi olacağız, yeter ki milletin bize sahada anlattığı derinlerini kabul edin ve çözmeye gayret gösterin. İYİ Parti sorumlu muhalefet duygusuyla hareket ederek iktidara doğru yolu göstermeye devam edecektir çünkü bu hadisede de görüldüğü gibi İYİ Partinin söylemleri, çözüm önerileri iktidar tarafından gizlice de olsa yakından takip edilmektedir, sadece bu bile İYİ Partinin artık Türkiye'nin defakto fiilî iktidar partisi olduğunu göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar tarafından sunulan kanun teklifleri de açıkça göstermektedir ki Türkiye ekonomisi oldukça kötü durumdadır, hemen hemen her kesimin geliri ya da ticari kazancı azalmıştır. Defalarca söyledik ama yine tekrarlayacağım: Bu kötü gidişat için pandemiye bahane etmeye kalkışmayın çünkü siz de biliyorsunuz ki pandemiden önce de işler iyi gitmiyordu. Cumhuriyet tarihinde ilk defa kişi başına millî gelir yedi yıl üst üste azalmıştır. Ülkemiz ekonomisi İkinci Dünya Savaşı ekonomik buhranında bile en çok üç yıl arka arkaya bu durumla karşılaşmışken iktidar, 2014-2021 yılları arasında fakirleşme rekorunun altına imza atmıştır. Bu ve diğer göstergelerdeki gerileme, özellikle 2018 Haziranından itibaren derinleşmiştir. Yani bu ucube sistem, kötü gidişatı durduramadığı gibi âdeta körüklemiştir, fakirleşmeyi kalıcı ve artan bir süreçte sürüklemiştir.

Tabii, bu arada sormak lazım, millî gelirin sürekli azaldığı bu pastada herkesin pozisyonu aynı oranda mı küçülüyor? Ne yazık ki dar gelirli vatandaşlarımızın bu pastadaki payı genel küçülmenin üzerinde azalırken, bazılarında düşen dilim fazlasıyla artmaktadır. Asgari ücretli Mehmet iş adamı Mehmet'in kârını garantiye almak için vergi verirken, kendini garantileyen ihale zenginlerine bu ülkeden kazandıkları yeterli gelmemektedir; aksine, vergilerini bile bu ülkeye ödemekten kaçmaktadırlar. Yolsuzluk varsa yoksulluk kaçınılmazdır, kayırma varsa yoksulluk kaçınılmazdır, adalet yoksa yoksulluk kaçınılmazdır.

Bakın, yeni sisteme geçilen tarihten pandeminin başladığı 2020 Mart ayına kadar geçen sürede istihdam edilenlerin sayısında 1,5 milyon kişi azalma meydana gelmiştir. İşsizlik, beraberinde yoksulluğu getirmiştir. TÜİK verilerine göre şu anda 0-3 yaş arasındaki çocuklarımızın yüzde 45'i, 3-14 yaş arasındaki çocuklarımızın yarısı, 15-24 yaş arası çocuklarımızın ve gençlerimizin de yüzde 35'i en yoksul yüzde 20'lik ailelerde yaşamaktadır. O zaman şunu sormak gerekiyor mu; bu sistem çocuklarımızı, gençlerimizi açlığa sürüklüyorsa bu sistemde kalmak için bu kadar diretmek nedendir? Sadece sistemin getirdiği çarpıklıklar sebebiyle iki yılda 1,5 milyon kişi istihdamdan ayrılıyorsa bu sistemde kalmak için diretmek nedendir? İşin daha ilginç yanı, işsizlik arttıkça, alım gücü düştükçe vergi oranları da artmaktadır. Pandemi dönemi hem çalışanlar için hem okuyanlar için interneti zorunlu bir ihtiyaç hâline getirmiştir. Bu dönemde özel iletişim vergisine yüzde 33 zam yapılmıştır ve bu artış ile iktidar 1,6 milyar lira gelir hedeflemektedir ama hedeflenen tutarın 80 katı faizcinin, garanti ihalecinin cebine aktarılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisinin büyümesinin, kalkınmasının önündeki en büyük engel bu sistemdir. Bu sistemle beraber ekonomimize karşı duyulan güven yok olmuştur. AK PARTİ'sinin zaten bir geleneği olmasına rağmen bu sistemle beraber liyakatsizlik en üst seviyeye ulaşmıştır, kamu gelir ve harcamalarındaki kalitesizlik iyice artmıştır. Bağımsız kurumlara karşı Cumhurbaşkanı tarafından baskı uygulanmaya başlanmıştır. Merkez Bankamız Cumhurbaşkanının şahsi para politikası teorilerinin denendiği yapboz tahtasına dönüştürülmüştür. Artık Merkez Bankasına atanan yöneticiler bu durumdan mutlu olmak yerine kâbus görmeye başlamışlardır. Daha dün gece 1 doların 9 lirayı aşmasının günahı yine Merkez Bankası yöneticilerine yüklenmiş ve bir gece yarısı karamamesiyle 2 Başkan Yardımcısının, Para Politikası Kurulunun 1 üyesinin görevlerine son verilmiştir. Tüm bu antidemokratik uygulamalar sonucunda güven bunalımı ve belirsizlikle, yüksek enflasyon ve yüksek faizle, düşük kişi başı gelirle, düşük istihdam ve yüksek işsizlikle ve dolayısıyla, yoksulluğa karşı karşıya kalınmıştır. Kişi başı millî gelirden yaklaşık 10 sıra gerileyerek 76'ncılığa gerileyen, toplam millî gelirden ilk 20'nin dışına çıkma riskiyle karşı karşıya kalan, gençlerinin dörtte birinin işsiz olduğu, 2018'de dolar 4,6 TL iken şimdi neredeyse 2 katına ulaşan, eksi 43 milyar dolar net rezervle yüzleşen bu ekonominin başlıca nedeni bu ucube sistemdir. Çünkü sizin "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" adı altında sunduğunuz ve ekonomiyi şahlandıracaklarını söylediğiniz bu sistem, aslında, Cumhurbaşkanlığı vesayet sistemidir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Üstelik bu sistem, yalnızca ekonomide çöküntüye değil, toplumsal yozlaşmaya, adaletsizliğe ve hukuk tanımazlığa sebep olmuştur. Keyfî yönetim ve israf, adam kayırma ve torpil, Cumhurbaşkanlığı vesayet sistemiyle birlikte devlet bürokrasisini ele geçirmiştir. Dün SADAT'ın askerî personel alımlarındaki mülakatlara müdahil olduğu yönündeki haberlere şaşırıırken bugün ise TÜGVA'nın hazırladığı listeler vasıtasıyla tüm kamu kurumlarına personel yerleştirildiği iddialarıyla karşı karşıya kaldık, hatta, bunun sadece bir iddia olmadığını, basına açıklama yaparken itiraf eden TÜGVA Başkanının ağzından bizzat teyit ettik.

Bir siyasi iktidar düşünün ki 15 Temmuz hain saldırısından ders çıkarmış olmasın. FETÖ'nün paralel devlet yapılanmasının sonuçları ortadayken başka bir paralel devlet yapılanmasına önyak olmak akıl işi değildir. Bu yapılanmaya AK PARTİ'si müsaade ediyor olabilir ama Türk milleti asla müsaade etmeyecektir. Yüce Türk milletinin, kamu kaynaklarının iktidarın yandaşları için daha fazla israf edilmesine ve kendi öz evlatlarının haklarının gasbedilmesine tahammülü kalmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – İlk seçime kadar iktidarda kalacağınız sınırlı süre içerisinde, girdiğiniz bu yanlışın dönmenizi, vatandaşın haklarını gasbeden bu düzenden vazgeçmenizi, Türkiye'deki parti devleti iklimine son vermenizi şiddetle öneriyorum. Aksi takdirde, bu millet, sizi ilk seçimde sandığa gömecektir.

Milletimizin gönlü refah olsun, İYİ Parti tüm bu hukuksuzlukları görüyor ve her biri için çözüm önerilerini hazırlıyor. İYİ Parti iktidarında istikrarlı şekilde büyüyen ekonomisiyle, toplumun her kesiminin kalkındırılmasıyla ve adaletin yeniden tesis edilmesiyle Türk milleti hak ettiği refah seviyesine ulaşacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Lafta, yasalar önünde herkes eşit; değil mi? Lafta, vergi yasaları önünde de herkes eşit ama eşit olmayanlara eşit davranmak olağanüstü bir eşitsizliği doğuruyor. Hele eşit olmayanlardan durumu kötü olanlara yani yoksullara yönelik olarak daha eşitsizce davranıyor olmak; bu, gelir dağılımı uçurumunu daha da berbat hâle sokuyor ve toplumda yoksullara yönelik deyim yerindeyse bir zulüm ortamının doğmasına sebep oluyor.

Şimdi, bu biraz şeye benzer yani benimle bir 100 metre koşucusu -eşitlik adına öyle ya, ikimiz de yetişkin insanız- koşsa bu, aslında bir eşitsizliktir çünkü o sporcudur ama benim ayağıma bir demir gülle bağlayarak koşsak bu, eşitsizliğin artık bir zulme dönüşmüş hâlidir. Şimdi, Türkiye'de vergi mevzuatına bu zaviyeden bakıldığında, zaten alt sınıflara yani yoksullara ve zenginlere aynı biçimde yaklaşıyor olmak, gelirden az nasiplenen kesimlere pozitif ayrımcı davranmamak başlı başına bir eşitsizlik sebebi

ama gel gör ki... Yani servet vergisi gibi şeylerin söz konusu olmaması, bir vergi adaletinin sağlanmamış olması gibi faktörler de devreye girdiğinde bu, emekçi sınıflara karşı açık bir iktidar zulmü hâline dönüşüyor.

AKP'nin iktidarda kalma stratejisi bu zamana kadar biraz böyle şekillendi. Neydi? "Yoksuldan oy ve para al. Oyla siyasi meşruiyet yarat, parayı da zenginin cebine koy." Hep bunu yaşadık, bu zamana kadar yaşadığımız şey bu ve bu gelen -şimdi üçüncü bölüm üzerine konuşma yapıyoruz- yasa teklifinin de esasen iddiası, sosyal adaleti sağlamak. Şimdi, bence şöyle bir bakalım "Bu sosyal adaleti sağlama." palavrasının gerçek yüzüne.

Bakın, kıymetli arkadaşlar, 2007 ile 2020 yılı arasında vergi konusunda uzlaşmaya konu olan vergi borcu kaç para biliyor musunuz? 6 milyar 526 milyon lira yani sermaye, zenginler "Kardeşim, bizim 6 milyar 526 milyon borcumuz var, tamam ama gel bir uzlaşalım." demiş iktidara. İktidarla masaya oturmuşlar, sonra helalleşmişler. İktidar demiş ki: "Ya, 1 milyar 765 milyonunu ver bana, ne sen beni tanı ne ben seni tanıyayım." Yani, sermayenin arada 5 milyar liradan fazla borcu silinmiş. Hani sosyal adaletten bahsediliyor ya, böyle bir şey işte! Yine, uzlaşmaya konu ceza miktarı 7 milyar 316 milyon liraymış arkadaşlar 2007 ile 2020 arasında. Bu 7 milyar 316 milyon lira uzlaşmaya konu cezayı yine AKP'yle, iktidar ile sermaye sınıfı oturmuş, aralarında helalleşmişler ve uzlaşma sonucu yalnızca ve yalnızca 73 milyon liraya düşmüş bu miktar. Artık Gelir İdaresi Başkanlığı verileri paylaşıyor; yani, kimlerle uzlaşmaya oturulduğunu, hangi sermaye temsilcilerinin vergilerinin silindiğini artık, ne yazık ki açıklıyorlar.

Biraz vicdanınıza seslenmek istiyorum. Ya, kâğıt toplama işçilerinin üç beş kuruş kazandığı para vergilendirilmeye çalışılıyor ve haksız kazanç addediliyorken sermayenin hepimizin cebinden çıkan, en çok da toplumun en yoksullarının cebinden çıkan parayı böyle iç etmesi, bu vergilerin yok sayılması, cezaların yok sayılması insanîyetle, siyasi ahlakla, etikle izah edilecek bir şey değil. Bundan daha büyük bir ahlaksızlık yoktur, bundan daha büyük bir ahlaksızlık yoktur açık söylüyorum.

Bakın, elimde sayılar da var. Mesela, 2007 yılından sonra Unilever'in 60 milyon lira borcunu oturmuşlar, anlaşıyorlar 3 milyon 800 bin liraya yani yüzde 93'ünü affetmişler, "Olur böyle şeyler." demişler. TÜVTÜRK'ün 390 milyon liralık borcunun tümü affedilmiş, yine TÜVTÜRK'ün 377 milyonluk borcunun tümü affedilmiş, Akbankın 93 milyon liralık borcunun yüzde 95,9'u affedilmiş, Suzan Sabancı'nın 10 milyonluk borcunun, değerli arkadaşlar yüzde 92,5'i affedilmiş, Turkcell'in 450 milyon liralık borcunun yüzde 94,7'si affedilmiş, demişler ki: "Ya, işte, bir 24 bin lira atın, helalleşelim; ne siz bizi tanıyın ne biz sizi tanıyalım." Emlak Konut'un 335 milyon liralık borcunun yüzde 100'ü affedilmiş. Ayıp ya, ayıp! Ya, insanda şöyle tırnak ucu kadar bir utanma duygusunun olması lazım. Bak, bu, vergi adaletsizliği falan değil, bu, açıkça terörizm; egemen sınıfların AKP eliyle zenginlerin yoksullara karşı uyguladıkları terörizm. Bunu vergiyle, şununla bununla, adaletle, böyle süslü kavramlarla izah edebilmek falan mümkün değil. Afken'in 20 milyon liralık borcu varmış, yüzde 98'ini affetmişler, yine Exsa Export'un 305 milyon liralık borcunun yüzde 95'ini affetmişler. Daha liste uzun, liste uzun da... Kağıthane Belediyesinin zabıtalı bir gariban seyyar satıcıyı tekme tokat milletin gözü önünde dövdü biliyorsunuz. Öyle ya, seyyar satıcı haksız kazanç elde ediyor, vergilendirilmiyor; o nedenle elbette, devletimizin güçleri böyle seyyar satıcı gibi istismarcıların tepesine binecek! Bu, adalet; öyle mi? Ne diyeyim, yazıklar olsun!

Değerli arkadaşlar, bu liste pehlivan tefrikası gibi upuzun yani saymakla bitmiyor ama bunun içerisinde görmemiz gereken şey şu: Bu, vergiyle başlayan ve süslü cümlelerle giden her şey aslında AKP eliyle yoksulun cebine daldırılmış bir eldir, bu el yoksulun cebinden aldığı zenginin cebine koymaktadır. Ya, şimdi, hâl böyleyken bak, ekmek alıyorsun, 3 ayrı vergi veriyorsun. 56.000 lira gümrük girişi olan 2 bin motor bir araba aldığını varsay 2 araba da devlete ismarlıyorsun. Sabah yüzünü yıkamak için musluğu açtığında değerli kardeşim, 5 tane vergi veriyorsun devlete, daha yüzünü yıkamadan ha! 6 bin lira brüt maaş alan bir insan, bir emekçi üç yüz altmış beş günün iki yüz beş günü vergiye çalışıyor; ya, bundan acayip, daha acayip bir şey olabilir mi? Yattan, gemiden, elmadan, pırlantadan ÖTV alıyorsun ama doğal gazdan, akaryakıttan hiç affetmiyorsun, ümüğüne çöküyorsun hatta. Türkiye'de toplam vergilerin yüzde 67'si dolaylı vergilerden, yüzde 33'ü de dolaysız vergilerden oluşuyor; tipik bir gelişmemiş ülke sendromu; oysaki bunun tam tersi hâline getirilmesi lazım.

Sigara ve alkolün ne oranda vergiye tabi olduğu zaten olağanüstü; yalnızca Yeni Raki'da 2003 yılından bu yana kadar yüzde 1.200 vergi uygulandı, vergi oranı bu oranda arttı. Bu, işte, yaşam tarzına müdahalenin çok dik âlâ bir örneği biliyor musun, yani içersin içmezsin ayrı mesele -alkol ve sigara sağlığa zararlıdır, buradan da tekrar ifade etmiş olalım- ama bunların her biri, dolaylı vergilerin her biri vatandaşın sırtına biniyor. Ya, bu nedenle vatandaşlarımız metil alkol karıştırılmış içkileri tüketmek suretiyle hayatlarını kaybediyorlar. Bundan hiç utanan yok mu ya? Bunu yalnızca biz mi mesele olarak görüyoruz? Bu, vergi siyasetinin sonucu işte.

Hâl böyleyken tabii bir de yüzüzler var, yüzüzler sürüsü var. Bu yüzüzler sürüsü AKP'yle beraber hareket ediyor. İktidara geldiği zamandan bu zamana kadar bu yüzüzler sürüsü inanılmaz derece semirdi. Ne yaptılar semirip? İşte, Pandora belgelerinde gördük, daha önce Panama belgelerinde de benzerleriyle karşılaşmıştık. Rönesans Holding, Demirören, Cengiz Holding, Çalık Holding kendi ülkesinde vergi ödememek için paraları topladı, götürdü, başka bir yerin bankasına koydu ve biliyor musunuz yani buna ilişkin, bu bir suç olarak telakki edilmiyor. Yani bizim cebimizden, yoksulların cebinden çıkan bu kaynaklarla dünyanın başka bir ülkesinde çeşitli biçimlerde gelir yaratılıyor ve bunlar açıkça vergi kaçırıyorlar. Demek ki hırsız olunca büyük hırsız olmak lazım ki iktidarlara sesini çıkarmasın, demek ki ortak nemalanmak lazım ki kimsenin sesi çıkmasın ve toplumda da muteber insan olarak görülsünler.

Şimdi, bunların milyarca liralık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Bunlar, biliyorsunuz, aynı zamanda iktidarın da en fazla kamu ihalesi verdiği firmalar. Haram, zehir zıkkım olsun, ne diyeyim.

Son olarak da şundan bahsedeyim: Bu teklifin olumsuz, yanlış taraflarından bir tanesi de Cumhurbaşkanına ÖTV ve MTV'de 3 katına kadar vergi artışı yetkisini veriyor. Yani burada bir defa bu işin demokratik olmaması, işte, tek adam rejimini tahkim etmesi, bir insana bu kadar yetkinin verilmemesi gibi şeyler var tabii ki. Bu açıdan elbette eleştiriyoruz ama yani burada dolaylı vergileri tekrar artırmak suretiyle vergi adaletsizliği tabutuna bir çivi daha çakılıyor, vergi adaletsizliği bir kat daha artırılıyor. Yani ÖTV ve MTV ödeyen insanlar, çoğunlukla ücretli olan kesim, bir kez daha vergiyle cezalandırılıyor. Ya, bu vergi almanın da bir kanunu var, bir usulü var, bir ahlakı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RİDVAN TURAN (Devamla) – Umarım, bu ülkeyi yönetenler bir gün bu ahlaktan haberdar olurlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin üçüncü bölümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına görüşlerimizi ifade edeceğim.

Teklifin tümüne yönelik bir değerlendirme yapmak istiyorum. Demokratik ülkelerde devletin gücü sadece kuvvetler ayrılığıyla sınırlandırılmaz. Kuvvetler ayrılığı bunun önemli bir aracıdır ancak güçlü demokrasilerde artık kuvvetler ayrılığıyla yetinilmemekte ve başka araçlarla da devletin, özellikle de yürütme organının gücü sınırlandırılmaktadır. Bunlardan bir tanesi Merkez Bankası bağımsızlığıdır. Türkiye’de Merkez Bankası bağımsızlığı olmadığı için doların sürekli nasıl yükseldiğini görüyoruz. Oysa bunun yararını gören ülkeler Merkez Bankasını siyasetin dışında tutmuşlardır ve yararını da görmektedirler.

Yürütme organının gücünü sınırlayan ikinci düzenleme, OECD ülkelerinde giderek yaygınlaşan düzenleme, gelir idarelerinin özerkliği ya da yarı özerkliğidir. OECD ülkelerindeki genel eğilimde klasik maliye bakanlığı modelinden ayrılmakta ve vergi gibi demokratik devletin zor kullandığı en geniş alanı siyasetin etkisinden dışına çıkarmaktadırlar; genel eğilim budur. Türkiye’de de bu eğilime paralel olarak 2005 yılında Gelir İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Evet, Batı’daki gibi, güçlü demokrasi olan ülkelerdeki gibi bir özerkliğe sahip olan bir kurum olmadı ama bir adımdı. Fakat o adımdan bugün çok çok geriye düşmüş durumdayız.

Bu model şöyledir yani özerk gelir idaresi modeli şöyledir: Bir ülkede vergi oranlarının ne olacağına, verginin kimlerden toplanacağına, vergi yükünün toplum kesimleri arasında nasıl dağıtılacağına siyasal iktidarlar karar verir. Bu, iktidarların görev alanıdır, yetki alanıdır. Bu konuda gelir idarelerine özerklik vermek diye bir şey düşünülemez. 2005 yılındaki kanun sonrasında da Maliye Bakanlığı böyle yapılandı. Vergi politikalarını tespit edecek birim Bakanlık içinde Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü olarak örgütlendi, uygulama ise Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde toplandı. Gelir İdaresi Başkanlığının uygulamada özerk olması lazım ama bu özerklik başına buyruk bir özerklik değildir; iktidarın, Hükümetin, ülkeyi yönetenlerin, bugün Cumhurbaşkanının performans denetimine tabi bir kurum olmalıdır. Elbette, sonuçta bütün bunların hesabını halka seçilmiş iktidarlar verir. Ama vergi bir zor alımdır. Devletler egemenlik hakkına dayanarak vergi alırlar ama bu uygulama ne kadar siyasal iktidarın etkisinden uzaklaştırılırsa vatandaş o kadar rahat eder. Vergi, iktidarların elinde bir siyasal baskı aracı olarak kullanılmaz. “Vergi uygulaması” derken denetim bunun bir parçasıdır; vergi denetimi, vergi uygulamasının çok önemli bir parçasıdır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda bir değerlendirme yaptım, o değerlendirmenin bir benzerini 2019 yılı bütçe görüşmelerinde yine tarafımdan burada yapılmıştır. Bu konuyu bir daha dikkatinize getirmek istiyorum. Şunu söyledim: Türkiye’de vergi denetimi çökmüştür. Bunu tekrar ediyorum, vergi denetimi çökmüştür. Siyasal iktidar, vergi denetimini istememektedir. Mesele buradadır, burada vergi müfettişlerinin herhangi bir sorumluluğu yoktur. Bir denetim organını denetimin dışına çekerseniz, sürekli olarak matrah artırımları, af kanunları çıkarırsanız ortada denetlenen bir şey kalmaz.

Rakamlar vermek istiyorum size: 2002 yılı sonundan itibaren bugüne kadar tam 12 af kanunu, yeniden yapılandırma kanunu ya da matrah artırımı kanunu, varlık barışı kanunu çıkmıştır; bunların 5’inde matrah artırımı vardır, 6’sında varlık barışı vardır; bunların hepsi vergi incelemesini ortadan kaldıran düzenlemelerdir, hepsi. İhtilaflı alacaklar varsa, tarhiyat safhasındaki işlemler varsa bunların da hepsi yine bu af larla girmektedir.

Bu çerçevede başka rakamlar vermek istiyorum size: 2020 yılında 8.143 vergi müfettişi var. 8.143 vergi müfettişi 47 bin 597 mükellefi incelemiş, 138 milyar liralık matrah farkı bulmuş. Tarhi istenen vergi tutarı da 24 milyar lira, küsuratları ihmal ederek söylüyorum. Bunu bir başka yılla kıyaslamak istiyorum, 2009 yılı, yine AK PARTİ döneminin bir yılıyla kıyaslamak istiyorum: 2009 yılında vergi incelemesiyle, vergi denetimiyle görevli eleman sayısı 3.629. O dönem 28 bin mükellef incelenmiş. 2020’de 47 bin, 2009’da 28 bin. O yılın rakamlarıyla 95 milyar liralık matrah farkı bulunmuş, bakın, o yılın rakamlarıyla; onu TÜFE’yle bugüne eskale edersek bu rakam 283 milyar lira ediyor. 2020 yılında ne kadar matrah farkı bulunmuş? 138 milyar lira. Devam edelim, denetim elemanı sayısındaki artış 2009’a göre yüzde 124 ama matrah farkı artış oranı sadece yüzde 44. Denetim elemanı başına düşen, incelenen mükellef sayısı rakamlarını vereyim: 2009 yılında 1 denetim elemanı 8 kişiyi incelerken 2020 yılında 1 denetim elemanı 6 kişiyi incelemiş. Eğer 2009’daki oran devam etmiş olsaydı şimdi 1 vergi inceleme elemanının -8.143’e çıktığına göre- 22 kişiyi incelemesi gerekirdi. Kaç kişiyi incelemiş? 6 kişi. Denetim elemanı başına bulunan matrah farkı 2009 yılında eskale edilmiş rakamlarla 78 milyon TL, 2020 yılında 16,9 milyon TL ve diyorum ki: Eğer siyasal iktidar, Sayın Erdoğan ve elbette onun iktidardaki siyasi kadroları bu kadar matrah artırımı yapmamış olsaydı, bu kadar varlık barışı yapmamış olsaydı, bu kadar af kanunu çıkartmamış olsaydı –yeniden yapılandırmaları kastetmiyorum burada- vergi müfettişleri de çok iyi sonuçlar alırdı, buna inanıyorum. İnanıyorum ama benim bu konuşmamı bazı kötü niyetli kişiler, vergi müfettişlerini eleştirdim diye anlatmışlar. Ben bu idarenin mensubuyum, kendi idaremi asla eleştirmem, yapıcı eleştiri yaparım yaparsam. Hazine ve Maliye Bakanlığının başarılı olmasını isterim, Gelir İdaresinin başarılı olmasını isterim. (CHP sıralarından alkışlar) Hepsini fedakârdır; vergi müfettişleri, vergi denetim elemanları hepsi büyük fedakârlıklarla çalışmaktadırlar. İktidarlar zaman zaman başarılarla övünürler, o başarının arkasında bu arkadaşlarımız vardır. Kendilerine ne kadar teşekkür etsek azdır ama vergi müfettişlerini siyasete bulaştırmak isteyen bazıları “Cumhuriyet Halk Partisi böyle diyor.” diye eleştiriyor.

Arkadaşlar, başarılı değilsiniz, başarısızınız, başarısızınız. Kayıt dışından beslenenler kayıt dışını önleyecek düzenlemeleri, kayıt dışını önleyecek denetimleri hiçbir zaman yaptırmazlar, hiçbir zaman. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son bir dakikada vergi sisteminin performansı ile ilgili bir iki rakam vermek istiyorum. Vergi sistemi iyiye gitmiyor. Sistemin performansı toplanan vergi gelirinin millî gelire olan oranıyla ölçülür, diğer ülkelerle kıyaslanır. Bu oran aşağı doğru gidiyor. Bakın, sosyal güvenlik primleri hariç vergi yükü 2000 yılında 19,1; şimdi 16,8 yani daha az vergi alınıyor diye övünebilirsiniz ama daha az vergi daha çok kayıt dışı demektir, daha çok bütçe açığı demektir. Ödemesi gerekenlerden vergiyi almazsanız, vergi vatandaşın, dar gelirlinin, ücretlinin, tüketicinin sırtına biner.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Ama ÖTV’ye maşallah öyle bir yüklenmişsiniz ki 2018 yılı ÖTV tahsilatının millî gelire oranı yüzde 3,6; bunun Avrupa, OECD ülkelerindeki oranı yüzde 2,4 yani onlardan yüzde 50 daha fazla ÖTV tahsil ediyorsunuz. Bu, tüketicinin sırtına vergi yükünün bindirilmesi demektir.

Teşekkür ederim.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya.

Konuşma süreniz on dakika, beş dakika da şahıslar adına talebiniz var, toplam on beş dakika.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle ilgili olarak üçüncü bölümde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, toplam 65 maddeden oluşan teklifin 20 maddesi, yürürlük ve yürütme dâhil olmak üzere, üçüncü

bölümle alakalı. Üçüncü bölümdeki bu 20 maddenin önemli bir kısmı da yine teklifin diğer bölümlerindeki konularla ilgili. Ben genel olarak hemen şunu bir ifade etmek istiyorum: Tabii, burada getirilen düzenleme ve değişikliklere baktığımızda, vergi açısından son derece kapsamlı olduğunu, birçok konuyla alakalı olduğunu ve bunların da aşağı yukarı tamamına yakınının uygulamada karşılaşılan birçok sorunu çözmeye, onları gidermeye yönelik olduğunu, tabiri caizse bu yapılan değişikliklerin genel olarak değerlendirmesini yapmak gerekirse mükellef dostu bir düzenleme olduğunu görüyoruz. Tabii, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin ticari kazançlarının gelir vergisinden istisna edilmesinden sosyal medya içerik üreticilerinin vergilendirilmesine, tarımsal destek ödemelerindeki stopajın kaldırılmasından geçici vergi beyanname döneminin 3 döneme indirilmesine, elektronik ortamlarda kayıt ve belge düzeninden gider pusulası düzenlenmesine ilişkin birçok konuda daha önceden yaşanan bazı sorunların giderilmesi maksatlı düzenlemeler gerçekten şu son dönemlerde, özellikle pandeminin getirdiği sıkıntıları da dikkate aldığımızda, yerinde düzenlemeler oldu. Bunların bazılarıyla ilgili detay görüşlerimizi paylaşacağım ama şunu da hemen ifade etmekte fayda var: Burada, tabii ki bu düzenlemeler bir vergi reformu niteliğinde olan düzenlemeler de değil. Bu görüşmeler sırasında aslında şunu görüyoruz: İktidar, muhalefet, tüm partiler ciddi, radikal bir vergi reformuna ihtiyaç olduğunu sürekli tekrar ediyorlar. Evet, Türkiye'nin böyle bir vergi reformuna ihtiyacı var. Nasıl bir vergi reformu olacak? Yine bu kürsüden bunun nasıl olması gerektiği söyleniyor. Bunun için yeni bir keşif yapmaya da gerek yok. Sonuçta, vergilemenin belli ilkeleri var o ilkeler çerçevesinde bu düzenlemenin bir bütün olarak alınması gerekiyor. Nitekim, On Birinci Kalkınma Planı'nda bu eksiklik ya da ihtiyaç görülmüş zaten ve burada özellikle gelir vergisi ile kurumlar vergisinin birleştirilip Vergi Usul Kanunu'nunda yeniden yazılması şeklinde bir düzenlemenin yapılması gerektiği ifade edilmişti. Tabii ki bu ihtiyaç yine önümüzde duruyor.

Değerli arkadaşlar, aslında, bugün burada başka bir açıdan konuya bakmak istiyorum. Özellikle finansal raporlama, uluslararası muhasebe standartları boyutuyla bir iki hususun altını da çizmek istiyorum. Tabii, aynı zamanda bugün burada Maliye bürokrasisi de var dikkatler bu konuya da yoğunlaştırılmışken bunları dile getirmenin faydalı olacağını, önümüzdeki dönemlerde böyle bir reform çalışması yapılacaksa bir katkı olması anlamında ifade etmek istiyorum. Öncelikle şunu belirteyim ki: Bizim vergi mevzuatımız ile finansal raporlama ilke ve standartları konusunda ciddi bir uyumsuzluk var, nerede var? Dil ve ifade de var. Dil ve ifade birliği yok, kavram ve kavramlarda anlam birliği yok, ortak amaç ve hedef birliği de yok. Yani buradan kastım, vergi mevzuatımıza baktığımızda, vergi mevzuatımız bir dönem düzelme gösterdi ancak sürekli olarak sadece vergi matrahını belirlemeye yönelik düzenlemeler... Ya da bu dili kullanmayı tercih ediyor. Dolayısıyla, vergi mevzuatı tamamen bir vergi muhasebesi yaklaşımıyla konuya yaklaşıyor ama Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, TMS'ler bilgi amaçlı olarak yaklaşıyor yani bir vergi reformunda dikkat edeceğimiz önemli hususlardan biri de finansal raporlamayı dikkate alan bir vergi dilinin kullanılması, kavramların kullanılması.

Bakın, kâr ve matrah kavramı dahi bu anlamda gerçekten farklılaşıyor. Bugün bir işletmenin herhangi bir sebeple ortaya çıkan giderinin muhasebeleştirilmesinde hiçbir engel olmaması gerektiği hâlde vergi mevzuatı açısından kabul edilmeyen bir gider olabilir ama verginin kullandığı dil "Bunu gider yazamazsın." Böyle bir dil yok yani finansal raporlamayı dışlayan bir dil; matrahtan indirilememesi ayrı bir konu, onun gider yazılması, raporlamada kullanılması ayrı bir konu.

Değerli arkadaşlar, bugün bağımsız denetime tabi olan şirketlerin önemli bir kısmı, hatta -önemli bir kısmı demeyeyim, düzeltiyim- tamamı Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na, TMS'ye uygun bilanço ve gelir tablolarına ulaşabilmek için kayıt dışı düzeltmeler yapıyor yani kayıtlardan finansal raporlara gidilemiyor. Bu konuda Kamu Gözetimi Kurumunda aslında bir çalışma yapılmıştı. Bu çalışmada, mevcut tek düzen muhasebe sisteminde yer alan tek düzen hesap planındaki hesaplara standartların gerektirdiği hesaplar ilave edilerek bir düzenleme yapılmıştı; neden bu geri kaldı bilmiyorum ama bu tür düzenlemelerin, uyumlaştırmaların da bir an önce yapılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Yine, bu gelen teklifte bu kavramlarla ilgili -yani bunu dümdüz söyleyeceğim- onlarca yanlış kullanımı da burada görüyoruz, maalesef dile hiç dikkat etmiyoruz. Örneğin, burada yeniden değerlendirme konusunda bir düzenleme yapıldı. Aslında, yeniden değerlendirme olarak buraya getirilen bu teklifteki değişiklik talebi kısmi bir enflasyon düzeltmesi konusudur. Yani, bu enflasyon düzeltmesi -biliyorsunuz- 2003 yılında ilk defa uygulandı, 2004'ten sonra uygulanmasına gerek kalmadı enflasyonun düşük olması ve oradaki enflasyon muhasebesi uygulamasının şartlarını tutmaması nedeniyle, üç yıl kümülatif yüzde 100, o yıl yüzde 10 şartları doğmadığı için yapılmadı ama o günden bugüne fiyat endekslerinde ciddi artışlar oldu ve işletmelerin mali tablolarındaki bilançonun aktifindeki varlıklarının önemli bir kısmı güncel olmaktan ya da paranın satın alma gücü açısından baktığımızda gerilerde kaldı. Buna ilişkin bir düzenleme getirildi ama buradaki altını çizmek istediğim asıl yanlış şu: Değerli arkadaşlar, bu bir yeniden değerlendirme değil, bu bir kısmi enflasyon düzeltmesidir. Onun için buradaki "yeniden değerlendirme değer artış" kavramı da doğru değildir. Burada bir düzeltme farkı vardır. Bu düzeltme nedir? Bu düzeltme, tarihi, maliyet değeriyle aktifte girmiş olan maddi duran varlığın genel fiyat düzeyi endekslerine göre yeniden yani düzeltmenin yapıldığı tarih itibarıyla düzeltilmiş hâlidir. Dolayısıyla, bu aslında bir değer vesaire değil. Burada konuşmaları dinledim, bazı konuşmacılar hep şunu ifade ettiler: "İşte, günün şartlarına getirmiyor." şeklinde falan. Zaten böyle bir amaç, hedef de yok. Yanlış şu: Bakın, Türkiye Muhasebe Standartları 16. Bu 16'da yeniden değerlendirme şöyle tanımlanıyor: "Maddi duran varlığın gerçek değerine getirilmesidir." Gerçek değer nedir? Özel fiyat hareketlerine göre bulunandır, buradaki genel fiyat hareketleri; tamamen birbirinden ayrı konuları konuşuyoruz. Dolayısıyla, muhasebe standartlarda, finansal standartlarında yeniden değerlemenin anlamı ayrı, buraya getirdiğimiz yeniden değerlendirme ayrı. Oysa, 5024'te biz enflasyon muhasebesi uygulamasını getirdiğimizde, mükerrer 298'deki o düzenlemeyle birlikte, "enflasyon düzeltmesi" demistik ve ondan sonra da şunu yaptık: Bunu bir değer artışı olarak görünce bunun üzerinden vergi almaya kalktık. Nedir üzerinden almaya kalktığımız vergi? Daha önceki yaptığımız düzenlemede yüzde 5'ti, kimse gelmedi, şimdi yüzde 2. Oysa bu bir enflasyon düzeltmesidir, burada gerçek bir değer artışı yoktur. Bunu şunun için söylüyorum: Sonuçta bir arz talep... Ve mükellef bu işi alır ve ona göre düzeltmeyi yapar yapmaz ayrı bir konu ama eğer bir vergi reformu yapmayı düşünüyorsak, vergide düzenleme yapıyorsak ki bundan sonraki düzenleme ve değişikliklerde de Allah rızası için şu dil konusuna da bir dikkat etmeye çalışalım, kavramları hiç olmazsa uyumlaştırmaya çalışalım, aksi takdirde, birçok karmaşanın, birçok sıkıntının sebebi hâline geliyorlar, anlaşmazlığın sebebi hâline geliyorlar.

Değerli arkadaşlar, aynı şey... Örneğin, Yenileme Fonu'yla ilgili bir düzenleme, bir düzeltme var ama -öteden beri- uygulaması hiçbir zaman finansal raporlama standartlarına uymadı yani biz diyoruz ki: Bunun yenisi alınacaksa, yenilenecekse maddi duran varlığın satışında ortaya çıkan kârı Yenileme Fonu olarak pasifte bir hesapta beklet ve daha sonra satın aldığı varlığın amortisman gideriyle bunu mahsup et. Bu, tamamen bir vergi mantığıdır, vergici yaklaşımıdır, dolayısıyla finansal raporları hiç dikkate almayan bir yaklaşımdır. Yani daha önce ortaya çıkan kârı kâr yazdırmıyor ama sonradan ortaya çıkan gideri de gider yazdırmıyor. E peki, finansal tablolar nasıl gerçeği gösterecek, o finansal tablolardan bilgi edinecek taraflar, kişiler, paydaşlar buradan doğru bilgiyi nasıl sağlayacak? Vergi diyor ki: "Benim elimde güç var, benim dediğim gibi yap." Oysa bilgi amaçlı olarak düzenlenen bir finansal raporlamada, bir kayıt sisteminde vergi de bilgisini alacak, devlet de idare de gerekli bilgiyi alacak, diğer bilgi ihtiyacı olanlar da o bilgileri alacak. Onun için benim burada özellikle üzerinde durmak istediğim konu buydu; finansal raporlama standartları boyutuyla... İbrahim Bey, bir dahaki gelecek değişiklikte dikkat etmek lazım. Gelecek standartlardaki değerlendirme hükümleri, kavramlar, bunlarla ilgili hususların vergi mevzuatıyla uyumlaştırılmasının önemli olduğunu düşünüyorum,

olması gerektiğini düşünüyorum. İnşallah bundan sonraki şeylerde daha dikkatli olacağız diye bekliyoruz.

Buradaki düzenlemelerde bir de özellikle tarımsal desteklerdeki bu stopajların kaldırılması, kesintilerin kaldırılması, geçmişe dönük de bunların çiftçiye tekrar ödenecek olması gerçekten çok anlamlı olmuştur. Özellikle bu kuraklık döneminde çiftçinin üretimle ilgili ciddi sıkıntıları vardı ve bunların düzeltilmiş olması yerinde olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz ve yüce heyetinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına son konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 9'uncu Cumhurbaşkanımız rahmetli Süleyman Demirel'in belirttiği gibi, Türkiye'nin iyiliğine toplu iğne ucu kadar faydası olacak bir iş yaptığınızda biz buna ancak seviniriz ve sizi elbette destekleriz. Ancak görüşmekte olduğumuz teklife genel olarak bakıldığında, vergi sistemimizdeki yapısal sorunları çözmek yerine mevcut ekonomik durumun doğurduğu birtakım sonuçları ortadan kaldırmayı amaçladığı görülmektedir. Oysa mali sistemimizde çok ciddi sorunlar bulunmaktadır. OECD verilerine göre, ekonomimizin yüzde 28,8'i kayıt dışıdır. Yani Türkiye, dünyada en yüksek kayıt dışı ekonomiye sahip ülkelerden biridir. Ülkemiz gelir vergisi baskısının çok yüksek olması nedeniyle kayıt dışılığı telafi etme arayışındadır yani gelir vergisi baskısının yüksek olmasının sebebi kayıt dışılıktır. Dolaylı vergilerde de dünyanın önde gelen ülkelerindeniz. Türkiye'de bütün vergi yükü, bu çerçevede, kayıtlı çalışanların üzerinedir. Bu nedenle bu kesim, yüksek ve adaletsiz gelir vergisi altında ezilmektedir. Elektrik faturalarında 5 kalem vergi ödüyoruz, 1 araba aldığımızda 1 tane de devlete alıyoruz, akaryakıtta litre başına 1,5 lira civarında ÖTV ödüyoruz. Dünyanın en pahalı mazotunu kullanan Türk çiftçisini ağır girdi maliyetleri altında ezilmekten bir nebze olsun kurtarmak için çiftçinin kullandığı mazottan ÖTV'nin kaldırılmasını öngören kanun teklifimiz maalesef geçtiğimiz yasama yıllarında Cumhurbaşkanlığı çoğunluğu tarafından reddedilmiştir. Mali sistemimiz o kadar bozuk ki dünyanın en yüksek vergi hadlerini uygulamamıza rağmen verimli bir vergi geliri üretemiyoruz. Kısacası vergi sistemimizin köklü bir değişime, yapısal reformlara ihtiyacı bulunmaktadır. Böyle bir reform yapılmadığı sürece, bu kanun teklifinde olduğu gibi palyatif çözümler, yama tedbirlerle idareimaslahatçılık devam edecektir.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin önemli yükseköğretim kurumlarından olan Aydın Adnan Menderes Üniversitesine bağlı Uygulama ve Araştırma Hastanesinde geçtiğimiz aylarda 30'a yakın profesör, ayrıca çok sayıda hekim ve diğer sağlık çalışanı istifa talebinde bulunmuştu. Aydın'da yaptığım görüşmelerden edindiğim bilgilere göre üniversite hastanesinin ekipmanlarının yetersiz olması hem sağlık çalışanlarının çalışma koşullarını hem de Aydınlıların tedavi hizmetlerine erişimini güçleştirmektedir. Örneğin, mamografi cihazının aylardır arızalı olması nedeniyle hastaların mamografi için devlet hastanelerine yönlendirildiği belirtilmektedir. Hastane eczanesinde de başta başeczacı olmak üzere çok sayıda istifalar nedeniyle eczane, ilaç temininde sıkıntı yaşamakta, verimli olamamaktadır. Yoğun bakımdaki vantilatörler, taşınabilir akciğer grafisi aletleri, bronkoskopi gibi aletler ya bozuk ya da eksik durumdadır. Ayrıca, hastaneye ilişkin çok sayıda usulsüzlük ve yolsuzluk iddiaları gündemdedir. Konuyla ilgili olarak verdiğim soru önergesine yanıt bekliyorum. Buradan bu sorunları bir defa daha gündeme getirerek meselenin bir an önce açıklığa kavuşturulması çağırımı yeniliyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Ekim tarihinde, Paris İklim Anlaşması'nın kabul edildiği oturumda yaptığım konuşmada ülkemizin karşı karşıya bulunduğu tehditler ve dış politika sorunlarıyla ilgili olarak Meclise bilgi verilmesini talep etmiştim. Bugün aslında daha kritik bir konumdayız. Suriye'de olup bitenler, ilgili tarafların açıklamaları ve özellikle Türkiye adına yapılan açıklamalar konusunda Meclisin bilgilendirilmesi ihtiyacı ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkürler.

Demokrasiye ve Parlamente'ye saygının bir gereği olarak iktidar, Suriye ve İdlib başta olmak üzere dış politikamızdaki gelişmelerle ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisini en kısa sürede bilgilendirmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz.

Sisteme giren arkadaşlara yerlerinden birer dakika soru sormaları ve daha sonra da Komisyonun cevaplandırması için süre tanıyacağız.

İlk soru Abdurrahman Tutdere'ye ait.

Buyurun Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Başkanım.

Teklifin 56'ncı maddesiyle Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 12'nci maddesinin 2'nci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde değişiklik yapılmakta, Cumhurbaşkanına özel tüketim vergisini 3 katına çıkarma yetkisi verilmektedir. Bu düzenleme 4733 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle tek başına içim özelliğine sahip bütün üreticilerinin kuracağı kooperatiflerin üreteceği bütün mamulü için de geçerli olacak mı? Bu şekilde bir düzenleme Türkiye'deki bütün üretimini olumsuz anlamda etkileyecek midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, sizin vasitanızla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına sormak isterim. Uludere içerisinden geçen su deresi var. Bu su deresindeki kirlilik nedeniyle Uludereliler rahatsız oluyor çünkü çok kirli bu dere ve koku yapıyor.

Ayrıca Uludere içerisinden geçen bu derenin olası sel felaketi nedeniyle Uludereliler bir mağduriyet yaşayacaktır. Bu konuda Devlet Su İşlerinin Uludere içerisinden geçen bu derenin ıslah çalışmalarını yapması gerekmektedir; aksi takdirde, Uludereliler bu konudan mağdur ve Uludere içerisinden geçen o nehir de sıkıntı yaratıyor. Uludere'de sürekli dönüşümlü olarak temiz su veriliyor ve bu dönüşümlü su verilmesi nedeniyle de vatandaşlar temiz içme suyuna ulaşamıyor yani Uludere'de kısacası su sıkıntısı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İktidara göre bu ülkede yoksulluk da yok, açlık da yok, cezaevlerinde zulüm de yok. Cezaevlerinde mahpuslar hak ihlallerine itiraz ettiği için, yakınlarına şikâyetlerini ilettiği için keyfî disiplin cezaları alıyorlar. Mahpuslara uygulanan şiddete, cinsel saldırılara rağmen hakkında soruşturma açılan mahpus oluyor, şiddet uygulayanlar ise ödüllendiriliyor. Sonra da bu disiplin cezaları şartlı salıvermelerin, denetimli serbestlik haklarının yok edilmesinin gerekçesi hâline geliyor. Cezaevleri kan ağlıyor ama diyorlar ki: "Cezaevleri çok iyi hatta insanlar cezaevlerine girmek için kuyruğa girmiş." "Zulmünüz batsın!" demek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, AKP’li cezaevi komisyon üyesi cezaevlerinden kendilerine herhangi bir şikâyet gelmediğini söylüyor. Şimdi, acaba Diyarbakır D Tipi Cezaevini ziyaret ettiler mi? Burada yaşayan 83 yaşındaki Mehmet Emin Özkan’la görüştüler mi? Yirmi altı yıldır cezaevinde, 83 yaşında, 10’dan fazla ağır hastalığı var, 8 kere kalp krizi geçirmiş, 4 kez anjiyo olmuş, 2015’te yüzde 87 ağır hasta olduğuna dair rapor var ancak değişen siyaset nedeniyle 2019’da bu rapor iptal ediliyor ve tek başına ihtiyaçlarını karşılayamadığı hâlde hâlâ cezaevinde tutuluyor; çıktığı duruşmada avukatlar kendisinin hapiste olduğunun farkında bile olmadığını söylüyorlar; bu mu adaletiniz? Yani bu mu sizin cezaevleriyle olan ilginiz ve alakanız? Buradan bunu sormak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Evim” firmaları mağdurlarının mağduriyeti devam ediyor. Vatandaşlar kıt kanaat imkânlarıyla biriktirdikleri paralarla ev ve araba almak için bu firmalara başvurdular ve bu firmaların açgözlülüklerinin mağduru oldular. BDDK konuyu takip etti, güya denetim altında bulundurdu ama eksik, yetersiz, hukuksuz bir takipti bu, vatandaşların mağduriyeti devam etti ve sonunda bu firmalar TMSF’ye devredildi. Bu vatandaşların biriktirdikleri paralar hakkında üç buçuk aydır tek bir açıklama yapılmıyor. 54 bin mağdur var ve tek bir açıklama yapılmıyor. İnsanlar psikolojik sorunlar yaşıyor, aileler dağılıyor ve büyük sıkıntılar oluşmasına rağmen tek bir açıklama yapılmıyor. Evim Mağdurları Platformu olarak da büyük bir gayretle çalışıyorlar. Lütfen bu ses duyulsun.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sivas’ın Kangal ilçemize bağlı Deliktaş köyünde 2014 yılında kapatılan Deliktaş İlköğretim Okuluna 18 bin TL’si okula, 13 bin TL’si lojmana, 7 bin TL’si de bağımsız bölüme olmak üzere 38 bin TL elektrik borcu çıkarıldı. Yedi yıldır köye uğramayan elektrik dağıtım şirketi 2021 yılında gelip köylüden 38 bin TL talep ediyor. Köy muhtarımız ve vatandaşlarımız “Bu borcu nasıl ödeyeceğiz?” diye kara kara düşünüürken şu an icra tehdidiyle karşı karşıya kalmış durumdalar. Yolunu, suyunu, altyapısını ihmal ettiğiniz yetmezmiş gibi şimdi de köylüyü elektrik şirketlerinin insafına terk ettiniz. Buradan başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez olmak üzere tüm yetkilileri bu hatadan dönmeye, Deliktaş köyünde yaşanan mağduriyeti gidermeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sosyal Güvenlik Kurumu bundan yaklaşık bir buçuk ay önce 52 kalem ilacın geri ödeme listesinden çıkarılacağını duyurdu ve yarın uygulama başlıyor, bunun yanında 147 kalem ilaçta da reçete yazımında kısıtlamaya gidiyor. Bu ilaçlar ağrı kesiciler, kas gevşeticiler ve hatta bebeklerin dış çıkartırken kullandığı jeller dâhil. Bunları ödeme listesinden çıkartarak tasarruf yapacağını düşünen SGK, aslında, bu ekonomik şartlar altında vatandaşın ilaca ulaşmasını daha güçleştiriyor. Katkı payını her ödeyemeyen vatandaş bu ilaçları bundan sonra cebinden para ödeyerek almak zorunda. “Sağlıkta devrim yaptık.” diyenlerin her geçen gün Sosyal Güvenlik Kurumu kapsamından bu ilaçları çıkartması aslında vatandaşlarımızın özel sektöre yönelmesine ve tamamen paraları nispetinde sağlık hizmeti alabilmelerine yol açmaktadır. Bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmesini, sağlığın herkese eşit bir hak olduğunu buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Geçtiğimiz günlerde Ümraniye’deki atık deposunda düzenlenen baskında yüzlerce kâğıt işçisi gözaltına alındı, 3 işçi tutuklandı. İki ay önce de valilik kararıyla Bahçelievler’deki depoya operasyon yapılmıştı. Valilik baskın sebebinin “haksız kazanç, kayıt dışı kazanç elde etmek, İstanbul’un çöpünü çalmak, göçmen işçi çalıştırmak, güvenlik sorunu yaratmak” olarak açıklamıştı. Geri Dönüşüm İşçileri Derneği kurucu üyesi Ali Mendillioğlu ise atık kâğıt toplama işçilerine yönelik baskının rant meselesi olduğunu söylüyor. Emine Erdoğan’ın duyurduğu Sıfır Atık Projesi’yle geçen sene Türkiye Çevre Ajansı kuruldu; projeyle birlikte iktidarın, ayrıştırma tesisi kuran şirketlerin önünü açmaya çalıştığı ifade ediliyor. Kâğıt toplayıcıları üzerindeki baskıların nedeni bu yeni rant projeleri midir? “Haksız kazanç” derken vergi kaçakçısı şirketlere karşı da kâğıt işçilerine yapılan uygulamaları yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle gerek Komisyonunda gerek Genel Kurulda bu kanun teklifi konusunda katkıda bulunan bütün arkadaşlarımıza şükranlarımı sunmak istiyorum. Bu teklifle ilgili Komisyonumuzda muhalefet partilerinden arkadaşlarımızın da ciddi değerlendirmeleri, olumlu yönde değerlendirmeleri oldu, elbette eleştirileri de oldu; burada da o eleştiriler doğrultusunda, nitekim, birtakım önergeler verildi ve tartışmalı konular da büyük oranda giderilmiş oldu. Dolayısıyla aslında, neredeyse bütün grupların üzerinde uzlaştığı, büyük oranda uzlaştığı –ufak tefek farklılıklar olabilir- bir kanun sürecini yaşamış olduk; bu açıdan gerçekten memnuniyet duyduğumuzu belirtmek isterim ve katkıda bulunan herkese teşekkür ederim.

Mükellef dostu bir kanun teklifi -bir arkadaşımız az önce konuşurken ifade etti- gerçekten mükellef lehine birçok husus içeren bir düzenleme; bir taraftan da çağdaş gelişmelere uyumu öngörüyor. Özellikle dijitalleşme konusunda, işte, elektronik vergi dairelerinden elektronik deftere varıncaya kadar birçok hususu, gelecekte Türkiye’nin yeni teknolojilere uyumu açısından yetkilendirmeleri ihtiva eden önemli bir düzenleme. “Mükellef lehine” derken, basit usulde çalışanlara yönelik getirilen muafiyet geniş kitleleri ilgilendiren bir unsur.

Diğer taraftan, çiftçilerimize dönük -biliyorsunuz- artık desteklemelerde vergi alınmayacak, verilen bir önergeyle geçmişe dönük alınan o vergiler de iade edilmiş olacak; bu, gerçekten önemli bir düzenleme. Bu yılki etkisi 600 milyon civarında hesaplanıyor. Geçmişe dönük vergi alacağı ve faizi hesaplandığında 3,4 milyar gibi bir etki var yani toplamda 4 milyar TL gibi bir kaynağın çiftçilerimize transfer edilmesini sağlayacak önemli bir düzenleme olduğunu ifade etmek isterim.

Yine, sosyal medya konusunda da önemli düzenlemeler var. Sosyal medyada belli limitler altında gelir elde edenlere ilişkin yükümlülükleri sadeleştiren, ihtilaflı konuma düşmelerini engelleyici ama aynı zamanda da vergilerini ödemelerini sağlayıcı düzenlemeler var. Banka üzerinden yüzde 15 tevkifat yapmak suretiyle vergiler kesilmiş olacak. On binlerce insanı ilgilendiren bir düzenleme. Orada da gerçekten kayıt dışılık da engellenmiş olacak, vergi de ödenmiş olacak, ihtilaflar da giderilmiş olacak. Buna benzer çok sayıda hüküm içeren bir düzenleme.

Ben, tekrar, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Tabii, teknik düzeyde çalışan bürokrat arkadaşlarımıza, bakanlıklara da teşekkür ediyorum; yasama sürecine idareimizin de önemli katkıları var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tütünlü ilgili soru vardı Başkanım, ne oldu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sorulara gelecek olursak, soruların birçoğu kanundaki maddelerle ilgili değil, değişik bakanlıklarımızı ilgilendiren hususlar; onlar tutanaklara da geçti. İnaniyorum ki bakanlıklar yazılı bir şekilde gerekli cevapları vereceklerdir, takdir edersiniz ki benim o konularda detaya girmem doğru olmaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tütünlü ilgili Başkanım, tütünlü...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Doğrudan tütünlü ilgili bir soru var, onunla ilgili

müsaadenizle cevabı okumak istiyorum. ÖTV oranlarının yükseltilmesi yetkisine ilişkin Adıyaman Milletvekilimiz Sayın Tutdere'nin bir değerlendirmesi oldu. Sigaranın maktu ÖTV tutarlarına ilişkin Cumhurbaşkanlığına verilen yetki, maktu verginin artırılacağı anlamına gelmemektir; bu sadece bir yetki, kullanıp kullanmamak idarenin takdirinde elbette. Eğer bu teklif yasalaşırsa Meclisimiz idareye, Hükûmete bir yetki vermiş olacak. O yetkiyi kullanıp kullanmamak, ne ölçüde kullanmak konusunda idarenin elbette takdir hakkı var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vermeyelim o zaman o yetkiyi Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sarmalık kıyılmış tütünün asgari maktu vergi tutarı gram başına 0,0625 Türk lirası. Ancak normal sigaralarda dal başına 0,4386 Türk lirası yani arada ciddi bir farklılık var sarmalık kıyılmış tütün lehine.

Sigaralar kısmında şu anki yetki limitleri dolmuş durumda. Aslında yeni bir şey yapmıyoruz, geçmişte de Hükûmete Meclisimiz bu yetkiyi vermiş -belli katına kadar artırma- o limitler donmuş durumda, şimdi o limitleri yükseltici bir düzenleme yapıyoruz. Yani geçmişte var olan bir yetkiyi aslında yeni limitlerle devam ettirmiş, güncellemiş oluyoruz, yoksa köklü bir yenilik getirmiş değiliz bu konuda; bunu ifade etmek isterim.

Bu "evim" firmalarıyla ilgili bir değerlendirme oldu. Tabii, bunun resmî ismi tasarruf finans şirketleri. Geçmişte hiçbir düzenleme yoktu biliyorsunuz ve çok daha büyük riskler içeriyordu o hâliyle. Meclisimizin takdiriyle bu düzenlemeler yapıldı ve artık bir düzenleyici otorite var, denetleyici otorite var. Bugünkü sorunlar bu çerçevede içinde çözülmesi gereken meseleler ama düzenleme yapılmasaydı nasıl sorunlarla karşı karşıya kalacağımızı takdirinize bırakıyorum. Belki çok daha önemli risklerle karşı karşıya kalabilirdi tasarruf sahipleri. Meclisimiz bu düzenlemeyi yapmakla aslında sorunlara müdahale edilmesi için bir alan açmış oldu. Bu çerçevede de tabii, hiç kimsenin mağdur olmayacağı bir şekilde, ilgili idarelerimizin bu sorunları çözmelerini temenni ediyoruz. Detayını çok fazla bilemediğim için bir şey diyemiyorum ama mutlaka ilgili kurumlarımız cevap vereceklerdir. Adalet Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla ilgili, çok değişik bakanlıklarımızla ilgili sayın vekillerimizin soruları oldu, onları da -dediğim gibi- ilgili bakanlıklarımız mutlaka yazılı bir şekilde veya başka bir kanalla cevaplandırıcaklardır diye inanıyorum.

Bu vesileyle, eğer vaktim varsa, sorularda değil ama konuşmalarda ifade edilen bazı hususlarla ilgili de bilgi arz etmek isterim.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, vaktiniz kalmadı.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Kalmadıysa teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ama eğer çok arzu ederseniz bir dakika daha ilave edebilirim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yok, yok, teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Peki.

Sayın milletvekilleri, üçüncü bölüm üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, üçüncü bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

46'ncı maddede 3 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 46'ncı maddesinde yer alan "hâlükârda" ibaresinin "koşulda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Lütfi Kaşıkçı

Hatay

Mehmet Celal Fendoğlu

Malatya

Mevlüt Karakaya

Ankara

Esin Kara

Konya

Nevin Taşlıçay

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Hatay Milletvekili Sayın Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Kaşıkçı. (MHP sıralarından alkışlar)

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 46'ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün yapacağım bu beş dakikalık konuşma boyunca sizleri görüşülmekte olan bu kanun teklifinin birazcık dışına çıkarmayı ancak konuşmamın sonunu tekrardan bu kanun teklifine bağlamayı planlıyorum. Sizlerle bugün paylaşmak istediğim konu aslında küresel manada yaşadığımız kuraklık ve kuraklığın beraberinde getirdiği su problemi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke karşı karşıya kaldığımız problemleri genellikle anlık tartışır ve değerlendirmelerimizi olayın sıcaklığı geçtiğinde bırakırız. Örneğin, bir sel felaketi yaşar ve yaralar sarıldıktan sonra bu konuyu gündemimizden düşürürüz veya bir deprem felaketi yaşadığımızda haftalarca gündemimizin ilk sırasına bu konuyu alır, enine boyuna bu meseleyi tartışır, yaralar sarılınca da bu konuyu gündemimizden düşürürüz. Yine, bir yaz boyunca susuzluk gündemimizin ilk sırasında yer alır ancak sonbahar kendini göstermeye başladığında yaz boyu yaşadığımız o korkunç günleri çok hızlı bir şekilde geride bırakırız, aynı bugün olduğu gibi. Bugün yazın bitimi, sonbaharın başlamasıyla birlikte yağışlar başladı ve artık yazın şehirlerimizde yaşadığımız su problemini konuşmuyoruz. İşte, bu konuşmanın önemi de aslında bu problemin ortadan kalktığı bir dönemde yani bugün yapılıyor olması.

Değerli arkadaşlar, yazın Hatay ilimiz genelinde yaşadığımız çok büyük bir susuzluk meselesi var. Normal şartlar altında gelişmiş kentlerde barajlar, göletler gibi su yapılarından karşılanan içme suyu ihtiyacımız ilimizde -üzülerek söylüyorum- traktörlerin arkasına takılan su tankerleriyle karşılanmaya çalışıldı. Hatay Büyükşehir Belediyesine -ki yetki ve sorumluluk Hatay Büyükşehir Belediyesinde- bunu, susuzluk meselesini sorduğumuz zaman bizlere verdiği cevap: "Yer altından suyu çıkartmak için kullandığımız pompaların elektrik kabloları çalındı." ifadesiydi. Hatay'da yazın yaşadığımız üç dört aylık susuzluğun çözümünü Hatay Büyükşehir Belediyesi bizlere bu şekilde açıkladı. Aslında biz biliyoruz, kabloların çalınması değil, Hatay Büyükşehir Belediyesinin vizyonsuzluğu sayesinde biz, Hatay'da 1,5 milyon insan, yazın, 15 ilçede susuzluktan kavrulduk.

Geldiğimiz noktada, Hatay'la ilgili, içme suyu ihtiyacıyla ilgili Hatay Büyükşehir Belediyesi yazın yaşananlardan ders alıp da acaba bir çalışma başlattı mı diye bakıyorum, son iki aydır hiçbir çalışmanın olmadığını görüyorum ki böyle giderse önümüzdeki yaz da yine biz Hataylılar olarak susuzluktan kavrulacağız. Oysa ki Devlet Su İşleri Hatay'da içme suyu ihtiyacını karşılamak için Samandağ ilçemize bağlı Karaçay'da çok güzel bir baraj yaptı. Bu baraj, şu an Antakya ve Samandağ ilçelerimizin içme suyu ihtiyacını karşılıyor. Yine, İskenderun gibi çok büyük bir ilçemizin içme suyunu karşılamak için devletimiz Osmaniye Aslantaş Barajı'na döşediği isale hatlarıyla İskenderun'a su getirdi fakat bu hattın devrini Hatay Büyükşehir Belediyesi bir türlü üzerine almadı.

Değerli milletvekilleri, içme suyuyla ilgili yaşadığımız sıkıntılar bunlarken tarımsal sulamada da Hatay gerçekten çok önemli günler yaşıyor. Hatay'da, devletimiz, Reyhanlı ilçemizin sınırları içerisinde çok büyük bir baraj yaptı. Aslında "baraj" ifadesi az kalır çünkü yaklaşık 7 tane orta büyüklükte baraja eş değer büyüklükte bir Reyhanlı Barajı'ndan bahsedebiliriz. Gerçekten mega bir projeydi. Bittiği zaman 480 milyon metreküp su tutma hacmine sahip olacak ve -yaklaşık 585 bin dekar- Amik Ovası'ndaki arazilerimiz bu barajdan sağlanacak suyla sulanacak. Peki, şu an çiftçilerimiz sulama suyu ihtiyacını nasıl karşılıyorlar? Hemen hızlıca söyleyeyim: Amik Ovası'ndaki binlerce kuyudan çektikleri suyla tarımsal sulama ihtiyaçlarını karşılıyorlar. Elbette bu da önemli bir girdiye sebep oluyor. İşte, tam bu noktada aslında önerimiz şuydu: Bakınız, -sürem de bitmek üzere ama- 100 dönüm bir arazide bir çiftçimizin tarımsal sulamada ihtiyaç duyduğu su için, yer altından suyu çıkarmak için harcadığı tutar yaklaşık 80 bin ile 100 bin TL arasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Dolayısıyla bunun da çok önemli bir girdi olduğunu görüyoruz. İnşallah Reyhanlı Barajı bittiği zaman bu girdi vatandaşımızın, çiftçimizin cebinde kalacak. İşte, o baraj bitene kadar şöyle bir önerimiz var: Tarımsal sulama için –biliyorsunuz- elektrik birim fiyat maliyeti meskenler için kullanılan elektrik birim fiyatından yaklaşık yüzde 15 daha pahalı. Eğer tarımsal sulama için elektrik birim fiyatları meskenlerle eş değer hâle geldiği zaman vatandaşımızın cebine aslında devletimiz tarafından önemli bir destekleme yapılmış olacak.

Ben bu hususta, bir madde üzerinde, Hatay'la ilgili, yaşanan içme suyu problemiyle ilgili özellikle vatandaşlarımızın yaşadığı sıkıntıları dile getirmek için söz almış bulunmaktayım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer 2 önerge aynı mahiyette olup, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 46'nı maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aylin Cesur

Muhammet Naci Cinisli

Adana

Isparta

Erzurum

Bedri Yaşar

Behiç Çelik

Enez Kaplan

Samsun

Mersin

Tekirdağ

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdüllatif Şener

Emine Gülizar Emecan

Cavit Arı

Konya

İstanbul

Antalya

İlhami Özcan Aygun

Süleyman Girgin

Çetin Osman Budak

Tekirdağ

Muğla

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Yeni yasama yılının Meclisimize, milletimize, demokrasimize hayırlı olmasını dilerim.

Geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden İstanbul Milletvekilimiz İsmet Uçma Beyefendi'ye Allah rahmet eylesin; Meclisimize, değerli ailesine ve AK PARTİ camiasına başsağlığı dileklerini sunarım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi gazilik unvanını 13 Eylül 1921'de Sakarya Meydan Savaşı'nın kazanılmasıyla hak etti. Meclisimizin "Gazi" unvanının 100'üncü yıl dönümünde cumhuriyetimizin banisi Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah arkadaşlarını, Gazi Meclisimizin üyelerini, aziz şehitlerimizi rahmetle, saygıyla anıyorum.

Vergi Kanunu'nu düzenlerken, devletin varlığı ve egemenliğinin vergi, adalet ve orduyla direkt bağlantılı olduğu bilinciyle hareket edilmesi gereğini özellikle AK PARTİ yetkililerinin bilgilerine sunarım. Bu hassasiyet ve ciddiyetle vergi meselesini ele almalıyız; önümüze gelen kanun teklifinde ise bu hassasiyet ve ciddiyeti, çok üzülerek, göremiyorum.

Üzerinde söz aldığım maddeyle, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarında karşılaşılan sorunların çözülmesi amaçlanıyor. AK PARTİ Hükümeti, Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi'ni 2011 senesinde imzaladı. On senedir bir düzenleme yapılmaması büyük bir eksiklikler.

100'den fazla ülkenin taraf olduğu sözleşme çerçevesinde, vergi kaçakçılığında etkin bir yöntem olarak bilgi değişiminin yapılması kaydediliyordu ancak otomatik bilgi değişimine ilişkin yasal düzenleme ülkemizde 2018 yılında yürürlüğe girdi. On senedir hem yabancı muhataplar oyalandı hem de sözleşmeyle konudan en çok mağdur olacak gurbetçi kardeşlerimiz habersiz bırakıldı. Yine, başını kuma gömmeye taktığı ve sorun yokmuş gibi davranma alışkanlığıyla karşı karşıyayız. Türkiye gibi demokrasi ve köklü devlet gelenekleri oluşmuş, yüz yıllardır güven üzerine uluslararası siyaset tatbik eden bir ülkenin "şeffaf olmayan ülke" konumuna düşürülmesini ve kendi gurbetçi vatandaşlarını mağdur etmesini İYİ Parti olarak kabul edemeyiz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ kendi ayrıcalıklı firmalarında vergi cenneti oluşturma gayretinde. Yandaş vakıfların vergiden muaf tutuldukları yetmezmiş gibi ak vakıflar, birer para aktarma ve aklama merkezleri konumundalar âdetâ. Kayrılan ak firmalar için ülkemiz zaten bir vergi cenneti olmuşken, firmalarını vergiden muaf tutulan ülkelere taşıyan, o ülkelerdeki işlemlerinin hukuksuz olduğu ortaya çıkınca da yeni cennetlere yelkenlerini açan ak şahsiyetler aziz milletimizin içine sinmiyor. Gerek bu şahsiyetler gerekse de ülke kendileri için neredeyse vergi cenneti olmasına rağmen üç kuruş vergiyi bile Türkiye'den esirgeyenler belki yerlidirler ama millî ve vatansever değillerdir.

Görüşüğümüz teklifin kamuoyuna vergi reformu olarak yansıtılması hakikaten gülünç. Meşhur 2023 hedeflerini 2019 yılında çöpe atan On Birinci Kalkınma Planı'nda yeni bir vergi usul kanununun çıkarılacağı ifade edilmişti. Teklif, yeni bir kanun olmamakla birlikte çok büyük sorunlarla boğuşan çiftçi, sanayici ve ticaret erbabının dertlerine ve ülkenin yapısal vergilendirme sorununa pansuman bile olmayacak nitelikte.

Diğer yandan, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin olası olumlu yansımaları da dün gece yine bir keyfi saray kararıyla yok olup gitti. Para politikalarının omurgası Merkez Bankasına yapılan keyfi darbeler sonucu ülke ekonomisi hesap edilemez bir duruma gelmiştir. İş bilmez yeni keyfi kararın Türkiye'ye maliyeti 300 milyar liradır. Bu, bir devlet krizidir. Bu maliyetin esas sorumlusu ise Türk devletini ve ülke ekonomisini akıl dışı teorileriyle keyfi idare edilir hâle getiren, ülkeyi iki dudak arasında hapseden Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir.

Vergiyile ilgili düzenlemeler yapılırken vergi adaleti gözetilmeli. Günümüzde Türkiye’de toplam servetin yarısından fazlası nüfusun yüzde 1’lik kesiminin elinde. Bu kesimin vergilendirilme oranı düşük olduğu için sosyal adaletin sağlanması güçleşiyor. Vergilendirilirken gelir adaletine olumlu yönde katkı sağlanmalı. Bu da yüksek gelir gruplarının daha yüksek oranda dolaysız vergilendirilmesiyle ancak olabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkenin neredeyse yarısından fazlasını oluşturan asgari ücretli vatandaşlarımız ağustos ayında ikinci gelir vergisi dilimine girerek yüzde 20 vergilendiriliyorlar. Diğer yandan, rant geliri elde edenler ile ak yandaş firma ve vakıfların vergiden istisna tutulması hem ekonomik yapısal sorunu hem de güven kaybını derinleştiriyor. Bu durum verginin adalet ilkesiyle tamamen çelişiyor.

Sözlerimin sonunda, bu tip adaletsiz ve düzeysiz vergi tekliflerinin Meclis Genel Kurulu seviyesine kadar çıkarılmasının konunun ciddiyetine tam varılamadığı kanaatini bende uyandırdığını belirtir, yüce heyetimizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak.

Buyurun Sayın Budak. (CHP sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 46’ncı maddesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Bu kanun, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının hükümlerine uygun olarak yapılacak karşılıklı anlaşma usulü başvurusunu netleştirmeyi amaçlıyor. Bu açıdan, herhangi bir sıkıntı yok, olumlu bir düzenleme diyebiliriz.

Şimdi, burada, yine, bu kanunun içinde konaklama vergisiyle ilgili bir madde var; 2 defa ertelenmişti, 3’üncü defa erteleniyor. Peki, erteleyeceğimiz niye bu kanunu yaptınız ve bu kanunu yaptığınız bununla ilgili gerekçeleriniz ne? Belli “pandemi” diyeceksiniz fakat başından itibaren bu kanunlar geldiği zaman bunun yanlış olduğunu, sektörün 2016 uçak krizinden itibaren büyük bir ivme kaybettiğini, özellikle istihdam açısından son dereceli sıkıntılı günler yaşadığını... Daha yeni kendini toplarken 2 kanun birden çıkardınız; bir tanesi konaklama vergisiyle, bir diğeri de Tanıtım Ajansı ile ilgili. 2 kanun getirdiniz, “Yapmayın.” dedik. Yani bu sektöre bir faydası olmaz, olsa olsa ancak Bakanlığınıza bir faydası olur, Turizm Bakanlığına bir faydası olur çünkü dünyadaki uygulamalar şöyle: Birincisi, turizmle ilgili eğer bir konaklama vergisi alınacaksa bu konaklama vergisi bulunduğu ilin belediyelerine verilir ve belediyeler alt yapıda, üst yapıda kullanmak üzere bunları harcarlar. Örnek vermek gerekirse Türkiye’ye 2019 yılında 52 milyon turist geldi. 52 milyon turist belli kentlerde yoğunlaştı; bunlardan bir tanesi Antalya, diğeri Muğla ve İstanbul. Şimdi, bu dönemlerde, örnek vermek gerekirse Antalya, 2019 yılında, aşağı yukarı 16 milyon turiste ev sahipliği yaptı yani, 16 milyon insanın, gelen turistin belediye anlamında bütün ihtiyaçlarını karşılayan bir durumla karşı karşıyaydı. Siz ne yaptınız? Bu vergiyi alıp merkeze götürecektiniz ama maalesef, pandemiden sonra da baktınız ki sektör zaten çökmüş, sektörün ağlayacak insanları yok “Biz bunu erteleyelim.” dediniz, 3’üncüsünde getirdiniz, bu kanunla da geçireceksiniz. Şimdi, buradan söyleyelim: Bu kanunu düzeltmemiz gerekiyor Meclis olarak. Bu kentlerde eğer turizmin sürdürülebilir olmasını istiyorsanız, bunu hadi eteledik ama bu pandemi devamlı olacak değil, bundan sonraki dönemde bunu bir kere daha değerlendirmek gerekiyor.

Bakın, benzer bir uygulama da Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı adı altında, TGA’lar adı altında yine para toplamaya devam ettiniz. Pandemi vardı, konaklama vergisini almadınız ama Ajanstan kesintileri niye aldınız? Sebebi belli, Bakanlığın arka bahçesinde masraflarını karşılayabilecek bir fona ihtiyacı vardı. Siz cirolardan -bakın, dünyada örneği yok- binde 7,5 kesinti yaparak bu paraları bir havuza atınız, attılar, Bakanlık attı ve bunun harcama kalemleriyle ilgili tek bir bilgiye ulaşamadık. Halbuki şöyle ki ben kanundan okuyayım, doğrudan kanundan net olarak şunu bir okuyalım bakalım: “Denetim sonucunda düzenlenen bağımsız denetim raporları Sayıştaya gönderilir. Sayıştay, münhasıran kendisine sunulan bağımsız denetim raporlarını esas alarak hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.”

Sundunuz mu? Sunmadınız. İki senedir para alıyorsunuz, iki senedir para topluyor Turizm Bakanlığı, bu paraların ne olduğunu bilmiyoruz. İki şeyi biliyoruz ama biri “Aşılıyım” maskeleri ve bu, yapıldığı günün hemen ertesi günü kaldırılmak zorunda kaldı, büyük bir skandaldı. İkincisi de Emine Erdoğan’ın yemek kitabının finansmanı ile ilgili ajansın payından oraya ödeme yaptı Bakanlık. Bu, kabul edilebilir değil.

Yine, bu Ajansla alakalı bir başka konu da: Bu paylar ödeniyor, Maliye Bakanlığına bu payı ödeyen insanlar götürüp yatırıyor. “Bu makbuzu bana kargo yoluyla ulaştırmak zorundasınız.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Budak.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Ya, şimdi, bir Bakanlık var, Turizm Bakanlığı, onun altında bir Ajans var; resmî olarak bir pay alıyor, Maliye Bakanlığına bu paylar yatırılıyor. Biri Maliye Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Maliye Bakanlığı; Turizm Bakanlığı başka bir ülkenin Bakanlığı mı? Bunların kendi aralarında bir koordinasyonu yok mu? Peki, niye söyledim bunu? Eğer o makbuzları Bakanlığa ulaştırmazlarsa bu parayı yatıranlar, 13 bin lira para cezasıyla karşı karşıya kalıyorlar ve bunun daha ilerisi de var, ellerindeki ruhsatların iptaline kadar gidebiliyor. Böyle bir karmaşa olmaz. Yani burada bir otomasyon sistemi kurulur ki otomasyon sistemiyle ilgili de geçtiğimiz günlerde Turizm Teşvik Kanunu’nda –temmuz ayında geçen- bu maddeyi de koymuştunuz “Otomasyon kurulacak.” diye, böyle bir otomasyon yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Budak.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Böyle bir otomasyon yok, böyle de devlet yönetilmez. Yani buradaki net olarak söyleyebileceğim son şey, bir kanun getirilirken bu kanunun etki alanlarının da değerlendirilmesi gerektiğidir ama maalesef böyle kanunlar Meclisimizden geçiyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

46’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47’nci maddede aynı mahiyette iki önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 47’nci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Aylin Cesur
Isparta

Behiç Çelik
Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Abdüllatif Şener
Konya
Cavit Arı
Antalya

Bedri Serter
İzmir
Süleyman Girgin
Muğla

Emine Gülizar Emecan
İstanbul
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 47'nci maddesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlarım.

Ben de size göçün maddi yönlerinden bahsetmek istiyorum: Dünyanın muhtelif ülkelerinde vatandaşlıklar verilmektedir, kabaca, parayı veren düdüğü çalmaktadır. Bir Batı ülkesinde 10 milyonluk yatırım yapanlar iki yıl, üç yıl kalmayı taahhüt ederlerse o ülke belli bir süreyle vatandaşlık veriyor. Bizde ise 250 bin dolarlık gayrimenkul yatırımı yapanlara vatandaşlık verilmektedir. Biraz daha cince bir fikirle, bu miktar daha aşağı düşürülüp isteyen kimselere Türkiye Cumhuriyeti'nde vatandaşlık veriliyor. Ayrıca, birtakım siyasi mülahazalarla maddi karşılıksız Türk vatandaşlıklarının verildiğini de bilmekteyiz.

TÜİK verilerine göre, 2018 yılında göçenlerimiz 253.600 kişiye yükselmiştir. 2016-2017 yılları arasında Türkiye varlık diliminden yüzde 12'sini kaybetmiştir ki bu 12 bin dolar milyonerine denk gelmektedir, bunlar Avrupa ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne göçmüşlerdir. 9 Ocak 2019 tarihinde Genel Kurulda yaptığım konuşmada bu konuya yine değinmiştim. Örneğin, son üç yılda 23 bin vatandaşımızın ülkemizden göç ettiği bildirilmektedir. Dünyada numerik olarak 3'üncü sırada dolar milyoneri göçü veren ülke olmamıza rağmen nüfusumuza kıyaslarsanız bu, 1'inci sıraya tekabül etmektedir. Şimdiye kadar, sadece bir Batı ülkesine göçmek için vatandaşlarımızın 5 ile 26 milyar Türk lirası arasında bedel ödediği hesaplanmaktadır.

Sayın Kuşoğlu'nun iddia ettiğine göre, 2016-2019 yılları arasında 300 ile 500 milyar dolar arasında servet yurt dışına transfer edilmiştir. Servetin ülkemizi terk nedenleri araştırıldığında öncelikli neden otoriteleşme ve kayırmacılık olarak öne çıkmaktadır. İnsanlar kendilerini tehdit altında hissediyorlar. AK PARTİ hükümetlerinin toplumu değiştirme çabaları başlı başına bir problemdir. Ülke, âdetâ kevgire dönmüştür. Nesilden nesile aktarılabacak olan servet başka ülkelere taşınmakta, bu servet yurt içinde kaldığı takdirde istihdama ve yatırıma dönecekken ülke, memleket bunlardan mahrum hâle gelmektedir. Yalnız belirli bir maddi güce ulaşan insanlarımız değil, belirli bir entelektüel güce ulaşan insanlarımız da ülkeyi terk etmeyi düşünmektedir yani ülkemiz kan kaybetmektedir. Yurdumuza çevre ülkelerden sosyoekonomik ve kültürel olarak nispeten zayıf insanlar göçmekte ve gelmektedir. Göç konusunda yurdumuz bir kapana sıkışmıştır. Göç, Türk milleti için mukadderat olmamalıdır. Gençlerimizin yüzde 78'i yurt dışına göçme düşüncesindedirler. Birkaç yıl önce savunma sanayisinde çalışan 100 kadar mühendisimiz, teknik elemanımız bir Batı ülkesine göçtü; bu göç bir skandaldır. Yani gençler, yurt dışına göçmeyi düşünüyorlar ve ellerine fırsat geçince de göçüyorlar. Hiç kimse beyin göçünün nedenini maddi kazanç seviyesine indirmemelidir, bundan daha karışık ve bundan daha girift bir olayla karşı karşıyayız. Konu tamamen liyakatle ilgilidir. Otoriter, kariyer planlaması olmayan kurumlarımızda hiçbir çalışan kendisini belirsizliğe, haksızlığa terk etmek istememektedir.

Yargı sistemindeki taraflılık, aynı zamanda Türk vatandaşlarını canlarından bezdirmiştir. İlk derece mahkemelerinden geçen davalarda kişilik haklarında haksızlığa uğradığını düşünen kişiler, üst derece mahkemelere gittiğinde yüzde 62 oranında davaları kazanmaktadırlar. AK PARTİ iktidarının vatandaşa dayattığı haksız ve yanlış uygulamalar onları bıktırmıştır. Baskıya ve haksızlığa sabredemeyen ve imkânları olanlar yurt dışına gidiyor, imkânları olmayıp yurt içinde kalanlar değişik yasal zeminlerde bu işi halletmeye çalışıyorlar, eğer bunu da başaramazlarsa boyunlarını büküp oturuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) - Adaletli vergi toplamak önemlidir, vergi gelirlerini yerinde harcamak daha da önemlidir. Her şeyden önemlisi adalettir. Hazreti Ali'ye rivayetle "Devletin dini adalettir." denmektedir. Türk milleti adaletini arıyor, o adaletle Allah'ın izni, milletin teveccühüyle İYİ Parti Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener başbakan olacak ve ülke adaletini bulacaktır.

Saygılarımla. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Bedri Serter.

Buyurun Sayın Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

BEDRİ SERTER (İzmir) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Burası milletin kürsüsü, biz milletin vekilleriyiz; bu kürsüden sizlere duymak istemediklerinizi duyurmak istiyorum. Bu gerçekleri hem biliyorsunuz hem de her geçen gün başınızı daha çok kuma gömüyorsunuz. Kulaklarını bütün sorunlara, dertlere tıkayan, sahaya artık hiç çıkamayan, kiblesini saraya dönmüş bir ittifakın üyeleri olarak bütün yetkileri saraya veren, tek adam düzenine su taşıyanlarsınız; milletin mutluluğu için değil, sarayın mutluluğu için çalışıyorsunuz.

Gelelim milletin gerçeklerine; acı ama gerçek. Önümüz kış. Doğal gazı son bir yılda yüzde 20 zam geldi, elektriği yüzde 27 zam geldi, enerji sektörü hâlâ yüzde 40 zam istemekte. Siz zaten çaktırmadan zam yapmaya devam ediyorsunuz ufak ufak. 2020 Ekim-2021 Ekim arası elektriği, doğal gazı 31 kere zam yaptınız. Halkım "Çocuklarımı, evimi nasıl ısıtacağım?" korkusu içinde kış gelmeden. 2021'in ilk beş ayında 1 milyon 525 bin abonenin elektriği, 675 bin abonenin doğal gazı kesilmiş durumda. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz ki?

2023 vaatlerinizde kişi başı gelirin 25 bin dolar olacağını söylemişlerdi, bugün 8.500 dolarlarda dolaşmakta. Ey Cumhuriyet İttifakı, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

On sekiz yıllık dönemde İngiltere'deki tefecilere, dünyanın kanını emicilere 193 milyar dolar faiz ödediniz, 83 milyon vatandaşımızdan aldığınız vergileri onlara aktardınız. 2021'in ilk dokuz ayında ise 124 milyar Türk lirası faiz ödendi. Faiz için ödenen bu para çiftçimizin ödenmeyen mazotu, öğrencimize verilmeyen bilgisayar, üniversitemize yapılmayan yurt, bebeklerimizin alınmayan mamasıdır. Bu paraları nereye ödüyorsunuz, neden ödüyorsunuz? Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Tek adam şahsı iktidarının işbaşı yaptığı tarih itibarıyla 5 milyon 600 bin işsiz varken bugün 7 milyon 900 bin işsiz var.

Her 3 gençten 1'i işsiz. Yandaş kurumlarınıza sayfa sayfa atama listeleri havalarda uçuşuyor. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın vekilleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Bugün bu ülkenin doğan her bebeği 27 bin Türk lirası borçla doğuyor, her gün bu borç artıyor. Ne günahları var bu bebeklerin? Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Köylümün suyu bitti, gübresine son bir yılda yüzde 150, yem fiyatlarına yüzde 130 zam geldi. Köylüm "Bittim." diyor, ağlıyor, toprağına gidemiyor, bahçesine gidemiyor. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

KOBİ'm, küçük esnafım kirasını, elektriğini, suyunu, stopajını ödeyemez durumda. Binlercesi pandemi döneminde dükkânlarını kapattı gitti. Siz ise kira stopajını bile burada kaldırmayı reddettiniz. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

EYT'lim, 3600 ek göstergeyi tezkere bekler gibi bekleyen vatandaşım "Yeter artık Allah'ım!" diyor. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Evdeki teyzelerim, kardeşlerim "Çocuklarımızı nasıl doyuracağız, bu akşam ne çorba yapacağız?" diye düşünüyorlar. Yeni bebeği olanlar alarm takılı bebek bezlerine ulaşamıyorlar. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın milletvekilleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Kamyoncum, taksicim, minibüsçüm ve bilumum nakliyeciler kardeşlerim "Lastikler patlak, motor su kaynatıyor." diyorlar. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

On iki yıl önce 100 liraya 66 dolar alınıyordu, bugün, 100 liraya 11 dolar alınıyor. Nerede benim 55 dolarım? Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Cumhurbaşkanı "İtibardan, şatafattan tasarruf olmaz." diyor, vatandaş bir kuru ekmeğe muhtaç, çöpten ekmek topluyor. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Emekli amcam kasaptan 10 liralık 100 gram kıyma bile alamıyor. Açlık sınırı 3.050 lirada, yoksulluk sınırı 10 bin liraya dayanmış vaziyette, 12 milyon kişi açlık sınırının altında asgari ücretle evini geçindirmeye çalışıyor. Ey Cumhuriyet İttifakı'nın üyeleri, ne düşünüyorsunuz?

Bunların tek cevabı var, sizlere söyleyeyim: Artık, ceketinizi alıp gitme zamanı gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Derhâl, sandık bu halkın önüne konacak, sizler de bu ızdıraptan kurtulacaksınız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 2023'te yeniden sandığa gömeriz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 47'nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Açıkanal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıkanal'ın, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇIKANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gelişmekte olan ülkelerde tarımsal iş gücünün önemli kaynağını kadınlar oluşturmaktadır. Gerek dünyada gerekse Türkiye'de tarımsal üretimin ve kırsal hayatın sürekliliğinin sağlanmasında önemli rolü kadınlar üstlenmektedir. Yazın sıcağında, kışın soğukunda evde çocuğunu, serada sebzesini büyüten kadınlarımızın Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve AK PARTİ iktidarı her zaman destekçisi olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Bu vesileyle, tarıma, aile ve ülke ekonomisine maddi ve manevi katkılarından dolayı eli nasırlı, avuç içi toprak kokan, alnında damla damla teri parlayan cefakâr, vefakâr kadınlarımızı bir kadın çiftçi olarak tebrik ediyor, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) (Devam)

BAŞKAN – 48'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 48- 213 sayılı Kanuna ek 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Karşılıklı anlaşma usulü başvurusunun neticelendirilmesi:

EK MADDE 16- Başvurunun, Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında anlaşmaya varılarak sonuçlandırılması hâlinde durum mükellefe bir yazı ile tebliğ edilir.

Yazının tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde mükellefin varılan anlaşmayı kabul edip etmediğini Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmesi şarttır. Mükellef bu süre içinde bildirimde bulunmadığı takdirde, varılan anlaşmayı kabul etmemiş sayılır. Anlaşma sonucunun kabul edilmemesi veya kabul edilmemiş sayılması durumunda, otuz günlük sürenin bitiminden itibaren dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve vergi mahkemesi nezdinde dava açılabilir. Dava açma süresi, on beş günden az kalmış ise bu süre on beş gün olarak uzar.

Gelir İdaresi Başkanlığı ile diğer Akit Devletin yetkili makamı arasında varılan anlaşmanın mükellef tarafından süresi içinde kabul edilmesi durumunda karşılıklı anlaşma vaki olur ve varılan anlaşmaya göre vergi ve cezalarda düzeltme yapılır. Anlaşma üzerine tahakkuk eden vergilere 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizi; verginin kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren, mükellefin karşılıklı anlaşma sonucunu kabul ettiğini bildirdiği tarihe kadar geçen süre için uygulanır.

Karşılıklı anlaşmanın vaki olduğu durumda üzerinde anlaşılan hususlar ve anlaşma uyarınca düzeltilen vergi ve cezalar hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz, Kanunun 376 ncı maddesine göre ceza indiriminden faydalanılamaz ve uzlaşma hükümlerinden yararlanılamaz. Söz konusu vergi ve cezalar, düzeltme işleminin mükellefe tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenir. Düzeltme işlemine konu verginin tamamı ile cezaların yarısının bu süre zarfında ödenmesi halinde cezanın yarısı indirilir."

Abdülkadir Şener

Konya

Cavit Arı

Antalya

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Süleyman Girgin

Muğla

Tahsin Tarhan

Kocaeli

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kocaeli Milletvekili Sayın Tahsin Tarhan.

Buyurun Sayın Tarhan. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 48'inci maddesine baktığımız zaman, ülkemizin taraf olduğu çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları kapsamında varılan anlaşmaların mükellefe bildiriminin yazılı olarak yapılacağı düzenlenmektedir. Burada mükellefin bu kararı kabul edip etmediği, buna göre vergi mahkemesinde açılacak davanın süresi, anlaşmanın kabulüne dair kararın uygulanmasındaki teknik detaylara yer verilmiştir. Bu maddedeki düzenlemeler genel olarak uygundur. Biz, burada kuralları belirliyoruz sayın milletvekilleri.

Kurumlar, kadrolar uygulamada ne yapıyor? Ben, sizlere Kocaeli'de kurumların, kadroların neler yaptığını anlatacağım. 2016 yılında İzmit Belediyesi, 16 milyon 119 bin liraya, borcunu ödeyemediği için İzmit'teki Belsa Plazasını, içerisindeki dükkânları borcuna karşılık Sosyal Güvenlik Kurumuna devretmiş; olabilir, kamu kurumudur. Buraya kadar normal ancak Sosyal Güvenlik Kurumu bu dükkânları geçtiğimiz temmuz ayında sessiz sedasız ihaleye çıkarmış, tamamını sadece 17 milyon 310 bin liraya satmış. Sayın milletvekilleri, beş yıl önce 16 milyon olan bina, beş yıl sonra 17 milyon edebiliyor. Binanın Sosyal Güvenlik Kurumuna devredildiği 2016 yılında dolar kuru 2,7 TL, satıldığı Temmuz 2021 tarihinde ise dolar kuru 8,5 lira. Beş yılda bu bina hiç değer kazanmamış. Plaza yok pahasına satılmış. Bu plazanın içinde kaç dükkân var, biliyor musunuz? İnanmayacaksınız ama 176 tane dükkân var, bir tanesi 27 metrekare. Google'ı açıp bir fiyatlara, satılık dükkânların fiyatlarına bakayım dedim, 500-600 bin lira civarlarında 15 metrekare dükkânlar. Millî Emlak yakın tarihte 15 metrekare iş yerini 562 bin liraya satmış. Bir dükkânı 500 binden hesapladığımız zaman, yani 176'yla çarpıyoruz, 88 milyon lira ediyor. 88 milyon değerindeki plaza sadece 17 milyona satılmış. Değerli milletvekilleri, İzmit'in merkezinde bu bina, İzmit'in göbeğinde bir plazadan söz ediyoruz. Bu, vicdanlara sığmaz. İzmit'in merkezinde 176 tane dükkân yandaşlara peşkeş çekilmiş.

Sayın milletvekilleri, kurumlar, kadrolar uyuyor. Konuyla ilgili Bakana soru önergesi verdik: "Bu plaza hangi kriterlere göre satıldı?" diye. "Değerleme işlemi incelemeye tabi tutuldu mu?" sorduk, belki Bakanımız görür de bu duruma "Dür!" der diye ancak ses yok.

Öyle de olsa böyle de olsa eninde sonunda gideceksiniz. Hani diyorsunuz ya: "SSK'yi batırdınız." Siz ne yaptınız SGK'yi? Soya soya soğana çevirdiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aylin Cesur

Bedri Yaşar

Adana

Isparta

Samsun

Enez Kaplan

Behiç Çelik

Zeki Hakan Sıdali

Tekirdağ

Mersin

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdali.

Buyurun Sayın Sıdali. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayatlarımız yani yaşadıklarımız aslında tercihlerimizin sonuçlarıdır. Hani deriz ya "İnsan kendi kaderini kendi belirler" diye, kişisel olarak hayatımızın her kademesinde aldığımız kararlar değil midir sonuçlarıyla bizi bugünlere getiren, günahlarımızla, sevaplarımızla. Kaderlerimizin yani aldığımız kararların tüm sonuçlarının sorumluluğunu bu dünyada da öbür dünyada da yaşayacağımıza inanırız. Herkes kendisini doğrularına ve ufkuna taşıyacak tercihlerde bulunur. İşte, burada bireysel olarak kişinin kendi kararlarını alırken sahip olduğu bilgisi, kişisel tercihleri, hayata bakışı ve tecrübe dediğimiz birikimlerinden ne denli doğru faydalandığı ortaya çıkar. Kısaca, bireysel sonuçlarını yaşadığımız hayati kararlarımız sadece bizi ilgilendirir, bizi etkiler. Her birey liyakatinin hesabını kendisine verir ancak devlet ve millet yönetimine geldiğinizde alacağınız tüm kararlar artık sadece sizin makûs talihiniz, kaderiniz değildir, tüm milletindir. Devlet adamına vebali çok ağır ve sorumluluk doludur.

Bugüne kadar göstermiş olduğunuz, ülkeyle ilgili tüm karar ve tercihlerinizden anlıyoruz ki her şeyiyle liyakatten uzak, dinlemeden, araştırmadan, tartışmadan, uzlaşmadan, "Sadece ben bilirim."le geldiğiniz nokta ülkenin içine düştüğü çoklu krizlerin baş sebebidir. Ülkesini terk eden her Orta doğulunun, Asyalının ve Afrikanın baraj ülkesi hâline gelmekten tutun da sağlık ve finans sorunlarına, iklim krizi kaynaklı problemlere kadar birbirinden şiddetli krizlerle boğuşuyoruz. Bilimin ışığında akıl ve stratejiyle yönetilmeyen krizler yıkıcı etkiler yaratarak derinleşmeye devam edecek. Her meselede sürekli dilinize doladığınız "liyakat" işte, bu yüzden çok hayatidir. Bir türlü anlatamadık, bir türlü "Her şeyin en iyisini bir kişi bilir." alışkanlığınızı değiştiremedik. Mesela akıllara zarar "Faiz sebep, enflasyon sonuç." tezini 2014'te ilk ortaya attığınızda dolar 2 lira, enflasyon tek haneli, faizler yüzde 6'ydı. Şu anki rakamları bir ekonomist edasıyla vermek bile istemiyorum; karşıya pazara çıkan anlarsınız.

Kıymetli milletvekilleri, düzgün ve istikrarlı ekonomilerin olmazsa olmazı güvendir. Bu güvenle alakalı, ekonomik kararlarda, tıpkı dün geceki gibi Merkez Bankası Başkanını ayağınıza çağırıp sonrasında gece yarısı karamamesiyle, sanki günah onlarınmış gibi bürokratları harcaysanız "güven" kavramının altına da dinamit koymuş olursunuz. Ne yapmaya çalıştığınızı ne biz anlıyoruz ne de ekonomi çevreleri anlamlandırabiliyor. Eminim ki siz de ne olduğunu anlamak için bayağı bir çaba sarf ediyorsunuz. Çünkü ülkemizde doları yükselten de görevden alınıyor indirip piyasayı toparlamaya çalışan da görevden alınıyor. Hepimizin kafasında oluşan büyük soru işaretini aydınlatmak ve sıtma krizi geçiren ekonomimizi artık rahatlatmak adına soruyorum: Memleket ekonomisi kimin çıkarına yeterince evrilmiyor da ekonomimiz bu Merkez Bankasının sürekli değiştirilen bürokratlarının cereyanında kalıyor? Ekonomi biliminin tersine "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dersiniz, bir önceki Merkez Bankası Başkanını "Dediğimi yapmazsa gider." diyerek görevden aldığınız gibi benzer uygulamalara devam ederseniz, hayvanat bahçesi müdüründen bilimin merkezi olan TÜBİTAK'a başkan çıkarmaya kalkarsanız, yazılı sınavda 1'inci olanı mülakatta harcaysanız, üretim girdileri arttığı için ezilen çiftçiyi ve ürünün satıldığı marketi terörist ilan ederseniz ama yetmez, tencerenin vazgeçilmezi soğan ile patates depolarını terör operasyonu edasıyla basarsanız, bu da yetmezmiş gibi mercimeği Kanada'dan, mısırı Macaristan'dan sıfır gümrükle ithal ederseniz üretmek isteyen çiftçiyi, ülkeye faydalı olmak isteyen bürokrati, bilim yapmak isteyen akademisyeni yok eder, krizleri ülkenin normal hâline getirirsiniz. Bu durumda da bürokratlar çıkıp iktidarı üzmemek adına

“Enflasyon geçicidir.” diyerek liyakatsizliğe imza atarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Son olarak, aşılarını yurt dışında olan ve çeşitli sebeplerle Türkiye'ye gelecek Türk vatandaşlarının aşılarının e-nabız sisteminde yer alabilmesi, onlara HES kodu atanması konusunda çeşitli zorluklar tarafımıza iletiliyor. Bakanlığın açıkladığı prosedüre göre HES kodu almak isteyenler, bulundukları il sağlık müdürlüğüne aşı kartlarını ibraz eden bir dilekçeyle başvurmak zorundalar. Dilekçelere onay verilmesi ve HES sisteminde görülmesi bazen haftalar alıyor. Bu durum, Türkiye'ye kısa süreliğine gelecek vatandaşlarımızın HES kodu gerektiren yerlere girememesine, seyahat engellerine takılmasına sebep oluyor. Vatandaşlarımız mağdur olmamak için Türkiye'ye geliş programlarını bile iptal ediyorlar. 3-5 vatandaş helikopterle getirmek yetmiyor. Dijital çağda başvurular yurt dışından on-line olmalı ve vatana girmeden onaylanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Vatandaşlarımız da bu konuda daha fazla mağdur edilmemelidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 48'inci maddesinde yer alan “sonra” ibaresinin “itibaren” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

Diyarbakır

Serpil Kemalbay Pekgözü

İzmir

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Murat Çepni

İzmir

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

Züleyha Gülüm

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm.

Buyurun Sayın Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Merhabalar.

Evet, ülke bir yandan zenginler için cennet. Evet, birileri için cennet ama yoksullar için de cehennem hâline geldi. Ben, bu cehennemin içerisinde katı atık işçilerinden, geri dönüşüm işçilerinden bahsetmek istiyorum.

Son birkaç aydır İstanbul Bahçelievlerde, Ataşehirde, Bakırköyde, Ümraniye ilçelerinde atık kâğıt işçilerine yönelik iktidar tarafından operasyonlar yapılıyor. Baskınlarda işçiler gözaltına alınıyor. Bu gözaltılar sonucunda da 3 arkadaşımız tutuklandı. Geri dönüştürülen atıklara el konuluyor, depolar yıkılıyor, binlerce çalışan, emekçi işsiz bırakılıyor; araçlarına, çekçeklerine, kamyonetlerine el konuluyor. 145'i göçmen olmak üzere yüzlerce katı atık işçisi hakkında milyarlarca liralık da cezalar kesiliyor. Mülteci olanlar ise sınır dışı edilmek üzere Tuzla Geri Gönderme Merkezine sevk ediliyor.

Şimdi “Bu zulmün nedeni nedir?” diye bakmak gerekiyor. Daha önce iktidarın teşekküller ettiği “Emekleri çok büyük katkılar sağlıyor çevreye.” diye cümleler kurduğu katı atık işçilerine yönelik, geri dönüşüm işçilerine yönelik bu saldırı dalgasının kaynağına bir bakmak gerekiyor. Sanırım ki iktidar, bu geri dönüşüm işindeki kârın, rantın farkına vardı son süreçlerde ve buna yönelik de çalışmalar başlattı. Bu rantı emekçilerin elinden alıp, ekmeğini kazanmaya çalışan emekçilerin ekmeğine el koyup aslında sermaye sınıfının zenginlerine vermek istiyor ve burada çalışan insanları da emekçileri de bu rant şirketlerinin kölesi yani işçi kölesi hâline getirmek istiyor. Bütün dert aslında bunun üzerine kurulu. Bütün bunları gerçekleştirebilmek için de keyfi, uydurma gerekçeler söylüyorlar. Mesela, Valiliğin açıklaması, İstanbul Valiliği ne diyor? Kamu zararı ve haksız kazanç sebebiyet vermekten söz ediyor ve diyor ki: “Biz bunu durdurmak için müdahale ediyoruz.”

Şimdi, bakalım, atık kâğıt işçileri kim? Onlar toplumun en yoksulları, başka çaresi olmayanlar, başka iş bulamamış olduğu için bu işi yapmak zorunda kalanlar, ataması yapılmayanlar, sabahtan gece yarısına kadar çalışanlar yani ekmeğini çöpten çıkaranlar. Şimdi, diyor ki Valilik: Haksız kazanç sağlıyormuş. Ekmeğini çöpten çıkaran insanlar haksız kazanç sağlıyor olabilir mi? Kamuyu zarara uğratiyormuş. Nasıl zarara uğratiyor olabilir? Haksız kazanç ve kamu zararından söz edilecekse, devletin ve iktidar partisinin en küçük biriminden en üst kurumlarına kadar neredeyse haksız kazanç, yolsuzluk ve rüşvet çarkı içine bulaşmış veya bulaştırılmış kurumlarına bakmak lazım; üstelik milyonlarca dolarla, milyarlarca dolarla. Bütün bunlar kamuyu zarara uğratmıyor da geri dönüşüm işçileri mi, alın teriyle, zorla şartlarda kazanan asgari ücretli mi kamuyu zarara uğratiyor? “El insaf!” demek lazım. Onların ekmeğini elinden almak yetmezmiş gibi bir de kâğıt toplayıcılarını yasa dışı ilan ediyorsunuz “eşkiya” diyerek yaftalamaya çalışıyorsunuz. Şuradan çok net söyleyelim ki: Ekmeğini kazananlara “eşkiya” demek kimsenin haddine değildir, eşkiya varsa insanların elinden ekmeğini alanlardır.

Hazine garantili adrese teslim ihalelerle halkı ve doğayı sömürerek devasa servetlerine servet katan patronlar serbest ancak alın teriyle ekmeğini kazanan, çevreye de ekonomiye de en fazla katkısı olan atık işçileri gözaltına alınıyor. Sizin iktidarınızın aslında özeti bu. Bütün emek alanlarında yaptığınızın bir örneğini atık işçilerine yapıyorsunuz. Peki, bu işçiler ne yapacak? Depolarını ellerinden aldığınızda, çekçeklerini ellerinden aldığınızda yaşamlarını nasıl sürdürecekler? Ne yapsınlar, hırsızlık mı yapsınlar? Zira sizin iktidarınızda hırsızlık zaten normal, hırsızlık yapana da dokunulmazlık ilan ediyorsunuz. Sağlık güvencesinden, sağlıklı bir ortamda çalışma hakkından, emeklilik haklarından yoksun karın tokluğuna on beş on altı saat çalışıyorlar; siz onların sorunlarını çözmek yerine ekmeğine el koymaya çalışıyorsunuz.

İşçilerin cevabıyla size buradan seslenelim, diyorlar ki: “Biz bu ülkenin yoksullarıyız; ne doğduğumuz yerleri ne milliyetimizi ne de yoksul ailelerin çocukları olmayı biz seçtik. Yaşadığımız tüm çilelere ve zorluklara rağmen doğduğumuz topraklarda yoksul ama onurlu ailelerimizle de gurur duyuyoruz. Çalıp çırpmadan, kimseye avuç açmadan, onurumuzla yaşamak için bulabildiğimiz tek iş olan bu işi yapıyoruz. Valiliğin iddia ettiği gibi, bizim kazancımız haksız kazanç değil, alın terimizdir. Göçmenlerin geri dönüşüm sektöründe çalışması bizim de gelirlerimizi aşağıya çekiyor ama biz yoksul insanlarız, göçmenler de bizim gibi yoksul insanlar.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – “Yoksulun hâline en iyi yoksul anlar. Göçmenlerin bu alanda çalışmasının sorumlusu, mecbur bırakılmasının sorumlusu biz değil, mevcut göç politikalarıdır. Onlarla dayanışma içindeyiz. Huzur ve güvenliği bozduğumuza dair hangi delilleri öne sürüyorlar? Üstümüzün başımızın, elimizin kirine bakarak mı böyle ön yargılı bir önermede bulunuyorsunuz. Şunu bilirsiniz ki: Bizim kirli olan ellerimizdir, yüreğimiz ise herkesten daha temizdir. Bizim yoksulluğumuz cebimizdedir. Gönülümüz göçmeni, Roman'ı, Kürt'ü, Türk'üyle, bir ekmeği bölüşecek kadar zengindir. Bizleri daha fazla mağdur

etmeden bir an önce bu uygulamalardan vazgeçin. Geri dönüşüm işçileri olarak, her şeyden önce insan ve yurttaş olarak sorunlarımızın çözümü için görüşmek üzere yaptığımız başvuruları kabul edin. Bizim insan olduğumuzu kabul ediyorsanız sesimize kulak verin. Ancak bizi insan yerine koymaz ve bu çağrımıza kulak vermezseniz, siz hakkımızda ne düşünürseniz düşünün biz insanız, insan olduğumuz için de ne ekmeğimizden ne de onurumuzdan asla vazgeçmeyeceğiz.” (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

48’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 48’inci madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatibin kürsüden grubumuza dönük bütün hadsiz ithamlarını reddediyoruz, kabul etmiyoruz. AK PARTİ olarak milletin yetkisiyle, milletin hizmetinde, millet için mücadelemizi sürdürüyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

49’uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 49’uncu maddesinde yer alan “ilişkin” ibaresinin “yönelik” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekközegü

İzmir

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

Murat Çepni

İzmir

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Garo Paylan

Diyarbakır

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüştüğümüz kanun teklifinin gerekçesinde, vergi uyumunu gözeten, güvenliğini artıran ve sosyal adaleti sağlayan değişiklikler yapmanın hedeflendiği belirtiliyor. Vergiye uyum için öncelikle vergi kaçakçısını önlemek gerekir. Vergi cennetlerine para kaçırmak gibi, kayıt dışı istihdamın çokluğu da vergi kaçakçılığının temel sebeplerinden biridir aslında. TÜİK verilerine göre Türkiye’de on bir yılın rekoru kırılmış ve AB ülkeleriyle karşılaştırıldığında en fazla gelir adaletsizliğinin yaşandığı ülke Türkiye olmuş durumda. Zengin olan yüzde 10 ile yoksul olan yüzde 10 arasındaki fark tam 15 katına çıkmış. Vergi adaletinin sağlanması için kayıt dışı gelirin azaltılması gerektiğini elbette biz de biliyoruz ama bir farkla. Sizler gözünüzü yine, kayıt dışı çalışsa bile ancak hayatta kalabilecek ücretler alan ve sosyal haklarından mahrum olarak çalışan, pazarlık yapma hakkı bile olmayan ve işveren ne yaparsa yapsın sonunda razı olması gerektiği düşünülen emekçilere dikmişsiniz, biz ise adalara para kaçırana diktik gözümüzü.

Bakın, kimdir bu kayıt dışı çalışanlar? Cinsiyet durumları nedir ve acaba hangi şartlarda devam ederler kayıt dışı çalışmaya? Bir kere, kayıt dışı çalışmak, asgari ücretin altında dahi maaş almak demek, o da vaktinde ödenirse. İşverenin keyfine göre çalışıp belirli bir iş tanımına sahip olmamak demek. Fazla mesai ücreti almadan çalışmak demek. Sendikal haklardan mahrum, her an işsiz kalma riskiyle karşı karşıya, cinsel taciz, istismar ve psikolojik şiddete karşı mücadele yollarının tıkalı olduğunu hissederek çalışmak demek kayıt dışı çalışmak. Kayıt dışı çalışmak zorunda kalanlar ise en çok kadınlardır. Güncel verilere göre kayıt dışı istihdam oranı kadınlarda yüzde 37. Tam zamanlı çalışan kadınların yüzde 28’i, yarı zamanlı çalışan kadınların ise yüzde 74’ü kayıt dışı işlerde çalışmakta. Peki, neden yarı zamanlı çalışır kadınlar? Onun da bir açıklaması var elbet. Ev içi emeğin başsorumlusu olarak kadınlar görülür. Erkek egemen düzenle uyumlu işleyen kapitalist sistemde, ikincil iş gücü olarak görülen kadınlara daha çok parça başı işlerde günlük geliri artırmak sorumluluğu yeterlidir. Ve tabii, bir de aile bakımı vardır ama siz orada üretim filan göremezsiniz.

“İkincil iş gücü görmek” demişken, daha yeni haberi çıkan Amasya Valisi Mustafa Masatlı’nın dediklerine bir bakalım. Kendisi, ziyaret ettiği fabrikaların ihtiyacı olduğunu belirterek insanların iş beğenmediği için işsiz olduklarını ifade etti. Evet, insanlar iş beğenmediği için işsizmiş.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Doğru.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, doğruysa gidin çalışın o işlerde, gidin çalışın madenlerde, gidin çöp toplayın, gidin gerçekten sürekli olarak işverenin mobbingi, tacizi altında çalışın. (HDP sıralarından alkışlar) “Türkiye’de iş var, insanlar iş beğenmiyor.” Öyle mi? Artık bunu bile diyebilecek noktaya geldiniz, gerçekten alkışlıyorum sizi.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, Genel Kurula hitap edin lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, şimdi, insanlar iş beğenmediği için işsizmiş, ayrıca, bir de üstüne, bayanlara bile iş verebileceklerini ifade ediyor. “Bayanlara bile iş verebiliriz.” ne demek ya? Hangi devirde yaşıyoruz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Bayan” değil, kadın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Basbayağı “bayanlara” diyor.

Değerli Gazeteci Pınar Ögünç “Başka türlü bir işsizlik” başlıklı yazı dizisinde, iki buçuk yıldır işsiz olan, 30’lu yaşlarında, yeni anne Dilara’ya yer verdi. Dilara, gebe kalmasının ardından patronunun tutumunun değiştiğini söylüyor. Doğum izni bittiğinde işe geri dönüyor ama ona “Anne oldun, artık çok iş yapamıyorsun.” deniliyor ve işten atılıyor. Dilara yeniden iş arıyor ancak kimsenin genç bir anneyi işe almak istemediğini görüyor. Mülakatlarda “2’nci çocuğu düşünüyor musun? Mesaiye nasıl kalacaksın?” gibi sorularla karşılaşılıyor. Bu sorular çocuklu hiçbir erkeğe sorulmaz arkadaşlar. Evet, Dilara da sadece kadın ve anne olduğu için işsiz. Evet, kadınlar, sadece kadın oldukları için iş bulamıyor, krizde ilk önce işten atılıyor, erkeklerle aynı işi yapsalar da daha az ücret alıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Evet, bu düzeni değiştirmek için patriarkalı yıkmamız gerekiyor.

Son olarak, cezaevlerinden her gün mektuplar alıyoruz, şikâyetler alıyoruz. Az önce cezaevleri ve infaz yakma konusundaki önergemiz görüşülürken iktidar sözcüsü “Hepsini araştırdık, hiçbirini doğru değilmiş.” dedi. “Hepsini araştırmak” demek muhataplarıyla görüşmek demektir. Siz sadece cezaevi müdürleriyle görüşürseniz gerçeğe asla ulaşamazsınız. Zaten bütün iktidarların yaptığı da budur aslında, kendi emrindekilerle görüşmek ve “Yok efendim, yalan.” cevabını almak. Bu işin şakası yok, hasta mahpuslar var, infazı yakılanlar var, kötü koşullar var ve herkes isyanda. Bilin ki bir ülkede ne kadar çok cezaevi varsa o ülke o kadar adaletsizdir ve o ülke işte burası, Türkiye’dir.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 49'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Behiç Çelik
Mersin
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Aylin Cesur
Isparta
Enez Kaplan
Tekirdağ

Bedri Yaşar
Samsun

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdüllatif Şener
Konya
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Cavit Arı
Antalya
Süleyman Girgin
Muğla

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli
Emine Gülizar Emecan
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vergi yasalarında değişiklik içeren 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Bu teklifin iyileştirme anlamında küçük dokunuşlar yapması sevindiricidir. Millî ekonomide bir reform düşünülmemesi aslında iktidarın tükenmişliğini gösterir. Bu öyle bir illettir ki içinde enerji hissetmezsiniz, aktiviteniz olmaz, kendi mekânlarınızda ve sınırlı sayıda yandaş ve yakınlarınızla hayatınızı sürdürmeye çalışırsınız. Bu psikolojik durumun adı "tükenmişlik sendromu"dur. Tam yerlerde sürünen ve tüm yaratıcılığını yitiren bu kişilik, ifrattan tefrite savrularak mütekebbir, hoyrat, menfaatperest bir mahiyet arz edebilir.

AKP'nin felsefi açlığı ve hatta yokluğu, bize, yaşanan son on dokuz yılda yeni bir uygarlık öngörüsü de taşımadığını kanıtlamıştır. İşte, değerli arkadaşlarım, bugün itibarıyla 21'inci yüzyıla yakışır bir devlet geleneği geliştirilemedi, aksine tüm gelenekler yerle yeksan edildi. Toplam üretim artırılamadı, yatırım yetersiz, işsizlik had safhada, enflasyon oranı çok yüksek. Toplam istihdam 28 milyona ancak ulaştı. Eğitim kalitesi oldukça düşük, PISA rakamları bunu doğruluyor. Sürekli ihanet suçlamaları, dinî ve etnik kaşımlar yüzünden iç barış ahengimiz bozuldu. Adalet ve yargı mekanizması çökmüş, gelir dağılımı alabildiğine bozulmuş durumdadır. Bütçe disiplini sağlanamıyor. Sayıştay etkisiz hâle getirilmiştir. Mali sistem, iç ve dış borç yükü ile yüksek faiz yüzünden toparlanamıyor. Dış politika ve ulusal güvenlik politikamız istikrarsızlığa sürüklenmiştir. Kötü yapılaşma, imar rezaletleri, hava kirliliği, Marmara'da müsilaaj, İstanbul'a ihanet, sahillerin yağmalanması ortadadır. Orman, mera, yaylalar yağmalanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, gıda için ayda 150 lira harcayamayan 16 milyon vatandaşımızın olduğunu bilmek içimizi sıztırıyor. Bu durumu aşmak gerekiyor. Türkiye zenginleştirilmeli ve yaratılan hasıla adil şekilde paylaştırılmalıdır. Biz, Türkiye, paylaştıkça eşitlenecek, eşitlendikçe büyüyecek diyoruz İYİ Parti olarak. Evet, bugün yoksulluk oranının yüzde 21,3'e tırandığı bir ortamda istikrardan bahsedemeyiz. Kış mevsimi yaklaşırken ülkemizin insanlarını soğukla ve açlıkla çaresiz bırakamayız.

Değerli milletvekilleri, yazın özellikle Mersin'in tüm ilçelerini gezerek vatandaşlarımızla görüşme fırsatı buldum. Tarsus'ta undan, ayçiçeğinden, gübreden, yemden bahsettiler ve vatandaşlarımız şikâyetçi oldu. Gülnar'da taban gübresinden bahsedildi ve elma fiyatlarından bahsedildi. Geçen yıl 1,6 TL olan elmanın bugün yine 1,6 TL'ye satıldığını ifade ettiler. Üreticilere gittiğiniz zaman onlar "Yandım Allah!" diyor ve inliyor ama seslerini duyan yok. Nereye gitsek içme suyu, sulama suyu, enerji, hassaten ucuz enerji, baraj ve regülatörlerden söz edilmektedir. Ancak iktidarın halk lehine, üretici ve çiftçi lehine icraat yapmaması memnuniyetsizliği daha da artırmaktadır.

Değerli milletvekilleri, her anlamda politika üretmez hâle gelen, vatandaşlarını unutan, hizmet ve yatırım yapmayan bir iktidarın bundan sonra çare olması da düşünülemez. 115 milyar TL faiz ödemesi yaparak cumhuriyet hükûmetlerinin en faizci hükûmeti olabilmek de herkese nasip olmaz. İktidar sadece bağıırıyor, suç icat ederek herkese yapııştırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Bu tablodan sağlam bir sonuç çıkmayacağı da aşikârdır, artık AK PARTİ iktidarına güven kalmamıştır. Goebbels diyor ki: "İktidar, düşman yaratmaktır." Arkadaşlar, yönetmek için düşman yaratmaya gerek yok, dostluğu ve iyiliği çoğaltarak da iktidar olunabilir.

Dolayısıyla, ben sözümü burada noktalarken yüce heyetinize saygılar sunarım.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bravo!

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde söz talep eden Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurun Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AKP, görüşmekte olduğumuz kanun başta olmak üzere birçok kanunu yazboz tahtasına döndürmüştür. Bugün, on dokuz yıldır köklü ve yapısal değişiklikleri yapmayı beceremeyen bir Hükûmet var karşımızda. Millet, saray rejiminden umudunu kesmiş, bir an önce sandığın önüne konulmasını da bekliyor. Yarınını çıkarıp çıkaramayacağını bilemeyen, üç kuruş parayı nasıl denkleştireceğini bilemeyen, çocuğuna nasıl harçlık vereceğini kara kara düşünen milletimiz 2023, 2071 masallarına da artık inanmıyor.

Önce "Başkanlık sistemi gelecek, özgürlükler artacak, demokrasi gelecek, yoksulluk bitecek." dediniz. Ne oldu başkanlık sistemi? Özgürlükleri daralttınız, yargıyı daha fazla siyasallaştırdınız, demokrasiyi rafa kaldırdınız. "Ekonomi uçacak kaçacak, şahlanacak." dediniz, şimdi, bunları söyleyenler halkın önüne çıkamaz hâle geldiler. Neden çıkamıyorlar? Çünkü ekonomi uçacaktı; borçlar uçu, şahlandı. Yaratığınız pahalılık ve enflasyon canavarı şu anda milleti iliklerine kadar sömürüyor. TÜİK'e göre, yoksulluk sayısını 17 milyon 921 bin kişiye çıkardınız. Ne söyledi Cumhurbaşkanı, meydanlarda kalkıp milletin gözünün içine bakarak ne vadetti millete, ne dedi; iyi hatırlayın o günleri. "Verin yetkiyi şu kardeşinize, faizin belini kıracağım, faiz lobilerinin dersini vereceğim, dolar tepetaklak olacak, işsizlik bitecek." demedi mi? Dedİ. Peki, sonuç ne oldu? Millet, Cumhurbaşkanı'nın sözüne güvendi, verdi yetkiyi. Cumhurbaşkanı ne yaptı? Aldı yetkiyi, sarayda milletten uzaklaştı, ortak aklı reddetti. Sonuç? Sonuç şu: Dünyada en yüksek politika faizine sahip 9'uncu ülke hâline geldik. Almanya'da on yıllık tahvilin faizi negatif, Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 1,5; bizde ise en son borçlanma ihalesinde dolar cinsinden on yıllık tahvilin faizi yüzde 6,5'a çıkmış.

On dokuz yıllık AKP hükûmetleri döneminde milletin cebinden alınıp Londra'daki bir avuç faiz lobisinin cebine konulan

para tam 191 milyar dolar. Beslediğiniz faiz baronları Amerika Birleşik Devletleri'nden yüzde 1,5 faizle borçlanıyorlar, sonra borç aldıkları parayı yüzde 6,5 faizle Türkiye'ye veriyorlar; siz de fakir fukaranın, yetimin hakkını onlara faiz olarak ödüyorsunuz.

Devletin kasasını tamtakır kuru bakır yapmışsınız. 1 liralık projeyi 10 liraya yaptırmışsınız. Borcu da -sözde yerli ve millîsiniz ya- yabancı paraya endekslemişsiniz; gerçek beka sorunu hâline gelecek, bağımsızlığımızı tehdit edecek miktarda yabancı parayla milleti borçlandırmışsınız.

Sayın milletvekilleri, saray rejimi ne söz verdiyse tersi oldu. Millî geliri 2 trilyon dolara çıkaracaktınız, 925 milyar dolara düşürdünüz. "25 bin dolar olacak." dediğiniz kişi başına geliri 10.703 dolara indirdiniz. "500 milyar dolar olacak." dediğiniz yıllık ihracatı 242 milyar dolara geriletiniz. Yüzde 5'e indirmeye söz verdiğiniz işsizliği yüzde 11,4'e de fırlattınız. "Tek haneli enflasyon" dediniz, çok haneli enflasyonla milletin mutfağını, tenceresini enflasyon canavarına teslim ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Millet artık size güvenmiyor ve emin olun ki inanmıyor. Ve şu anda yolda yürüyecek hâliniz de yüzünüz de kalmamış. Yani kısacası, millet artık size gülüyor değerli arkadaşlar. Yandaşlarınızı beslerken, üç beş ballı maaşla eşinizle dostunuzla gününüzü gün ederken millet "Tencerem nasıl kaynayacak, bu doğal gaz faturalarını, elektrik faturalarını nasıl ödeyeceğim?" diye düşünüyor. Yazıktır günahdır artık ya, düşün şu milletin yakasından biraz, düşün ki herkes artık rahat bir nefes alsın.

Sayın milletvekilleri, milletimiz artık umutlu. Niye umutlu? Çünkü çözümü biliyor, sadece sabırsızlanıyor. İktidarı da değiştirecek. Milletimiz zengini daha zengin yapan, yoksulu daha yoksul yapan AKP'nin ekonomik politikalarına da "hayır" diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Gündoğdu.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Artık umudun adı da adresi de Cumhuriyet Halk Partisi. (CHP sıralarından alkışlar) O sandık gelecek, o sandık geldiğinde, o gün sizinle hesaplaşacak halk. Hiç kimsenin şüphesi olmasın ama en kısa sürede fakirin, kimsesizin, çaresizin ahını alanlar da gidecek, halk için çalışanlar da -ki orada, görüyorum- onlar da gelecek.

Son sözüm de şu: Millet artık helalleşmek istiyor ama şunu da söyleyeyim, hesaplaşmak için de sandığı bekliyor. O günler de yakında gelecek.

Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 49'uncu madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), İshak GAZEL (Kütahya)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın milletvekilleri, 50'nci madde üzerinde 2 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 50'nci maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini teklif ederiz.

Aylin Cesur

Isparta

Behiç Çelik

Mersin

Bedri Yaşar

Samsun

Enez Kaplan

Tekirdağ

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Hasan Subaşı

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdüllatif Şener

Konya

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Bülbül

Aydın

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Süleyman Girgin

Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 50'nci maddesi hakkında konuşmak üzere partim adına söz aldım. Bu madde, çifte vergilendirmeyi önleme amacıyla karşılıklı anlaşma esaslarının düzenlenmesine ilişkin olup Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmesi hususundadır. Maddeye bir itirazımız yoktur.

Dünkü konuşmamda, 2020 bütçesinde geneli dar gelirli tüketiciden alınan dolaylı vergilerin bütçe gelirlerinin yüzde 65'i, doğrudan vergilerin ise yüzde 35'i seviyesinde olduğunu belirtmiştim. Yine, bütçede 159 milyar TL gelir vergisinin 85 milyar TL'sinin işçi, emekçi ve bordroludan kaynağında kesilmek suretiyle elde edildiğini de ifade etmiştim. Bu tablo, vergi sisteminin çarpıklığının, vergi adaletinin yokluğunun en önemli delilini teşkil ediyor. Bu pakette uygulamada yarar sağlayabilecek hükümler olmasına rağmen vergi adaletini sağlamak adına tek bir düzenleme bulunmamaktadır. Bugün Türkiye'nin bir numaralı sorunu adaletsizliktir çünkü adalet yoksa yoksulluk ve yolsuzluk kaderdir, işsizliği önleyemezsiniz, bütçe gelirlerinin ve verginin nereye harcandığını soramaz, sorgulayamazsınız; israfı ve talanı durduramazsınız. Her yasa teklifinde olduğu gibi bu teklifle, vergi konusunda bile Cumhurbaşkanına yetkiler devredilmiştir. Oysa Cumhurbaşkanı, hâlâ, Merkez Bankasına yapmaması gereken müdahaleleri yüzünden Türk parasını dünyanın en değersiz paraları arasına sokmuştur. "Faiz düşünce enflasyon düşer." inat ve iddiasını ispat etme gayretkeşliği yüzünden devlet ve millet her defasında yüz milyarlarca dolar faiz ve borç yükü altına girmektedir.

Meclisin gücünü ve denetim yetkisini gittikçe yok eden bu başkanlık sistemiyle Türkiye'nin nasıl bir risk altında olduğunu Meclisteki milletvekillerinin büyük çoğunluğunun gördüğüne inanıyorum. Bu teklifin 15'inci maddesi basın kurumlarını ilan gelirlerinden yoksun bırakıyor ve yerel basına büyük darbe vuruyordu. İktidar vekilleri bu düzenlemeyle 10 milyon TL tasarruf sağlamaktan söz ederken dün yine tekrarlanan Merkez Bankası operasyonu 10 milyon TL değil, 10 milyar dolarlar bir çırpıda kaybedilmiştir. Neyse ki eleştiriler nedeniyle 15'inci madde tekliften çekildi, yerel basın şimdilik tehlikeyi atlattı.

Adaletsizlik Türkiye'yi âdeta her alanda ayırık otu gibi sarmıştır. Vergi usulüne ilişkin 65 maddelik bir değişiklik söz konusu olmuşken Vergi Usul Kanunu 359'uncu madde mağdurlarının sorununun çözümüne dönük düzenleme yapılmamış olması büyük bir haksızlık ve adaletsizliktir. Geçen yıl bu konu hakkında kanun teklifi verdim, Mecliste ve komisyonda dile getirdim, parti gruplarıyla konuşarak mutabakat sağladık. İktidar partisi milletvekilleri de çözülmesi gereken bir husus olduğu konusunda söz verip kamuoyuna açıklama yaptılar; dördüncü yargı paketinde düzenleme yapılacağını söylediler ama ne var ki ne yargı paketinde ne de bu teklifte düzenleme yapılmadı. Vergi Usul Kanunu 359'uncu madde, kayıt ve belgelerde usulsüzlük yapılması nedeniyle ağır ceza içeren bir maddedir, buna kimsenin bir itirazı yoktur ancak tahrifat yapılan belgenin düzenlenmesine, bir ceza kullanılmasına ve her vergi döneminde de cezaların katlanıyor olması orantısız ve yirmi otuz yıla varan ağır hapis cezaları verilmesine neden oluyor, hatta olayda suç kastı, vergi kaybı olmasa bile ağır cezalar verilebiliyor. Oysa bu suçlara verilecek cezanın karşılığı Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesinde "zincirleme suç" kavramıyla tanımlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bunun dikkate alınarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hayır, bitirmemiştik ama...

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Ha, bitmedi mi? Devam ediyorum.

BAŞKAN – Yani böyle bir usul yok ama...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, 2 defa alkışlanmak istiyor.

BAŞKAN – Sayın Subaşı, size bir dakika veriyorum.

Buyurun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Oysa bu suça verilecek cezanın karşılığı Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesinde "zincirleme suç" kavramıyla tanımlanmıştır. Buna göre, aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda bir cezaya hükmedilir ancak bu ceza 1/4 ile 3/4'e kadar artırılır. Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesi bu tür suçlar hakkında açık düzenleme getirmiştir. Tatbikatta vergi müfettişlerinin insaf ve kanaatine göre cezalar verilmektedir; bu konu yüzünden mağdur olmuş yüz binlerce esnaf bulunmakta olup yıllardır konunun asıl yetkilisi Meclisten adalet beklemektedirler. İktidar Meclis grubu adaletin sağlanması adına yukarıdan ses gelmesini bekliyorsa yüce Meclise, adalete ve yüz binlerce mağdura haksızlık ediliyor demektir.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

AKP'nin on dokuz yıllık iktidarında içi boşaltılan bir kavram var, "adalet" kavramı. Nereye baksak adalet çıgıllıkları var: Sağlıkta adalet, mahkemede adalet, eğitimde adalet ve vergide adalet; bugün Vergi Usul Kanunu'na geldik, vergide adalet.

Anayasa açık, Anayasa'nın 73'üncü maddesinin birinci fıkrası açık: "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür." Yani burada "malî gücü" anlayışı Anayasa'da açıkça ortaya konulmuştur ama gerçekte böyle midir? Vergi adaleti var mıdır, vergi adaletinde eşitlik var mıdır? Bakıyoruz "vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı" ilkesi, "ödeme gücüne göre vergi tahsil etme" ilkesi ve "ölçülülük" ilkesi on dokuz yıllık AKP iktidarında uygulanmış mıdır? Ne yazık ki hayır. Bu bir siyasi tercih sorunudur. AKP iktidarı halk yoğunlarını; işçi, emekçi, memur gibi yoğunlukta olan vatandaşlarımızı vergi kısılcında belirlemiş ama ranta ve yarılarında bulunan birçok yandaş şirkete vergi muafiyeti tanımıştır. Yahu, o yandaş şirketlere vergi muafiyeti tanırken, o yandaş şirketlerin vergilerini silerken hiç -yanlış anlamayın da- vicdanınız sızlamıyor mu? (CHP sıralarından alkışlar) Hiç sızlamıyor mu?

Bakın, arkadaşlar, bir asgari ücretlinin brüt maaşı 3.577 lira 50 kuruş; yüzde 14 SGK primi, yüzde 1 işsizlik sigortası primi, yüzde 15 gelir vergisi, damga vergisi, asgari geçim indirimi derken eline geçen net maaş 2.825 lira 90 kuruş. Bir ay çalışmanın sonunda emekçinin, memurun, asgari ücretlinin emeğinin yüzde 30'una yakını vergiye gidiyor. Bunun içinde 465,13 lira gelir vergisi var, 27,15 lira da damga vergisi var; 492,28 TL vergi alınıyor. Bu vatandaşlardan, asgari ücretlilerden vergi alıyorsunuz. Biz yıllardır söylüyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak diyoruz ki: Asgari ücretin vergi dışı bırakılması, 51 bin TL'ye kadar yıllık ücret gelirlerinin vergilendirilmemesi talebinde bulunuyoruz, reddediyorsunuz, komisyonda yine reddettiniz ama bu yıl memura, emekliye yüzde 13, yüzde 15 zam verirken gıda enflasyonu yüzde 50'de, millet zor şartlarda yoksullaşırken siz ne yapıyorsunuz? Şunları yapıyorsunuz arkadaş: Yandaş şirketlerinizin ve peşkeş çekilen birçok yandaşın, örnek veriyorum, Cengiz İnşaatın 422 milyon TL vergi borcunu tamamen siliyorsunuz, TÜVTÜRK AŞ'nin 390 milyon TL vergi borcunu tamamen siliyorsunuz, Albayrak Gayrimenkulün 56 milyon TL'lik borcunu 1 milyon 220 bin TL'ye indiriyorsunuz, Sayın Berat Albayrak'a methiyeler düzen Güler Sabancı'nın 9 milyon olan vergi borcunu 650 bin TL'ye indiriyorsunuz, yandaşlarınıza arpalık olarak kullandığınız Turkcell'in 450 milyon TL'lik borcunu 24 milyon TL'ye indiriyorsunuz. Ondan sonra getiriyorsunuz, Vergi Usul Yasası'nda çiftçinin destekleme primlerindeki geçmiş dönemin 600 milyon TL'lik stopajını geri vereceğinizi söylüyorsunuz. Ya, kimi kandırıyorsunuz kardeşim? Siz çiftçinin 2021 sonu itibarıyla 222 milyar 620 milyon lira alacağını ödediniz mi? Tarım Kanunu açık, 21'inci madde açık, gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'ini vereceksiniz. 2006'da Tarım Kanunu'nu siz çıkardınız. Nerede bu çiftçinin 222 milyar 620 milyon lira alacağı? 600 milyon lirayla mı kandıracağınız çiftçiyi? (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, bakın, çiftçinin bankalara 149 milyar borcu var, Tarım Kredi Kooperatiflerine 10 milyar TL borcu var, serbest piyasaya olan borçlarıyla birlikte 200 milyar aşan borcu var; 220 milyar alacağı var. Hadi yüreğiniz yetiyorsa borcunu silin, silmezsiniz. Neden silmezsiniz? Aydın çiftçisi, İzmir çiftçisi, Adana çiftçisi, Diyarbakır çiftçisi... Biz sahalardayız; milletvekilleri yok, AKP milletvekilleri yok, biz sahalardayız.

Geçen hafta Tire'deydim arkadaşlar. Tire çiftçisi diyor ki: "10 oyum var. Seçimlerde devamlı AK PARTİ'ye oy verdim, artık 1 oy daha alamaz. Neden? Bittik. Girdi fiyatları, mazot, yem bitmiş." Yani çiftçiyi bitirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Biz haftanın dört günü sahadayız bilgin olsun, haftanın dört günü, dört günü. Haftanın dört günü oradayız.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bülbül.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Ne dedi biliyor musunuz o çiftçi: "Gitsin, Yunan çiftçisinden sandıkta oyunu alsın." dedi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değil, doğru değil.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – "Gitsin, Mısır çiftçisinden oyunu alsın." dedi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yunanistan televizyonları başkasını alkışlıyor, Yunanistan televizyonlarında bol

alkışlanıyorsunuz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bugün de sürpriz yapmışsınız, Toprak Mahsulleri Ofisi 325 bin ton ithalat, 325 bin ton mısır, 325 bin ton ekmeklik buğday... Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) İthalat lobisine bağladınız memleketi, çiftçiyi bitirdiniz. Biz diyoruz ki: “Tarımsal kullanımdaki motorinden ÖTV’yi kaldırın.” Hadi yüreğiniz varsa kaldırın, kaldırın! Kaldıramazsınız çünkü siz tam bir sömürü düzeni yarattınız. Bu vergileri başlı başına bir gelir aracı olarak gördünüz, kendinizi ve yandaş şirketleri bu vergilerle finanse ediyorsunuz.

Arkadaşlar, değerli vekil arkadaşlarım; vergi adaletini sağlamalıyız. Bu da demokrasi ve anayasal özgürlüklerin var olduğu, uygulandığı rejimlerde, hukuk devletinde olur; denge, denetleme ve kuvvetler ayrılığının olduğu demokratik parlamenter rejimde olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Vergi adaleti, sizin tek adam rejiminde olmaz. Tek adam rejimi krizlerden çıkamayan ekonomi, artan borçluluk, hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı demektir. Bu düzen artık değişmelidir ve değişecektir. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir. 50’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 50’nci madde kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Kaynarca.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca’nın, Şile, Silivri ve Çatalca’yı kapsayan kırsal mahalle düzenlemesine ve Şile beziyle ilgili yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

İstanbul’umuzun güzide ilçeleri Şile, Silivri ve Çatalca’yı da kapsayan kırsal mahalle düzenlemesiyle ilgili yanlış bir bilgiyi düzeltmek isterim. Bu kanunu biz çıkardık, AK PARTİ çıkardı çiftçimiz ve köylümüz için şartları en iyi kılmak adına ve imar komisyon raporları ilçe ve büyükşehir onaylarından sonra da hayata geçtiğinde devrim niteliğinde bir düzenleme olacak.

Diğer konu başlığı Şile beziyle ilgili. Bu bir marka, Belediye Başkanımız İlhan Ocaklı hem üretim hem tasarım hem de tanıtımla ilgili çok değerli çalışmalar yapıyor. TOKİ iş birliğiyle birlikte kurulacak fabrika, aynı zamanda Kalkınma Ajansı’yla birlikte üretilen yeni kalkınmayla ilgili çalışmalar ve en son da fuar katılımları çok önemli. Ben, Kıymetli Başkanımıza teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum; Sayın Valimize de teşekkürlerimi sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) (Devam)

BAŞKAN – 51’inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 51’inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini teklif ederiz.

Aylin Cesur

Isparta

Enez Kaplan

Tekirdağ

İbrahim Halil Oral

Ankara

Bedri Yaşar

Samsun

Behiç Çelik

Mersin

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Abdüllatif Sener

Konya

Cavit Arı

Antalya

Süleyman Girgin

Muğla

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Uğur Bayraktutan

Artvin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral.

Buyurun Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 280 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 51’inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, görüşüğümüz teklifin bütünü hakkında “reform” ifadesini kullanan iktidar mensubu arkadaşlarımız oldu. “Vergi kanununda devrim niteliğinde düzenlemeler yapılıyor.” diyenler de oldu. Daha çok palyatif çözümler getiren düzenlemeler içeren bu teklifi “reform” olarak nitelemek için ya kanun yapımından anlamamak ya da öncesinde dünyada var olan vergi uygulamalarını araştırmamış olmak gerekir.

Görüşüğümüz teklifin amortismanla ilgili maddelerinde ciddi bir anlaşılma sorunu vardır. Konunun uzmanları, maddeler hakkında farklı yorumlar yapmaktadırlar. Plan ve Bütçe Komisyonu tutanaklarına baktığımızda, üye milletvekili arkadaşlarımızın da bu konuda şikâyet ettiği görülmektedir.

Maliyeci olmadığım için teknik boyutlarına girmek istemiyorum ancak bizim vergi kanunlarımızın ve görüşüğümüz teklifin temel bir sorunu vardır; bu sorun literatürde “vergi karmaşıklığı” olarak yer alır. Vergi karmaşıklığı; mevzuat yapısına bağlı teknik karmaşıklık, gerçek hayatta mali zorluklar karşısındaki uygulanabilirliği noktasında yapısal karmaşıklık ve mükellefin vergi mevzuatına uyma noktasındaki uyum karmaşıklığı, bu noktada öne çıkan 3 karmaşıklık türüdür. Örneğin, düzenlemedeki ilgili maddelere bakıyoruz, yüzde 2 vergiyle ne zaman amortisman kaydı yapılır, ne zaman vergisiz yapılır, anlamakta güçlük çekiyoruz.

Dünya Bankasının hazırladığı bir rapora göre Türkiye, vergi kolaylığı noktasında 190 ülke arasında 88’inci sırada yer alıyor. Yine, benzer bir şekilde, Hollanda merkezli “TMF Group”un 2 ayrı çalışmasında Türkiye mali karmaşıklıkta 1’inci ve 3’üncü sırada yer almıştır. Bunlar ve benzeri çalışmaları çoğaltmak mümkündür. Görüyoruz ki Türkiye vergi mevzuatı hazırlama ve vergiye uyumlu bir mali ortam yaratmakta büyük sıkıntı çekmektedir. Bu durum, vergi gelirlerinin düşüklüğüyle, dolaylı, dolaysız vergi uçurumunu da içermektedir. Dolaylı vergilerin dolaysız vergilerden çok daha fazla olduğu Türkiye, OECD ülkeleri arasında ortalamanın altında kalmıştır maalesef. Bize benzer ülkeler ise Şili, Meksika, Arjantin gibi ülkeler olmuştur ama Cumhurbaşkanına yetki veren maddelerimiz son derece açık düzenlenmiştir. Cumhurbaşkanına her daim vergi artırma yetkisi veriyor ve yetkisini genişlet genişlet bitiremiyoruz. Kısacası, iktidar Cumhurbaşkanına yetki verirken son derece net iken vatandaşları ilgilendiren konularda karmaşıklığın dibine vurmaktadır. Türkiye’de vergi uyumu da vergi ahlakı da vergi tahsilatı da tıkanmaya yüz tutmuş

durumdur.

Kimlik unsurlarından sonra, bir devleti güçlü kılan, vatandaşıyla bağıını artıran olgu vergidir. Biz iktidardan şu netliği bekliyoruz: Ya 5'li çetenin vergi borçlarını bir kalemde sildiğiniz gibi vatandaşını de silin ya da herkesten eşit, adil ve disiplinli bir şekilde vergi tahsil edin; kısacası, adaletli olun.

Saygıdeğer milletvekilleri, 850 bin işletmeye vergi muafiyeti getirirken ekonomideki çöküş sebebiyle o muafiyetin getireceği katkı, sadece yakıt fiyatlarındaki artışla esnafın cebinden sökülüp alınacaktır. Biz yapısal çözümler için iktidara yürüyoruz, milletin hiçbir kaynağının boşa gitmemesi için geliyoruz, geleceğimiz güne kadar da sizden bu konularda az da olsa bir hassasiyet bekliyoruz. Ekonominin birilerini görevden alarak düzenlenemeyeceğini anlamalısınız. Banknotlara attıkları imzalar kurumamış olan Merkez Bankası Başkan Yardımcıları gidince dolar düşecek mi zannediyorsunuz? Maalesef, yanılıyorsunuz, testinin dibi deliktir, siz üstten ne koyarsanız koyun kaybolup gidecektir, biz testiye değiştirmeye geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu'nun 51'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Hep baştan beri bütün konuşmacılar bu sözleri ifade ettiler: Vergi adaleti ile alakalı, genel ulaşılması gereken bir hedef var; hukukta da böyledir, bir ideal hukuk vardır, bir de mevcut yaşadığımız hukuk vardır. Buna ilişkin ilişkileri anlatmaya çalışacağım. Bunlardan bir tanesi ne? Aslında bu kanun görüşülüyorken bileşenlerle, siyasi partilerle en başta oturtsaydı, bütün ortak noktalarda uzlaşılsaydı hem Komisyon'da hem kanun teklifinin görüşüldüğü Genel Kurul'da verilen önergelerle sonradan uzlaşmalar olmazdı ama bunlar da sevindirici adımlardır, en azından kanun görüşmeleri sırasında da bunlar olmuştur. O anlamda da gruplara teşekkür ediyoruz ama şu var, dediğim gibi bu, önemli bir kanun, önemli bir kanun görüşülüyorken de mutlaka görüş alınması gerekiyor.

Şimdi, bu vergi kanunlarındaki düzenlemelerde temel alınması gereken nokta, vergi adaleti. Buna ilişkin bir iki temel ilişkiyi yüce heyetinizle, Parlamentoyla paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz günlerde, bakın, Japon otomotiv devi Honda fabrikasındaki işçileri işten çıkardı, Türkiye'deki fabrikasını kapattı. Orada çalışan işçilerle alakalı olarak ihbar ve kıdem tazminatlarını ödedi, on yılını doldurmuş olan işçilerle alakalı olarak da kırk sekiz aylık ikramiye tutarında prim ödemeleri yaptı değerli arkadaşlarım ve işçiler buna sevindiler. Her ne kadar işten çıkarılmış olsalar da mali haklarının alınması konusunda, bunların ödeneceği konusunda bir maddi rahatlık içerisinde bankalara gittiler ve bankaya başvurdıkları zaman şunu gördüler ki vergi dilim üst limitleri bir başka merhaleye geçtiği için vergi kesintisinin yüzde 10'dan yüzde 30'a çıktığını gördüler değerli arkadaşlarım. Orada çalışan Honda işçileri bankada kendilerine yapılan ödemeyi gördükleri zaman, vergi kanunlarındaki hakkaniyetle bağdaşmayan bu düzenlemenin kendilerini nasıl mağdur ettiğini birebir yaşayarak aileleriyle beraber bu mağduriyeti yaşadılar ama ne yazık ki bu sözlerini kamuoyunda yeterince duyuramadılar.

Şimdi, bir tarafta yıllarca çalışıp o fabrikaya emek veren, o Japon otomotiv devine hizmet eden Türk işçisinin alın teri vardı, bununla alakalı bir tablo yaşadık; bir tarafta da off-shore şirketleri ile yabancı ülkelerdeki "vergi cenneti" dediğimiz yerlere paralarını kaçıran zenginler var, ahlaksız iş adamları var, buna ilişkin yapılanlar var. Bunu niye diyoruz? Belki yasalara baktığımız zaman, özellikle yasalardaki düzenlemelerde buna aykırı bir hüküm yok. Yasalarda, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesine 2006 yılında getirilen düzenlemeyle -Sayın Genel Başkanımız da geçen gün yaptığı grup toplantısında bunu ifade etti- orada şunu gördük... Burada ne yaptılar, bu 30'uncu maddede? Buna ilişkin, para transferine ilişkin yasal dayanağı oluşturdular ama ne yazık ki 2006'dan bugüne kadar, 2021 yılı gelene kadar siz herhangi bir düzenleme yapmadınız. Vergi cennetleriyle alakalı ülkelerin listesi yayınlanmadığı için kanun bir anlamda kadük kaldı değerli arkadaşlarım. Bir tarafta parayı götürenler var, milyonlarla alakalı paraları amiyane tabirle cukkalayanlar var, vergi kaçırınlar var ve bu vergisini ülkesine harcamayan iş adamlarımız var, siyasetçilerimiz var, kamuoyunun yakından tanıdığı kişiler var; Pandora belgeleri, çürüyüp çürüyüp giden o belgeler kamuoyunda yankılanıyor, bir yandan da biraz önce ifade ettiğim gibi Honda işçileri gibi çarpıcı gerçekler var. İşte, vergi ne demektir değerli arkadaşlarım? Biraz önce ifade ettim, vergi adaletinin sağlanması konusundaki vicdanlardaki hakkaniyetin düzenlemesidir. Bunu yüce Parlamentodan bir kere daha kamuoyunun dikkatini çekmesi açısından dikkatlerinize sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, bakın, ciddi bir tabloyla karşı karşıyayız, 2013 yılından bu tarafa doğru -biraz önce değerli Süleyman kardeşim de anlattı- vergi yükünü esas teşkil edecek olan millî gelirle alakalı ciddi bir kayıp var. 2013 yılında 12.500 dolardan 4 bin dolar kaybetmiş olduğumuz bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız. İsrarla arkadaşlarımız şunu ifade ediyorlar: Parlamentoda ilk fırsat bulduğumuz önergelerde, buna ilişkin yasal düzenlemeler geldiği zaman asgari ücretten vergi alınmamasıyla alakalı bir haykırış içerisinde yer alıyoruz. Eğer bu asgari ücretten vergi alınmazsa ortalama 750 lira civarında dar gelirli, asgari ücretle geçinen yurttaşlarımızla alakalı bir ekonomik iyileşme olacak. Bir tarafta bunu konuşan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız, bir tarafta da -biraz önce ifade ettiğim gibi- vergi cennetlerinde, off-shore hesaplarıyla milyonları götüren bir kaymak tabakasıyla karşı karşıyayız. Bu nedenle vergiyle alakalı düzenlemeler yapılıyorken, vergi adaleti sağlanıyorken mutlaka emekçiden yana, hak ve hukuk ve adaletten yana düzenlemelerin yapılması gerekir. Bu düzenlemeler yapılmadığı sürece de bizler milletvekilleri olarak burada birçok kere bunlara ilişkin görüşmelerin tamamlanması anlamında, bu eksiklerin giderilmesi anlamında konuşmalar yaparız. Bunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sayın Başkana çok teşekkür ediyorum.

Bu anlamda ileri sürülen şeylerden bir tanesi de asgari ücretle alakalı bu vergi kesintilerinin kesinlikle ortadan kaldırılmasıdır. Bunu kesinlikle istemiyorlar ve asgari ücretten sonraki vergi dilimindeki yüzde 20 kesintinin de yüzde 10'a indirilmesiyle alakalı talepler vardır.

Bir de, değerli arkadaşlarım, çok soğuk ve çok kötü bir kara kışa giriyoruz. Kara kışla alakalı temel ihtiyaçların giderilmesi anlamında, yakacakla alakalı, ulaşım, elektrikle alakalı, su, doğal gaz ve internetle alakalı olarak da vergilerin kaldırılmasıyla alakalı bütün emek bileşenlerinin talepleri vardır. Bu talepleri göz ardı edeceğinizi biliyorum ama kayda düşmesi açısından bir kere daha Mustafa Kemal'in Parlamentosundan yüce heyetinizin takdirlerine sunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

51'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

52'nci maddede 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 52'nci maddesinin çerçeve hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 52- 213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir."

Ulaş Karasu
Sivas
Cavit Arı
Antalya

Süleyman Girgin
Muğla
Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Abdüllatif Şener
Konya
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Sivas Milletvekili Sayın Ulaş Karasu.

Buyurun Sayın Karasu. (CHP sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 52'nci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yasal düzenlemeler, kanunlar, uygulamalar vatandaşların hayatını kolaylaştırmak için, daha rahat ve güvenli hissetmeleri için yapılır. Ancak 65 maddelik bu teklifte ne yazık ki bu şartların hiçbirini göremiyoruz. Teklife basit usul vergi mükellefleri ve çiftçilerimiz açısından baktığımızda yine aynı hüsrarla karşılaşyoruz.

Pandeminin başından bu yana yalnız bırakılan, kaderine terk edilen esnaflarımıza teklifle günlük 83 kuruşluk; yine, mazot fiyatıyla, gübre fiyatıyla, tohum fiyatıyla baş başa bıraktığınız çiftçilerimize de günlük 55 kuruşluk bir vergi affı geliyor.

Bakın, seçim bölgem Sivas'ta, Türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi, yaşanan kuraklık tarım ürünlerine büyük zarar vermiş, zor koşullarda üretim yapan çiftçilerimizi mağdur etmiştir. Bu mağduriyeti gidermesi gereken TARSİM ise çiftçilerimize destek olmak bir yana, âdetâ çiftçilerimizin emeğini yok saymaya çalışmaktadır. İlçe tarım müdürlüklerinin yaptığı incelemeler sonucu yüzde 45 ile 70 arasında hasar raporu verdiği arazilere TARSİM, polise sayısının özellikle fazla olduğu bölgelerde düşük hasar raporu vermektedir. Yani TARSİM çiftçinin bir yıllık emeğini, alın terini gasb etmek için bilerek ve isteyerek yanlış raporlar düzenlemektedir.

Sivas'ta sadece Kangal ilçemizdeki çiftçilerin bankalara olan borcu 200 milyon TL'nin üzerindedir. Binlerce çiftçi seslerinin duyulmasını bekliyor. Bir kilo buğdayın maliyetinin 4 liraya çıktığı şartlarda üreticilerimiz "Seneye tarlamızı nasıl ekeceğiz?" diye düşünüyor. Yıllardır çiftçiye kaderine terk ettiniz, çiftçinin bu iktidardan 222 milyar alacağı varken siz günlük 55 kuruşluk affı büyük bir düzenlemeymiş gibi gösteriyorsunuz. Tüm çiftçilerimiz adına soruyorum: Adalet bunun neresinde, hak bunun neresinde? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 84 milyon bugün, yalan ve talan iktidarının çöküşüne şahitlik ediyor. Yalandan, talandan, riyakârlıktan millet artık "İllallah!" dedi.

On dokuz yıl önce geldiniz "Yasaklara karşıyız." dediniz, istibdat dönemine özendiniz. "Yolsuzlukla mücadele." dediniz, yolsuzluğun kitabını yazdınız. "Yoksulluk bitecek." dediniz, vatandaş tanzim kuyruklarında beklettiniz. "Yerliyiz." dediniz, koca ülkeyi Katar'a yağmalattınız. "Millîyiz." dediniz, milletin alın terini Londra'da üç beş tefeciye hortumlattınız. "Haklı dava." dediniz, soykırım yalanında "Elhamdülillah."la döndünüz. "Liyakat." dediniz, devletin kurumlarını tarikatların arka bahçesine çevirdiniz. Dün FETÖ'nün, bugün TUGVA'nın paralel yapılanmasıyla devlet kurumlarına memur değil, militan atadınız. "Basın özgürlüğü." dediniz, yüzlerce gazeteciyi hapse attınız. "Ben ekonomistim." dediniz, üç yılda 4 Merkez Bankası Başkanı getirdiniz, doları, avroyu tutamadınız. "Ver yetkiyi." dediniz, yetkiyi alınca faizi, enflasyonu, döviz, işsizliği uçurdunuz. Ne diyordu Cumhurbaşkanı? "Biz, bir alyansla yola çıktık." "Bir alyansla yola çıktık." dediniz, yolun sonunda yazlığı ayrı, kışlığı ayrı saraylar yaptınız, 13 ayrı uçakla israfın tarihini yazdınız. Vatandaş sayenizde artık alyansına kadar satıyor; geçim derdinden, yoksulluktan satıyor; evladına mont almak için, faturasını, kirasını ödeyebilmek için satıyor. Bir alyansla geldiniz, şimdi, aynı alyansla gidiyorsunuz.

Saray kapılarının ardında sesini duymadığınız bu memleketin çiftçisi, memuru, işçisi, emeklisi, genci götürüyor sizi. Ve geliyor, gelmekte olan; yatağa aç giren yavrularımızın iktidarı geliyor; yurtsuz, geleceksiz bıraktığınız gençlerimizin iktidarı geliyor; akşam pazarına mahkûm ettiğiniz emeklilerin iktidarı geliyor; her gün yeni bir zam haberine uyanan emekçilerin iktidarı geliyor; kredi faizleri altında ezilen çiftçilerin iktidarı geliyor. 5'li çetenin iktidarı gidiyor, halkın iktidarı geliyor diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 52'nci madde kabul edilmiştir.

53'üncü maddede önerge yoktur.

53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 53'üncü madde kabul edilmiştir.

54'üncü maddede önerge yoktur.

54'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 54'üncü madde kabul edilmiştir.

55'inci maddede önerge yoktur.

55'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 55'inci madde kabul edilmiştir.

56'ncı maddede aynı mahiyette 2 önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 56'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
Nusrettin Maçın
Şanlıurfa

Garı Paylan
Diyarbakır
Ali Kenanoğlu
İstanbul

Murat Çepni
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdüllatif Şener
Konya
Süleyman Girgin
Muğla

Emine Gülizar Emecan
İstanbul
İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Cavit Arı
Antalya
Selin Sayek Böke
İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Garı Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARİ PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın vekiller; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, meclisler ne için var? İlk meclis ne için kuruldu bilen var mı, hangi mücadelelerle kuruldu bilen var mı? Değerli arkadaşlar, meclisler ilk olarak krallar veya padişahların fahiş vergiler salmaları yüzünden kuruldu. Krallar, bir yıl ürünün yüzde 10'unu vergi olarak alıyorlardı, öbür yıl "Saray yaptıracağım." diye yüzde 50'sine yükseltebiliyordu vergiyi. Krallar, bir anda savaş çıkarabiliyordu ve silahlara para harcamak için, orduya para harcamak için vergileri 3 kat, 5 kat yükseltip halkı inim inim inletiyorlardı. Buna karşı büyük mücadelelerle meclisler oluşturuldu ve vergi salma yetkisi kraldan, padişahdan alınıp meclise verildi. Neden? Çünkü onlar halkın meclisiydi; halkın milletvekilleri halkın içinden geldikleri için bu kadar yüksek vergilere karşı çıkıyorlardı ve ülkenin çıkarları için vergiler alıyorlardı, halkın ödeme gücüne göre vergi alıyorlardı. Bunun için vergi koyma yetkisi meclise verildi değerli arkadaşlar.

Peki, bizim Meclisimiz ne iş yapar değerli arkadaşlar? Vergi salar. Bakın, bu maddeyle, şu anda konuştuğumuz maddeyle siz neye yetki vermek üzeresiniz biliyor musunuz? Cumhurbaşkanına sigarada, arabada ve otomotivde mevcut ÖTV'yi 3 katına kadar artırma yetkisi vermek üzeresiniz. Bir paket sigara 20 lira değerli arkadaşlar, ortalama olarak söylüyorum. Siz Cumhurbaşkanına bir paket sigarayı 40 liraya yükseltme yetkisi vermek üzeresiniz. Evet, sigara sağlığa zararlı ama milyonlarca yurttaşımız sigara içiyor değerli arkadaşlar. Ve gerekçede diyor ki: "Sağlığa zararlı tütün mamulleriyle mücadele için Cumhurbaşkanına 3 katına kadar ÖTV yükseltme yetkisi veriyor."

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – O da mı sağlığa zararlı?

GARO PAYLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, hak mıdır bu, adalet midir? Böyle bir yetki tek adama verilir mi? Siz diyebilirsiniz ki: "Yapmaz arkadaş, yapmaz." Ya yaparsa? Veriyorsunuz yetkiyi, vereceksiniz yetkiyi değerli arkadaşlar. Otomobilde, bakın otomobilde, şu anda en ucuz araba 180-200 bin lira. ÖTV zaten yüksek; yüzde 70, yüzde 80, yüzde 150, yüzde 200 ÖTV yetkisi var. Bu maddeyle ne yetkisi vermek üzeresiniz biliyor musunuz? Cumhurbaşkanına otomotivde ÖTV yetkisini 3 katına kadar artırma yetkisi vermek üzeresiniz. Değerli arkadaşlar, öyle olursa araba 400 bin liraya, 500 bin liraya çıkacak. Siz diyebilirsiniz ki: "Yapmaz arkadaş, yapmaz." Ya yaparsa? Ya yaparsa ne yapacaksınız? Nasıl hesap vereceksiniz millete? Millet demeyecek mi "Sen nasıl bu yetkiyi verdin?" diye. İşte, Meclis bunun için var arkadaşlar. Bu fahiş vergiler halka yüklenmesin diye siz varsınız. Millet bize bunun için maaş veriyor değerli arkadaşlar, bunun için maaş alıyoruz. Ama siz bu vicdansız vergileri tek adama salma yetkisini verirsiniz görevinizi yapmamış olursunuz değerli arkadaşlar.

Bakın, yetkiyi tek adama veriyorsunuz -hani, her şey iyi gitse bir şey demeyeceğim- bütün yetkiyi tek adama verdiniz, ne dedi tek adam? "Yetkiyi bana verin, dolarla, faizle nasıl mücadele edeceğim, göreceksiniz." dedi. Verdiniz yetkiyi, ne oldu? Dolar 4,5'tu, bugün 9 lira 20 kuruş, 2 katından fazla arttı; faizler 2 katından fazla yükseldi. Bak, tek adama Merkez Bankasına Başkan atama yetkisi verdiniz. Buradan çıktı bu, kanun hükmünde kararnamayı siz geçirdiniz. Ne yaptı? Üç yılda 4 Merkez Bankası Başkanını kovdu, yenisini getirdi, onu da kovdu; bir başkasını getirdi, onu da kovdu. Dün gece de Para Politikası Kurulunun 3 üyesini yani faiz kararını belirleyecek üyeyi görevden aldı Sayın Cumhurbaşkanını. Sonuç ne oldu? Dolar fırladı. Hani, damat bey gibi bunu söylüyorsanız: "Bizim dolarla işimiz yok." diyorsanız anlayacağım ama demeyin. Dolarla işimiz var; mazot, gübre, doğal gaz, elektrik dolarla belirleniyor arkadaşlar, dolarla ve yurttaşlarımız fahiş fiyatlar altında eziliyor. Ayçiçeği yağı da dolarla belirleniyor, bütün fiyatlar, bütün maliyetler dolarla belirleniyor. Siz eğer ki Cumhurbaşkanına böyle yetkiler vermeye devam ederseniz dolarla ilgili bu iyi günlerimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Merkez Bankası Başkanı üç gün önce Plan ve Bütçe Komisyonuna geldi. Ne dedi, biliyor musunuz? "Kurun yükselişinin bizim faiz düşürmemizle alakası yok." dedi. Vallahi, bunu duyanlar dolar almaya koştu. "Bizim faiz düşürmemizin kurun yükselmesiyle ilgisi yok." dediğini duyanlar dolar almaya koştular. Aynı Merkez Bankası Başkanı Türkiye'nin risk priminin yüksek olmasını Türkiye'de zenginlerin güvende olmasına ve Brezilya'da zenginlerin yüksek duvarlar arkasında oturmasına bağladı. İşte, değerli arkadaşlar, tek adam her şeyin başkanı olmak istiyor, her şeye karar vermek istiyor, bütün kurumlarımızı çökertiyor, bütün kurumlarımıza liyakatsiz insanları atıyor ve ülkemiz derin ekonomik kriz yaşıyor. Bunların da bedelini yoksullar, işsizler ödüyor. Bu bedeli ödettiğiniz yoksullar, işsizler size çok yakında bedel ödeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) - Ama daha fazla yetkiyi tek adama vermeyin derim.

Size saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Selin Sayek Böke.

Buyurun Sayın Böke. (CHP sıralarından alkışlar)

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizler dün yüce Meclisin çatısı altında bu vergi yasasını görüşürken bir gece yarısı kararnamesi çıkıverdi; Cumhurbaşkanının ben yaptım oldu kararnamelerinden biri daha. Kararnamenin özeti şu: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının yönetiminin bir kısmı görevden alına, ektaki isimler atana! Gerçekten özet bu. Kararname açıklanmadan önce Türk lirasının dolar karşısındaki döviz kuru düzeyi 9 lira 8 kuruştur, karar açıklandıktan sonra -bir gece yarısı kararnamesiyle- birkaç dakika içerisinde döviz kuru 9 lira 19 kuruşa fırladı, dakikalar içerisinde 10 kuruşun üzerinde değer kaybetti paramız. Kararname yüzünden kaybetti, keyfi kararname çıkartılabildiği için kaybetti. 450 milyar dolar dışarıya borcumuz var, dakikalar içerisinde o borcun bize, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına maliyeti 50 milyar lira arttı. Dakikalar içerisinde 50 milyar lira yoksullaştık, hep beraber yoksullaştık. Neden? "Şahsım" anlayışıyla, keyfi bir biçimde, kuralları, kurumları yok sayan bir anlayışla karar verildiği için oldu. Ve ilk defa olmadı, yanlışlıkla da olmadı, bilerek isteyerek, tek adam hükümet sisteminde iktidarın siyasi tercihiyle oldu. Bir şeyi bir kere yaparsınız yanlış olur ama tekrar aynı şeyi yapıyorsanız artık bu bilinçli bir tercih olur.

Tek adam rejiminin resmen düzen hâline geldiği 2018 Haziranında döviz kuru düzeyi 4 lira 62 kuruştur. Bir; Temmuz 2019; gece yarısı kararnamesiyle Merkez Bankası Başkanı görevden alındı, döviz kuru 5 lira 67 kuruş. İkinci tarih Kasım 2020; gece yarısı kararnamesiyle Merkez Bankası Başkanı görevden alındı, kur 7 lira 98 kuruş. Üçüncü tarih Mart 2021, gece yarısı kararnamesiyle Merkez Bankası Başkanı görevden alındı, kur 8 lira 18 kuruş ve bugün 9 lira 19 kuruş. Neden? Keyfi, gece yarısı kararnameleriyle "şahsım" düzeninde kimseye sormadan iş yapıldığı için oldu. Tek adam hükümet sisteminde şahıslar kurumların yerine geçtiği için, keyflik kuralların yerine geçtiği için oldu, keyfilikten oldu ve biz hep birlikte halk olarak yoksullaştık.

Şimdi soruyorum size: Bu gece yarısı halkımızı yoksullaştıracak yeni bir kararnamenin çıkmayacağını güvencesini verebilir misiniz? Veremezsiniz çünkü siz de bilmiyorsunuz. Bilmiyorsunuz çünkü size soran da yok. Çünkü hiçbir karar kurullarda ve kurallı bir biçimde alınmıyor artık ülkede ve o zaman şimdi soruyorum size: Görüşüyor olduğumuz 56'ncı maddede, bu maddeyle Cumhurbaşkanına tütün ürünlerinden ve otomotivden alınan ÖTV'yi keyfi bir biçimde 1 ile 3 kat arasında artırma yetkisini verecek misiniz? Bizi yoksullaştırıyor olan bu keyfliğe onay verecek misiniz? (CHP sıralarından alkışlar) Halkı yoksullaştırıyor olan bu "şahsım" düzeninin keyfliğini onaylayacak mısınız? 1 kat değil, 2 kat değil, 3 kat artırma yetkisini keyfine göre, "Şahsım istedi." diye yapmasına izin verecek misiniz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Verirler, verirler.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Tek adam rejimine önce fiilen, sonra resmen geçildiğinden bu yana, göz göre göre derin bir ekonomik krizin içerisine sürüklendik. Halk kan ağlıyor, kan. Neden? Keyfi karar verildiği için. Neden? “Şahsım istedi, yaparım.” dendiği için. Neden? Böyle yasalar geçtiği için. Bunların her biri birer açık siyasi tercih.

Demokrasilerin temelinde bütçe hakkı yatar ve bütçe hakkı ve vergilendirme parlamentoların görevidir, halk adına temsil etme sorumluluğunu üstlenmişlerin görevidir. Keyfince tek kişinin karar verme hakkının olmamasıdır demokrasi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Parlamentonun bu yetkisi alınıp Cumhurbaşkanına teslim edildiği için bugün ekonomik buhran var ve sizin -bugün kabul ederseniz bu 56’ncı maddeyi- onaylayacağınız şey halkı bu ekonomik buhrana mahkûm etmek olacak. Siyasi tercih sizde. Bizim tercihimiz net. Biz keyfi kararlarla halkı bir gecede 50 milyar lira fakirleştirmek yerine kanuna uymayı seçeceğiz. Keyflikle iş değil, kanunla iş yapacağız. Mesela Tarım Kanunu der ki: “Çiftçiye millî gelirin en az yüzde 1’i verilecektir.” “Belki verilir, birinin keyfine bağlıdır; şahsım isterse.” demiyor. Kanun yazıyor ama keyfi düzen vermiyor. Biz vereceğiz.

Vergi cennetlerine oraya milyarlarca lira gidiyor halkın olan para gidiyor. Kanun diyor ki: “Vergi cennetlerini listele. Listele...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Son cümlelerim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Böke.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Bitireyim, izninizle son cümlemi söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

SELİN SAYEK BÖKE (Devamla) – Vergi cennetlerine giden bu para halkın parası. Biz iktidara geldiğimiz gün halkı bu buhrandan kurtaracak, vergi cennetlerini listeleyeceğiz ve yeniden halkın iktidarını halkla birlikte kuracağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

56’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 56’ncı madde kabul edilmiştir.

57’nci maddede 2 önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 57’inci maddesinde yer alan “ilk eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresi olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedri Yaşar

Enez Kaplan

Behiç Çelik

Samsun

Tekirdağ

Mersin

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aylin Cesur

Adana

Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, görüşmelere devam ediyoruz. Bir an evvel toparlayıp... Kanunun sonuna doğru geldik, daha sessiz izlersek bu kanunu da bir an evvel bitirmiş oluruz.

Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz 280 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 57’nci maddesi üzerinde İYİ Partinin görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüden yaptığım birçok konuşmada kamp ve karavan turizminin dünyada ve Türkiye’deki durumunu bilgilerinize sunarken 2018 verilerine göre 6 milyon karavanın dünyayı dolaştığını, Münih Üniversitesi Alman Ekonomi Araştırma Enstitüsü’nün 2015 Raporu’na göre 15 Avrupa ülkesinin kamp faaliyetleri geceleme gelirlerinin 18 milyar 300 milyon avro olduğunu, aktiviteler ve ek harcamalarla 30 milyar avroluk gelir elde edildiğini, aynı zamanda 300 bin istihdam sağlandığını söylemiştim. 2020 yılı tahmini verilerine göre de 50 milyar avroluk pastadan pay alamamamızın nedenleri ve alınması gereken ivedi önlemlerle ilgili görüşlerimi ifade ederken de ülkemizde karavan sektörünün gelişmemiş olmasının en önemli sebeplerinin altyapı yetersizliği ve ÖTV fiyatlarının yüksek olmasıdır demiştim.

Sıfır kilometre araç karavan yapıldığı zaman, fabrika çıkış fiyatı üzerine uygulanan yüzde 220 ÖTV ve bir de onun üzerine yüzde 18 KDV uygulanmaktaydı. Bu, en son alınan karardan sonra değiştirildi. Bu durum devletin vergi kaybına neden olduğu gibi karavan turizmine gönül veren vatandaşlarımızın sıfır kilometre karavan yaptırabilmelerinin de engeliydi. ÖTV’nin fabrika çıkış fiyatları üzerine yüzde 15 ya da 20 oranında uygulanması hâlinde karavan yapmak üzere sıfır kilometre araç alımı artacağı için devletimizin vergi kazancının da artacağını söylemiştim. Karavan yapımcısı olan 20 ana firmanın sıfır kilometre araçlara karavan yapma imkânına kavuşacağını yurt dışı pazarlarla rekabet edebilir olacağını ve ihracatın önünün açılacağını, karavan kiralama şirketlerinin ÖTV nedeniyle sıfır kilometre araca karavan yaptırma imkânları olmadığını ve bu şirketlerin yurt dışından gelecek, karavan kiralayacak turistlere yeni araçlarla hizmet vermesine de bunun engel olduğunu söylemiştim.

Önerimizin dikkate alınmış olması, bugün üzerinde konuştuğumuz 57’nci maddeyle motorlu karavanlarda ÖTV oranının motor hacmine bakılmaksızın yüzde 45 olması yüzde 220 ÖTV uygulanmasından doğan olumsuzlukları kısmen giderecektir. Yüzde 45 oranı da fazla ama “evet” diyerek olumlu bulduğumu ifade etmek istiyorum ve Türkiye Kamp ve Karavan Derneği Genel Başkanı sıfatımla tüm kamp ve karavan camiası adına Sayın Bakana teşekkür ediyorum. Yalnız burada bir şeyi de hatırlatmak isterim. Ne yazık ki, bir önceki 56’ncı maddede de Cumhurbaşkanına bu oranları 3 kat artırma yetkisi verildi, inşallah, kısa sürede böyle bir şeyle karşı karşıya kalmayız. Golf arabasından yüzde 6,7; yatlardan yüzde 8, uçaktan yüzde 0,5, mücevherden de sıfır ÖTV’nin alındığı ülkemizde temennim ileriki aylarda motokaravan ÖTV oranının yüzde 15-20 oranına çekilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamp ve karavan turizmi yatırım maliyeti son derece düşük, bula karşılık katma değeri fazla, ekstradan milyarlarca avro gelir getirebilecek bir turizm ürünüdür. Bu sektörde payımızı artırmak için öncelikle kamp alanlarının yeterli bir seviyeye getirilmesi çok önemlidir. Kamp ve karavan alanlarının yapılmasıyla ilgili 18 Temmuz 2021 tarihli ve 7334 Sayılı Turizm Teşvik Kanunu’nun 16’ncı maddesi gereğince, büyükşehirlerin valilik ve belediye başkanlıklarına; tarihî ve turistik bölgelerin il valilikleri ile belediye başkanlıklarına ve kaymakamlıklarına karavan kamp yeri yapılması hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğü’nün 11/4/2006 tarihli genelgesi tekrar yeni bir genelgeyle hatırlatılmalıdır, hatta yasal düzenleme yapılarak zorunlu hâle getirilmelidir. Özel sektörün kamp yeri yapma girişimi teşvik kapsamına alınmalı ve uzun vadeli, düşük faizli kredi kullanmaları sağlanmalıdır. Yine, nitelikli altyapının hızla artırılması için

genelgelerle turistik bölgelerdeki uygun olan beş yıldızlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – ...otellerin karavan kamp yeri yapması sağlanmalıdır. Otoyollar ve illerin bağlantı yolları güzergâhı üzerinde bulunan büyük konaklama tesislerinde, petrol istasyonlarında yerli ve yabancı karavancılardan yararlanmaları için atık su boşaltma ve temiz su ikmal imkânlarının sunulması bir yönetmelikle zorunlu kılınmalıdır. Belediye sınırları içerisinde bulunan ve kamping olarak kullanılan alanlar için takdir edilen arsa metrekaresi birim değerlerinin tarım alanlarından alınan vergi oranı seviyesine çekilmesi girişimcilerin bu alanda yatırım yapmasını hızlandıracaktır. Karavanların özel amaçlı, yüksek riskli itfaiye, ambulans, çekici gibi araçlar sınıfından çıkarılması, yılda birkaç ay kullanılan karavanlarda trafik ve kasko sigortalarının kullanıldığı dönemler için yapılabilmesini sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Önerilerimizin ilgili bakanlar tarafından dikkate alınması dileğiyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 57'nci maddesindeki "yer alan" ibaresinin "bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garo Paylan

Diyarbakır

Murat Çepni

İzmir

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

Kemal Bülbül

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurula saygılar sunuyorum.

Dün akşam geç saatlerde Genel Kurul bitti; bir taksiye bindim, eve gideceğim sevgili Saruhan Oluç Başkanım, interneti açtım, bu Merkez Bankası Başkan Yardımcıları görevden alınmış ya, onu görünce gayriihtiyari "Aa!" dedim, taksici dedi ki: "Ne oldu ağabey?" Dedim ki: "Ya, bu Merkez Bankası Başkan Yardımcılarını görevden almışlar." "Ya, ben öğrendim hâlâ bunlar öğrenemedi." dedi. "Neyi öğrendin?" dedim. "Ses etmeyeceksin, yerinde oturacaksın, ne söylenirse onu yapacaksın." dedi.

Kemal Sunal'ın "Şark Bülbülü" filmi hatırlıyor musunuz? Hani, bir patron var, ikide bir krize giriyor "Mazlum'u getirin." diyor. Mazlum'u getiriyorlar, dayaktan perişan ediyor. Bu sefer "Şaban'ı getirin." diyor. Şaban'ı getiriyorlar, Şaban, karşılık veriyor. Bu Merkez Bankası müdürünün hâli ona dönüştü. Cumhurbaşkanı krize giriyor "Merkez Bankası müdürünü getirin." getiriyorlar; sille tokat dışarıya... Bir müdür daha... Müdür dayanmıyor. Böyle bir vakayla karşı karşıyayız şimdi.

Efendim, kanun teklifinin 57'nci maddesi üzerinde konuşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle biraz kendi vergi politikamızdan söz etmem gerektiği kanısındayım. Adaletsiz ve vicdansız vergi politikalarına, vergi yüküne ve vergi yapısına HDP olarak temelden itiraz ediyoruz. Türkiye'de vergi gelirini artırmak, vergi yükünün dağılımında adaleti sağlamak, herkesin vergiye katılımını sağlamak için vergi tabanını genişletmek gerekmektedir. Az kazananlardan az, çok kazananlardan çok -kanun teklifi görüşülmeye başlayalı sanırım 40 kere söylenmiştir, 41'inciye de ben söyleyeyim, belki olur, batıl inancım yok ama- vergi alınmalıdır. Bu anlamda vergi sistemi tarafsız, adil ve uygulanabilir, kimseye ayrımcılık sağlamayan bir nitelik taşımalıdır. Vergi sadece mali amaçlı değil, ekonomik, sosyal ve siyasi amaçların da gerçekleştirilmesine uygun olmalıdır. Vergi kanunlarının adaleti sağlamaya yönelik basit, sade ve anlaşılır bir metne dönüştürülmesi gerekir; çağdaş hukuk normlarına uygun, mükellef haklarına saygılı, vergi tabanını genişleten ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele eden bir nitelik taşıması gerekir. Türkiye'de vergi adaletini bozan temel olaylardan biri de kayıt dışı ekonomidir.

Genellik ilkesi, vergi adaletinin temel ve vazgeçilmez bir ilkesidir. Türkiye'de vergi vermesi gereken fakat vergi vermeyenleri de tıpkı emeğiyle geçinen yurttaşlar gibi vergi mükellefi yapmak gerekir. Bu şekilde vergi tabanının genişletilmesi mümkün olabilecektir. Muhtemelen dinleyenler "Nerede! Mümkün değil, sen hayalî şeylerden söz ediyorsun." diyecekler ama biz bunu yapacağız.

Gelir vergisinin büyük bir kısmı ücretli kesim tarafından ödenmekte. Ücretli çalışanlardan alınan yüksek vergi oranları kesinlikle düşürülmeli. Gelir dağılımında adaleti sağlayacak iktisadi ve vergileme politikaları uygulanmalı, emekçi ve yoksul sınıf üzerinde vergi yükü azaltılmalı. Vergi, harcadandan değil, kazananlardan alınmalı. Asgari ücretten gelir ve damga vergisi dâhil hiçbir vergi alınmamalı.

Vergilendirmede beyan esası uygulandığından vergi matrahı mükellefler tarafından belirlenmektedir. Vergi kaçakçılığının önlenmesi ve gerçek tutarların beyan edilmesi için vergi güvenlik önlemleri alınmalı, servet artışları ile matrah ilişkisi kurulmalıdır, servet artışlarının kaynağı sorulmalıdır.

Muafiyet ve istisnalar kaldırılmalıdır. Asgari ücretle çalışanlardan stopaj usulü kesinti yapılırken ticari ve diğer kazançları elde edenlere muafiyet ve istisnalar uygulanmakta, bu vergilendirme adalet ilkesini zedelemektedir.

En az geçim indirimi tutarları sembolik olmaktan çıkarılmalı, modern ve sosyal amaca hizmet eden bir nitelik kazandırılmalıdır. Ücret gelirleri üzerindeki vergi yükü azaltılmalı, servet ve sermaye gelirinden emek gelirine göre daha çok vergi alınmalıdır.

Vergi sisteminde dolaylı vergiler ağır basmaktadır. Dolaylı vergiler düşük gelirli sınıflar üzerinde yoğunlaştırılmış ve üst gelir grupları ile alt gelir grupları aynı oranda dolaylı vergi ödemektedir. Bu olumsuz etkiyi gidermek için dolaysız vergilerin vergi hasılatı içindeki payı yükseltilmelidir. Rant gelirleri kesinlikle vergilendirilmelidir.

Vergi afları rasyonel temelde ve düzenli vergi ödeyen mükellefi cezalandırmayan bir şekilde yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Cumhuriyet tarihi boyunca yapılan 36 adet vergi affının 10 tanesi on dokuz yıllık iktidarınız sürecinde yapılmış ve bu vergi aflarıyla kimler affedilmiş, affedilen vergilerle yurt dışına kaçırılan para arasında nasıl bir ilişki vardır, affedilenler arasında -affedersiniz- dün ismini saydığımız o holdingler, Kolinler, Cengizler var mıdır, onu da hesaplamak gerektiği kanısındayız.

Alt gelir gruplarının temel ihtiyaçları vergi politikaları aracılığıyla sübvansede edilmelidir. Uzlaşma komisyonları yeniden yapılandırılmalı, büyük firmaların neredeyse vergilerinin tamamını silen yapılar olmaktan çıkarılmalıdır. Vergi ombudsmanlığı

kurumu oluşturulmalıdır. Vergide adalet, vergide hakkaniyet ve verginin de paylaşıldığı bir sistem oluşturulmalıdır.

Herkese saygılar, iyi akşamlar. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

57'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 57'nci madde kabul edilmiştir.

58'inci maddede bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 58'inci maddesinde yer alan ikinci "ve" ibaresinin "ile" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garı Paylan

Diyarbakır

Murat Çepni

İzmir

Ali Kenanoğlu

İstanbul

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sayın vekiller; üç gündür burada vergi kanununu görüşüyoruz ve bu vergi kanununun bir reform vergisi olduğu söylendi burada ve tabii bu çok trajikomik bir sunumdu. Üç gün boyunca anlatıldı. Burada aslında halk için bir vergi kanunu çıkarılmadığı, bu vergi kanununun hiçbir sorunu çözmeyeceğini pek çok şekilde burada anlattık fakat görüyorum ki hani artık sonuna doğru giderken bu konuda yine aynı şey olacak, yine parmaklar kalkacak ve bu kanun teklifi kanunlaşacak.

Yani bu üç gün içerisinde pek çok şey de oldu. Döviz bir kez daha zirveyi buldu, döviz lobisi mutlu oldu, faiz lobisi zil takıp oynuyor ama halk kan ağlıyor. Biz bütçe için yakın zamanda Ağrı'ya gittik, ben size oradan biraz bahsetmek istiyorum. Ekonomi politik komisyonu olarak, bütçe görüşmelerine giderken halkın fikrini almak istedik, halkla birlikte konuşmak istedik. Çünkü biliyoruz ki bütçe hakkı vardır ve bütçe hakkı halk tarafından kullanılmalıdır.

Ağrı, gerçekten, Türkiye'de en çok yok sayılan, en yoksul şehir. Nüfusu normalde 1 milyon üzerinde fakat nüfus sayımı yapıldığında 500 bin civarında yani neredeyse yarısı göç eden bir şehir. Başta ekonomik olarak üzere, siyasi, sosyal, coğrafi sebeplerden dolayı sürekli olarak göç ediyor bu insanlar ve en düşük gelir, göreceli yoksulluk gibi araştırmalarda Ağrı ili en alt seviyelerde bulunuyor. Bunu aslında hemen giderek, orada biraz dolaşarak da görebilmek mümkün ama Türkiye'deki millî gelirin ancak üçte 1'ini alabilen bir şehir, her 2 yurttaşın 1'i işsiz.

Burada biraz önce de bahsedildi, işsizlik bir sorun olarak görülmüyor iktidar tarafından. Aslında işçilerin iş beğenmediği söyleniyor ama gerçek bu değil, bu tamamen inkârcı bir politikadır, inkâr politikasıdır. Her gün orada insanlar iş arıyorlar ve iş bulamıyorlar. Ağrı'da yoksulluk o kadar büyük bir boyutta ki bıçak kemiği geçmiş, kesmiş durumda çünkü hiçbir gelir yok, hiçbir kaynak yok, hiçbir çalışma imkânı yok, tarım ise tamamen çökertilmiş durumda. Tarım politikaları tamamen tarım sektörünü ortadan kaldıran ve uluslararası tekelere, şirketlere, yandaşlara bu alanı peşkeş çeken bir durumda.

Ben Ağrı'daki halkımızla yaptığımız görüşmelerden bahsetmek istiyorum. Onlar son üç yılda elektriğe yüzde 132, doğal gazda da yüzde 95 zam geldiği bir noktada hiçbir faturasını ödeyemediklerini ve gelire sahip olmadıklarını söylüyorlar. "Sağlığımız, keyfimiz, doktorumuz, hiçbir şeyimiz yok." diyorlar. "Bayat ekmek yiyoruz, başka geçinme şansımız yok." diyorlar. "Yem, saman pahalı, alamıyoruz. Erdoğan 'Ekonomi uçuyor.' diyor ama uçan kendisi, ekonomi değil." diyorlar. "Bir çuval un 90 liraydı geçen sene, bu sene 180 lira." diyorlar. Şu an şu saatler itibarıyla elbette daha da fazla oldu. "Yoksul kısmı ölmüş durumda, her vakit keyfeden ise zenginler. Şu an durum böyle." diyorlar. "Esnafın durumu iyi değil." diyorlar. Buzağı satan biriyle karşılaştık ve "Hayvanları büyütmeden satmak zorundayız çünkü yem alamıyoruz." diyor. "Yem çuvalı 200 lira, samanın tonu 1.500 lira, küspe 400 lira." diyorlar. Başka, hastanelerle ilgili... Bir hastane yapılmış, hastane binası var ama içinde sağlık hizmeti veren hiçbir şey yok. "Doktora gidiyoruz, hizmet alamıyoruz. Doktor yok, hastane cihazları yok; hiçbir hizmet alamıyoruz." diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – "AKP iktidara gelmeden önce 1 kilo etle 3-4 çuval yem alıyorduk ama şimdi 1 tane bile alamıyoruz." diyorlar. "Yandaşa iş var, İŞKUR ancak AKP'den tavsiyelerle işçi yerleştiriyor." diyorlar. Başka ne söyleyebilirim? Yani Savcı Sayan'ın da kendine aynen Tayyip Erdoğan gibi saray yaptırdığını, 50 odalı saray yaptırdığını, 2 mahalleden başka bir yere de hizmet vermediğini söylüyorlar.

Gençler tamamen göç ediyor, çok sayıda... "Buradan 35-40 bin genç göç etti." diyorlar. En azından bir yıl içerisinde 15 bin gencin gittiğini söylüyorlar, üniversite bitirmiş gençlerin burada iş bulamadıkları için yurt dışına kaçak yollarla gittiğini söylüyorlar. Şimdi tablo bu, ben size ne söyleyeyim? Gözü doymayanların, bu dünyanın malıyla büyüyenlerin cehennem ateşinden korkusu kalmamış.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

58'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 58'inci madde kabul edilmiştir.

59'uncu maddede bir önerge vardır, okutup işleme aldırıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 59'uncu maddesinde yer alan "kısmı" ibaresinin "bölümü" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Garı Paylan

Diyarbakır

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Murat Çepni

İzmir

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

Nusrettin Maçın

Şanlıurfa

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün gece burada konuşurken doların hâlinde bahsetmiştik, dolar 9,09'du, daha önceki gün 9'du, bugün 9,20; anlaşılan yarın da 9,30 olacak ve daha da artacak; kamuoyunun beklentisi daha da fazla artacağı yönünde çünkü iktidara güven kalmadı, iktidar güvenini tamamen kaybetmiş durumda; çok net bir şekilde bu ortada.

Bir vergi yasası getirmişler ama ülkedeki vergi adaletsizliklerine dair tek bir kelime yok. Bakın, bunu örneklerle açıklamaya çalışalım: Cep telefonlarında yer alan TRT payı yüzde 10 matraha eklenip ÖTV'si hesaplanıyor ve ardından bunları toplayarak KDV hesaplaması yapılıyor yani verginin de vergisi alınıyor. Ekmeğe üç farklı -içeriğindeki göre- KDV ödüyoruz arkadaşlar. Yani bakın, fakirin fukaranın en çok yediği şey ekmek. Bu iktidar, devletin fakir fukaranın cebine elini uzatıp parasını almasına izin veriyor, devam ettiriyor "Daha da fazlasını yap." diyor. Bu vergi adaletsizlikleriyle ilgili, bununla ilgili güya yasada hiçbir düzenleme yok, aynen devam ediyor, fakir daha fakirleşiyor, zengin daha zenginleşiyor; yirmi yıllık iktidarınızın sonucu bu arkadaşlar, fakir daha fakir, zengin daha zengin. Sabit ücretle, aylık 6 bin lira brüt maaşla çalışan bir vatandaş yıl sonuna kadar üç farklı vergi diliminde -yüzde15, yüzde 20, yüzde 27- vergi kesintisine maruz kalırken, milyon eurolara sözleşme yapan futbolculardan sadece yüzde 15 stopaj kesintisi yapılıyor. 56 bin liraya gümrük girişi olan 2 bin motor hacimli bir aracın satış fiyatı ortalama 178 bin lira. Devlet, vergi yoluyla üretenin 3 katı daha fazla para kazanıyor arkadaşlar.

Devlet, üretimi teşvik etmiyor; "üretim" deyince aklına inşaat geliyor, başka bir şey gelmiyor. Yirmi yılın sonunda ekonomi çökmüş durumda, dolar fırlamış durumda ve maalesef ki bu fatura halktan çıkıyor. Toplanan her 100 liralık verginin yaklaşık 55 lirası ÖTV ve KDV'den tahsil ediliyor yani gerçekten korkunç bir şey dolaylı verginin bu kadar yüksek miktarda olması. Kitap yazarı yüzde 17 vergi ödüyor, milyon eurolar kazanan futbolcu yüzde 15'lik stopaj oranına sahip. Çiftçilere verilen tarımsal desteklerden dahi yüzde 4 stopaj kesiliyor.

Sabah yüzünüzü yıkamaya gittiniz, musluğu açtınız; beş çeşit vergi kesiliyor. Nelermiş? KDV, çevre temizlik vergisi, atık su bedeli, katı atık bertaraf bedeli ve katı atık toplama bedeli; vatandaşın hâli bu. Aylık 6 bin lira brüt maaş alan bir çalışan 360 günün 205 gününü vergiye çalışıyor arkadaşlar. En zengin yüzde 20'nin millî gelirden aldığı pay yüzde 50, en yoksul yüzde 20'nin millî gelirden aldığı pay yüzde 5; işte uçurum ortada ve maalesef bu hâl daha da artarak devam ediyor.

Radyolu duşakabinde, akıllı kol saatinde ve mini fırında dahi TRT payı ödüyoruz. Bu TRT nedir ya Allah aşkına! Zaten iktidarın borazanı hâline gelmiş, muhalefete yer vermemek, hatta partimize hiç yer vermemekle meşgul ve tüm halkın vergileri TRT'ye gidiyor, maşallah.

Kotradan, yattan, gemiden, elmaştan, pırlantadan alınmayan ÖTV doğal gazdan, akaryakıttan alınıyor. Son beş yılda 4 kez, son on altı yılda 16 kez vergi affı getirildi. Bu aflar düzenli vergi ödeyen cezalandırıyor. Toplam vergilerin yüzde 67'si dolaylı vergilerden, yüzde 33'ü dolaysız vergilerden oluşuyor ama bu oranlar AB ve OECD ülkelerinde tam tersine cereyan ediyor. Türkiye'de kayıt dışılık oranı yüzde 30'lar civarında ve bu oran OECD ülkeleri içerisindeki en yüksek oranlar içerisinde. Vergi adaletsizliği açısından da en kötü ülkeyiz maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Televizyon alınırken televizyon fiyatı üzerinden önce ÖTV, televizyon fiyatı ve ÖTV toplamı üzerinden KDV, son olarak da tüm bunların toplamı üzerinden TRT bandrolü hesaplanarak verginin vergisinin vergisini ödüyoruz, verginin vergisinin vergisini; halkımız duysun bunu. Bu iktidar sizin sırtınıza bu yükleri yüklüyor arkadaşlar, olacak işler değil. Niye susuyorsunuz? Tepkinizi mutlaka göstereceksiniz. Bu da çok açık ortada, bu seçimlerde tepkinin ortaya çıkacağı apaçık ortada.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İlla konuşacağız. O zaman Başkan "Niye konuşuyorsunuz?" diyor.

Başkanım, konuşmamızı istiyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Akaryakıtta ödenen vergi yüzde 55 -ÖTV, KDV, EPDK payı- civarında. Türkiye, dünyada en yüksek fiyatlarla enerji tüketen ülkelerin başında geliyor. Biz vergilerin kazananından alınması gerektiğini söylüyoruz, harcıyandan değil. Gariban ekmek alıyor, ondan vergi alıyorsun ama kazananından vergi almıyorsun; bu adaletsizliğe de itiraz ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

59'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 59'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, biraz önce Ağrı ilimizle ilgili bir arkadaşımız bir görüş beyan ettiler de... Daha dün Millî Eğitim Bakanımızla birlikte Ağrı'daydık. Dolayısıyla devletimizin de büyüklüğü, 307 trilyon lira Ağrı'ya eğitim konusunda bir yatırım aldık. Yine, özellikle ulaştırma konusunda...

Efendim, bir sataşma olduğundan dolayı bir dakikalık söz istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sataşma yok, gerçekler var.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 58'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Biraz önce bir arkadaşımız Ağrı'ya bir yatırımın gelmediğini söyledi. Daha dün Millî Eğitim Bakanımızla birlikte biz heyet olarak Ağrı'ya gittik. Dolayısıyla 307 trilyonluk bir yatırım aldık.

Yine, özellikle ulaştırma konusunda 204 trilyonluk bir yatırım aldık. İnşallah, özellikle Patnos ve Ağrı arasındaki yolun bitirilmesine ilişkin...

Sağlık konusunda, bakın, bu sene 200 yataklı kadın doğum ve çocuk hastanesinin temelini atıyoruz. 2018 yılında 400 yataklı Ağrı eğitim afiliasyonunu yaptık. Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesini bitirdik.

Yine, aynı şekilde bu sene 10 tane kadro ihdasını yaptık.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – En sonda mı değil mi?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hastanede hemşire yok, doktor yok, teçhizat yok, muayene yok.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ağrı en sonda mı değil mi, onu söyle!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – En sonda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) (Devam)

BAŞKAN – 60'ıncı maddede bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 60'ıncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Mehmet Doğan Kubat

İmran Kılıç

Denizli

İstanbul

Kahramanmaraş

Halil Etyemez

Nevzat Ceylan

Halis Dalkılıç

Konya

Ankara

İstanbul

Ramazan Can

Bayram Özçelik

Kırıkkale

Burdur

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle; kurumlar vergisi mükelleflerinin yıllık beyanname verme sürelerinin hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ay olarak devam etmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece kabul edilen önerge doğrultusunda 60'ıncı madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Bir karışıklığa mahal vermemek adına teklifin görüşmelerine mevcut madde numaralarından devam edeceğiz. Madde numaraları Başkanlığımızca kanun metninin yazımı sırasında teselsül ettirilecektir.

61'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 61'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan

Mehmet Doğan Kubat

İmran Kılıç

Denizli

İstanbul

Kahramanmaraş

Halil Etyemez

Nevzat Ceylan

Halis Dalkılıç

Konya

Ankara

İstanbul

Ramazan Can

Bayram Özçelik

Kırıkkale

Burdur

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle dar mükellef kurumların da yıllık beyanname verme sürelerinin hesap döneminin kapandığı ayı izleyen dördüncü ay olarak devam etmesi sağlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önerge doğrultusunda 61'inci madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Bir karışıklığa mahal vermemek adına teklifin görüşmelerine mevcut madde numaralarından devam edeceğiz. Madde numaraları Başkanlığımızca kanun metninin yazımı sırasında teselsül ettirilecektir.

62'nci maddede önerge yoktur.

62'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 62'nci madde kabul edilmiştir.

63'üncü maddede 2 önerge vardır.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 63'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Murat Çepni

Nusrettin Maçın

İzmir

İzmir

Şanlıurfa

Garo Paylan

Ali Kenanoğlu

Zeynel Özen

Diyarbakır

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurun Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 63'üncü madde üzerine partim adına söz aldım.

Değerli arkadaşlar, bu madde de konaklama vergisiyle ilgili bir maddedir. Nisan 2019'da torba yasayla bir vergi getirildi, konaklama vergisi. Bu, 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren uygulanacaktı fakat Ocak 2022'ye ertelendi. Daha sonra da bu torba yasayla, Komisyonla da haber vermeden, usule uygunsuz biçimde torba yasanın içine konularak Ocak 2023'e ertelendi.

Arkadaşlar, bu, 63'üncü madde, son maddeyi görüşüyoruz. Elinizi vicdanınıza koyun; işsiz, yoksul, fukaranın, çiftçinin, öğrencinin, emeklinin, EYT'linin derdine çare bulacak herhangi bir madde var mıydı? “Ekonomide reform” diyorsunuz, “Harikalar yaratıyoruz.” diyorsunuz, “Ekonomi uçuyor.” diyorsunuz. Arkadaşlar, sizin yaptıklarınızı, ettiklerinizi bu halk çok iyi anlıyor, siz anlamıyor zannediyorsunuz. Bazı rakamlar veriyorsunuz -gerçek rakamlar- ama ne anlama geldiğini de bilmiyorsunuz.

Ben, rahmetli Fakir Baykurt'un bir hikâyesini size anlatayım. Fakir Baykurt bir hikâyesinde şöyle anlatıyor: “Bir kaymakam kendi bürokratlarıyla bir köy ziyaretine gidiyor, yolda bir köylüyle karşılaşılıyor. Köylü sigarasını yakacak, çakmağı yok; o, heyete diyor ki: ‘Çakmağı olan bir arkadaş var mı? Ben sigaramı yakacağım.’ Onlar pilli bir el fenerini köylünün sigarasına tutuyorlar, bu köylü çekiyor çekiyor yanmıyor. Şimdi, bunlar kendi aralarında gülüyorlar, ‘Ya, şu köylüyü kandırdık.’ diyorlar. Köylü epey uğraştıktan sonra ‘Aptallar, esas aptal sizsiniz, ben fenerinizin pilini bitirdim.’ diyor.”

Şimdi, siz de rakamlar açıklıyorsunuz, sonra bu rakamların ne anlama geldiğini de hiç hesaplamıyorsunuz. Şimdi, ülkede tarımı bitirdiniz. Tarım girdileri yüzde 100, yüzde 200 artarken buna karşılık ne yaptınız? İthal tarım ürünlerinde gümrüğü sıfırladınız. Şu anda çiftçinin 160 milyar borcu var, özel piyasaya da özel olarak 100 milyar borcu var; toplam 260 milyar. Siz ne yapıyorsunuz? Yani, tek yaptığınız, esnafta, vergi beyannamesinden çıkararak, yıllık 260 ila 280 lira arası bir muafiyet. Çiftçiye de ne yapıyorsunuz? Çiftçiye de geçmişe dönük 600 milyon lira destek sunacaksınız. Milyonlarca çiftçi var arkadaşlar, dalga mı

geçiyorsunuz? Adalet bunun neresinde?

Diğer taraftan, rakamlar veriyorsunuz. Cumhurbaşkanı çıkıyor, diyor ki: "Biz 2002'de geldiğimizde burslar 45 liraydı, şimdi 650 lira; gözünüze dizinize dursun." Arkadaş, ne konuştuklarını bilmiyorlar! 2002'de bir çeyrek altın 32 lira ve 13 lira öğrencinin cebinde kalıyor eğer çeyrek altın alırsa. Bugün 650 lirayla alamıyorsunuz arkadaşlar, 860 lira; 210 lira daha koyması gerekir ki bir çeyrek altın alsın. Neyi iyileştirdiniz? Tam Fakir Baykurt'un o köylü hikâyesine benziyor.

Öğrenciler yurt bulamıyor, siz bir de diyorsunuz ki: "Teröristtir bunlar, bunlar bozguncu." Arkadaşlar, rakamlar ortada. 2002'de öğrenci sayısı 1 milyon 880 bin, yurt sayısı 190. O zamanki yurtlara böldüğümüzde yurt başına 9 bin öğrenci düşüyor, yüzdeye vurduğumuz zaman 9,17 yapıyor. Bugün ne kadar öğrenci var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özen, tamamlayın lütfen.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – 8 milyon 240 bin öğrenci var. Bunu mevcut yurtlara böldüğümüzde 7,2 yapıyor. Demek ki 2002'den daha kötüyüz. Yani, öyle harikalar marikalar, ekonomi uçmuyor arkadaşlar. Bu yalanlarınıza.

Aynı zamanda çöp konusunda da... Günde kazandıkları 50 veya 100 lira, hanginizin çocuğu gider, gece sabaha kadar o çöpleri karıştırır? Derdiniz onlar değil, onların sosyal güvencesi şu bu değil; derdiniz, o kâğıt toplayan depoları kendi yandaşlarınıza vereceksiniz, bir tekelleşme sağlanacak; şimdi 25 kuruşa kâğıdın kilosunu satıyorsa o zaman 20 kuruşa alacaksınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Yani, eğer imkânı olsa, günlük 50 lira, 100 lira kazanacak, sosyal güvencesi olmayacak, kim gider orada çalışır?

Teşekkür ederim, sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 63'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 63- 5/12/2019 tarihli ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 52nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "1/1/2022" ibaresi "1/1/2025" şeklinde değiştirilmiştir.

Abdüllatif Şener

Konya

Süleyman Girgin

Muğla

Cavit Arı

Antalya

İlhami Özcan Aygün

Tekirdağ

Emine Gülizar Emecan

İstanbul

Hüseyin Yıldız

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu 63'üncü madde, daha önce, 2020'de Turizm Komisyonuna geldi. O dönemde Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konaklama vergisinin yanlış olduğunu, turizmin üzerine büyük yük geleceğini defalarca söyledik, Genel Kurulda izah ettik size ama siz geçirdiniz. 63'üncü maddeye göre siz bu vergiyi 1/1/2023'e kadar erteleniyorsunuz yani bizim dediğimize geldiniz. Her zaman doğrusunu söylüyorsunuz ama bizi hiç dinlemiyorsunuz. Zaten dinleseydiniz ülkeyi bu hâle getirmeyecektiniz, işin gerçeği bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tabii ki bu Turizm Kanunu'nda sadece bu değil, gerçekte turizm Türkiye'nin geleceği, turizme bakıyoruz, bütün yükü de turizm işletmecilerine getirdiniz; bu yüzden de... Bu kanun aslında dünyanın belli yerlerinde uygulanıyor; Paris'te, Londra'da ama orada ne var biliyor musunuz arkadaşlar? Bu konaklama vergisi yerel yönetimlere gidiyor, yerel yönetimlere ama siz ne yaptınız? Bu kanunu getirdiniz, gelen konaklama vergilerini hazineye aktardınız. Onun için bu verginin yerel yönetimlere gitmesi gerektiğini savunuyoruz hâlen de.

Değerli arkadaşlar, tabii ki iktidara geldikten sonra -üzülerek söylüyorum- son on yılda, son on yılda yandaş müteahhitlere verdiğiniz rakam 204 milyar dolar, 204 milyar. Millî gelirimiz 700 milyar dolar arkadaşlar yani millî gelirin üçte 1'ini 5'li çeteyi veriyorsunuz. Peki, bütçeyi 5'li çeteye verdiğiniz için de ne yapıyorsunuz? Gariban, yoksul 83 milyon insanın üzerine vergiyi bindiriyorsunuz. Peki, bu 5'li çetenin aldığı bu ihalelerin karşılığında açık ihale oluyor mu? Hayır arkadaşlar. Bir kanun çıkardınız, 21/b olarak 5 tane firmayı çağırıyorsunuz, o 5 firma aralarında bu ihaleleri dağıtıyorlar hem de rayiç fiyatlarla. Bir örnek vereceğim size: Bir tünel işini özellikle takip ettim -Ulaştırma Komisyonundayım- maliyeti 600 milyon TL, 600 milyon. Buna dikkatinizi çekiyorum AK PARTİ milletvekilleri, sizin cebinize bu para gitmiyor ama yandaşlara gidiyor, 600 milyon lira. 5'li çeteyi çağırdılar, 21/b'ye göre ihale ettiler, o ihale 2 milyar 800 milyona verildi arkadaşlar. Sonra ne oldu? Alan müteahhit 600 milyon liraya alt taşerona devretti, elini değdirmeden 2 milyar 100 milyon lira cebine para koydu arkadaşlar. İşte, bu yüzden, bu ülkeyi bu hâle getirdiniz.

2009'da -kendiniz biliyorsunuz değil mi- 200 TL'lik banknotları siz çıkardınız. O zaman yurt dışına gitmiştim, 200 TL'ye 130 dolar aldım. Bu akşam sordum, 130 dolar değil arkadaş, 100 dolar değil, şu an 21 dolar alıyoruz, 21 dolar. Bakın, işte sizin eseriniz; uçurdunuz ya Türkiye'yi, aşağıya doğru, uçuruma doğru uçurdunuz değerli arkadaşlar. O yetmiyormuş gibi demin bazı arkadaşlarımız yerel yönetimlerle ilgili ileri geri konuşuyor. Değerli arkadaşlar, kanun var, kanun. Millî Emlak bir yeri sattığında, o ilçenin veya ilinse, il belediyelerine gelirinden yüzde 36 pay veriyorlardı. Peki, siz ne yaptınız biliyor musunuz arkadaşlar? Allem kallem yaptınız, Millî Emlaktaki yerleri TOKİ'ye ve Özelleştirme İdaresine devrettiniz ve sadece o belediyelere katkı vermemek için direkt hazineye aktardınız. Şu an, iki yıl içerisinde Didim'de tam 1 milyar, eski parayla 1 katrilyon liralık yer sattınız, 360 milyon lira belediyeye gelmesi gerekirken vermediniz. Nereye aktardınız? Hazineye aktardınız. Değerli arkadaşlar, şimdiye kadar sattınız "Eyvallah." dedik ama son satışı yaptınız; biliyor musunuz, hani ormanları yaktınız ya, hani o uçakları tamir etmediniz ya binlerce alan yakıldı, o yetmiyormuş gibi, burası Didim, bu çamları, bunları var ya Didim halkı dikti, Didim halkı...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ayıp be, ayıp!

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – ...bunu arsa diye sattınız inşaat uğruna, arsa diye sattınız. Didim'in en güzel yeri, insanların sabah kalkıp gezdiği yer, Didimlilerin ettiği ormanı arsa diye sattınız. AK PARTİ'nin milletvekillerine sesleniyorum; bir an önce bu ihaleyi iptal edin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tam bir vicdansızlık ya! Olur mu? Yeşili yok ediyorlar ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Yıldız.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu vergi artırımlarını da bir kişinin keyfine, iki dudağına bıraktığınız için grup olarak bu şeye ret veriyoruz arkadaşlar. Bu millet iki yakanızı da asla bırakmayacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

63'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 63'üncü madde kabul edilmiştir.

64'üncü maddede 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 64'üncü maddesinin birinci fıkrasının mevcut (a), (c) ve (ı) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, fıkraya mevcut (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini, (ç) bendinin madde metninden çıkarılmasını ve bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"a) 1, 5, 6 ve 9 uncu maddeleri 1/1/2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,"

"c) 10 uncu maddesi 2022 yılı vergilendirme dönemine ilişkin verilecek beyannamelerden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,"

"ı) 55 inci maddesinin, 193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesine ilişkin hükmü 1/1/2022 tarihinden itibaren söz konusu madde kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükmü yayımı tarihinde,"

"i) 59 uncu maddesi bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren madde kapsamında yapılacak nakdi sermaye artışlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,"

Cahit Özkan

Denizli

Halil Etyemez

Konya

Ramazan Can

Kırıkkale

Mehmet Doğan Kubat

İstanbul

Nevzat Ceylan

Ankara

Bayram Özçelik

Burdur

İmran Kılıç

Kahramanmaraş

Halis Dalkılıç

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Önergeyle, görüşülmekte olan kanun teklifiyle dördüncü geçici vergi beyanlarının kaldırılmasına bağlı olarak yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyan ve ödeme tarihleri de değiştirilmekte ise de mükellef alışkanlıkları dikkate alınarak yıllık beyanların mevcut şekliyle devam ettirilmesi, kanun teklifinin 55'inci maddesinde yer alan iki ayrı hükmün yürürlük tarihinin netleştirilmesi ve nakdî sermaye artışlarına ilişkin hükmün kanunun yayımı tarihinden itibaren yapılacak nakdî sermaye artışlarına uygulanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 64'üncü madde kabul edilmiştir.

65'inci maddede önerge yoktur.

65'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 65'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın Dervişoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 280 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, muvafık oldukları değişiklikler yanında sakıncalı buldukları düzenlemeleri de içermesi nedeniyle ret oyu kullanacaklarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmelerini tamamlamak üzere olduğumuz kanun teklifinin genelinin oylamasına geçmeden önce İYİ Parti Grubu olarak kullanacağımız oyun rengini ve gerekçesini açıklamak üzere söz aldım.

İktidarın gelenek hâline getirdiği torba kanun uygulaması sonucunda, tekliflerin içerisinde vatandaşlarımızın yararına olacak düzenlemelerle birlikte sakıncalı gördüğümüz düzenlemeler de aynı anda oylanmaktadır. Adalet ve Kalkınma Partisi bu usulle vatandaşın sırtına yükleyeceği ekstra maliyetleri de gizlemeye çalışmaktadır. Araya sıkıştırılan birkaç olumlu maddeyle kamuoyunda makaylı bir algı oluşturma gayretinin ziyadesiyle farkındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Yüce Türk milleti, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündemini yakinen takip etmekte, aleyhine olan bütün düzenlemeleri de idrak etmektedir. Bu torba kanunda bazı maddelerin lehinde, bazılarının da aleyhinde konuşmalar yapıp görüşlerimizi bildirdik. Örneğin, çiftçilerimize yapılan destek ödemelerinden alınan verginin kaldırılmasına yönelik düzenlemeyi fevkalade önemli ve yerinde buluyoruz ancak öte yandan, ÖTV gibi bazı malların fiyatını kuvvetli şekilde etkileyebilen bir verginin oranının Cumhurbaşkanınca 3 katına kadar artırılabilmesine yönelik değişikliğe de karşı çıkmaktayız. Aynı şekilde, zor durumda olan esnafımıza sağlanan vergi muafiyetini destekliyor fakat sadece banka bilançolarını olduğundan daha iyi gösterebilmek adına tahsili mümkün olmayan kredileri satın alan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – ...ve vatandaşın tepesine çöken varlık şirketlerine uygulanan vergi muafiyetlerinin sürekli hâle getirilmesine de şiddetle karşı çıkıyoruz. Vatandaşın hayrına ya da zararına olacağını gördüğümüz birçok madde hem Komisyon hem de Genel Kurul aşamasında yapıcı eleştirilerimiz dahi dikkate alınmadan hızlıca görüşülüp yasalaşiyor. Müsaade edin de sizi doğru yöne sevk edebilecek uyarılarımızı yapmaya fırsat bulalım. Aceleyle hazırlanmış ve palyatif çözümlerle birlikte Hükümetin acil ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş birçok kanunu torbalar hâlinde Meclisten geçiriyor, daha sonra tekrar düzenlenmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıyoruz. Bu alanda yaşanan olumsuzlukları giderebilmek adına iktidar partilerini kanun yapma tekniklerini yeniden gözden geçirmeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, teklifin geneli üzerinde

bu kanunun mutabık olduğumuz değişiklikler yanında sakıncalı bulduğumuz ve asla kabul edemeyeceğimiz düzenlemeleri de içermesi sebebiyle İYİ Parti olarak bu kanunda oyumuzun rengi rettir, ret oyu kullanacağız.

Hafta boyunca görüşmelere katkı sağlayan tüm milletvekillerimize, komisyon üyelerine ve Meclis çalışanlarımıza şükranlarımızı sunar, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim efendim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3854) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 280) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, üçüncü bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, pusula yazmaktan ziyade sisteme girmeyi denemenizi rica ediyoruz.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir ve 49 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	291	
Kabul	:	247	
Ret	:	44	(x)

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur

Kâtip Üye
İshak Gazel
Kütahya”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, 2'nci sırada yer alan 271 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 271)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 272 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 272)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, Anayasa'nın 92'nci maddesi kapsamında sunulan (3/1696) esas numaralı Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Ekim 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.29

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.